

GENERALA ET SPECIES TRICHOPTERORUM

A U C T O R E

FRIDERICO A. KOLENATI,

MEDICINAE DOCTORE.

PARS PRIOR.

HETEROPALPOIDEA.

ACCEDUNT TABULAE TRES.

PRAEFAMEN.

Offero Vobis hic genera et species Trichopterorum a me investigatorum haud quidem absoluta, sed tamen ita locupleta, ut numerus specierum Europaearum multo excedat numerum in auctoribus mihi antecedentibus introductarum. Desiderantur adhuc sine dubio etiam in praesenti opere plures Europae hujus ordinis incolae, licet heic multas novas allegare potuerim, quas detegere et acquirere mihi contigit, cum annis 1843, 1844, 1845, 1846 et anno labente mihi prospera fuerit occasio, terram *Rossicam*, *Caucasum*, *Armeniam* et confinia *Persiae*, partem *Fenniae* et *Rossiae* arcticae totamque *Germaniam*, ut optavi et volui, iterata vice invisendi. Caucasus nonnullas exhibuerat Trichopterorum species, ast horas tantum subsecivas, easque paucissimas periculo expertes, Entomologiae sacrare potui. In Rossia boreali annum integrum ipse commoratus inprimis in Fennia, circa lacum *Ladoga* et *Petropolim* permultas species et plus quam duo millia individua Trichopterorum manu collegi sedula. Ast collectio Academiae Imperialis Petropolitanae, etsi Coleopteris et saltem Lepidopteris, quantum sub haece custodia ac mobilitate fieri potest, non paupera, reliquorum ordinum insectorum adeo pauca continet, ut nec ullum invenire et determinare potuerim Trichopteron. Nunc nonnullae Trichopterorum species a me dono relictæ forsitan in recessu quodam in pulverem vertuntur. Perdivitem investigavi collectionem *Berolinensem*, quae dispositione eminet accurata systematica et lubentissime mihi pro arcticis Trichopteris Celeberrimi *Klug* et *Erichson* species communicarunt desideratas. Cel. *Burmeister* nonnulla Trichoptera cum nominibus digito ejus depictis et adnotationibus mihi suppeditavit. *Dresdae* in collectione *Reichenbachiana* etiam ad opusculum hocce non exiguum apparuit subsidium. *Vratislaviae* collectio Universitatis a Clar. *Gravenhorst* et *Rotermund* mihi propense usui est communicata. *Vindobonensem* collectionem divitem et typicis speciebus insignem ipse quoque contemplatus sum atque Celeberrimis *Schreibers* et *Kollar* species complures typicas aut Austriac proprias refero acceptas. E *Lapponia* et *Dalecarlia* messein Trichopterorum mihi benigne communicavit Clar. *Schönherr*, adposuit Cel. *Hagen* circa *Regiomontium* collecta, locupletatus est speciebus circa *Luneburgum* habitantibus *Praenobilis Heyer*, usus sum iacade Trichopterorum prope *Charlotenburg* a *Praenobili Stein* lectorum. Magno specierum numero in *Sicilia* et *Italia* a Clar. *Zeller*, in *Turcia* et *Anatolia* a Cel. *Loew*, et in *Silesia* collectarum me

Doctissimus *Schneider* adjuvavit atque Clar. *Frivaldszky Hungaricus* Trichopteris collectionem meam auxit. Praenob. Ferdinandus *Schmidt* e *Carniola* multa eximia et unica mecum singulari favore communicavit. Subvectarunt mihi species *Bohemicas Amici: Fieber*, *Hermannius Schmidt*, *Nickerl* et *Dormitzer*. Laetus gratusque agnosco, me sub hoc opere elaborando prolixa et fere inexpectata Entomologorum communicatione participem fuisse talium adminiculorum, quae magnopere laborem sublevarunt et sine quibus etiam optima voluntate, meliora praestandi, libellum tradere non potuissem. Valde doleo, quod Clarissimis *Pictet* et *Sellys Longchamps*, quibus Trichopterorum Arcticorum communicavi anno elapso messem integrum, nondum placuerit, species mihi desiderabiles, huic Ranburianas, illi proprias, saltem pro tempore committendi. Ne succenseat proinde *Pictetius*, si species ejus nonnullas e diagnosibus insufficientibus non cognoscendas nec generibus meis inserere potuerim. Ne reticeam tandem benevolentiam singularem, qua a Praeside Societatis Entomologicae Sedinensis Clar. *Dohrn* hocce opuscolum accepit adjumentum. An tandem mihi contigerit, haec omnia cum successu et ex voto persequi, lectoribus benevolis et inprimis hac in re versatissimis dijudicandum erit. Tibi vero Domine Anonyme, cui Meletematum Entomologicorum fasciculum primum cultro criticae vituperanti dilaniare haud displi- cuit, opuscolum hocce cum sedulitate adhuc legere commendo, ut saltem stylum i. e. meum latine scribendi modum, intelligas, modo si volueris, licet adhuc semel opus meum ex causis ibi locorum mihi penitus ignotis lasciva cum petulantia, vituperare, ut id saltem illi sibi procurent et legant, quibus simulatio et dissimulatio Tua quoad laudem aliorum sat nota est, simulque persuasum habeas, nisi jam habes, obtrectatoribus, qui Te ad vituperationes Tibi soli maxime noxias maligne incitavere, nunquam fidem esse habendam. Castiga, si placet errores et ego emendandi ero pronus, sed cave aut noli iterum carpere, antequam errores recte emendandi Tibi erit facultas.

Cum Tibi vernarent dubia lanugine malae,
 Lambebat medios improba lingua viros.
 Postquam triste caput fastidia Vespillonum,
 Et miseri meruit taedia carnisticis,
 Uteris ore aliter, nimiaque; aerugine captus,
 Adlatras nomen, quod Anonymo cunque; datum.
 Haereat inguinibus potius maledica lingua.
 Nam cum sellaret, purior illa fuit;
 Decipies alios verbis, vultuque benigno,
 Nam mihi jam nota Incendii invidia! —

Dabam Pragae Bohemorum mense Septembbris 1847.

Dr. F. Kolenati.

ORDO: TRICHOPTERA. *Leach. Kirby.*

(*Steph. Burm. Mac Leay. Westw.*)

Agnathes. *Dumeril.* **Plicipennes.** *Latr.* **Lophiacera.** *Billberg.* **Elingula.** *Retzius.* **Synistata.** *Fabr.* **Neuroptera.** *Lin.*

Pelzflügler, Maisfliegen, Frühlingsfliegen, Wasserfalter, Wassermotten, Forellensliegen, Fischfliegen. Bohemice: chrostik, vodosovka, wodní mol. Rossice: венчанка (wesjenka). — Angl: *Water meths, caddice-flies.*

Larva: Käärder, Sproße, Hülsenwurm, Nohrwurm. Gallice: *Charrées.* Anglice: *Cad-bait, called - cads.*

Character naturalis.

Stemmata tria, primum inter antennas deorsum spectans.

Antennae elongatae aut longissimae, setaceae, multiarticulatae, articulis cylindricis.

Partes oris inter se connatae, labro subcoriacco inflexo, mandibulis nullis, maxillarum mandibulis obsoletissimis, palpis maxillaribus tri- quadri- vel in omnibus feminis quinque-articulatis, labialibus triarticulatis.

Pronotum transversum, **abdomen** compressum, segmentis novem, appendicibus caudalibus coriacis.

Alae quatuor deflexae, quoad nervaturam aequales, quoad consistentiam et picturam nacquales, superiores (tegmina) coriaccae, pilosae, absque nodo, cum thyridio *) in tertio radii principalis ramo, inferiores (alae) diaphanae, plicatae.

Coxae exsertae, retrorsum vergentes, **tibiae** calcarae, **tarsi** quinquearticulati, spinulosi, plantula arctisque inter ungues instructi.

Metamorphosis semicompleta per larvas aquaticas, hexapodas, mandibulis liberis instructas, branchio-pneustas, in folliculo sibi constructo hamis analibus affixas ad nymphas immobiles, artibus solutis, imagini stigmatibus respiranti similis. —

Adnotationes: *Fabricius* jam ad characterem generis sui *Phryganca* maxillas cum labio connatas et in adnotatione pag. 75 stemmata tria dicit. *Pictetius* de ocellis mentionem nullam fecit. *Burmeisterius*, cuius ingenium systematicum omnino admirandum, tantum in

* Vide Tabulam I. Fig. 1. t.

Limnophiloideis, *Phryganoideis* et *Sericostomoideis* stemmata tria conspexit, in reliquis stemmata detegendo, ut ipse pag. 885 dicit, operam frustra dedit, quam ob rem generibus *Mystacides*, *Psychomia*, *Hydropsyche* et *Hydroptila* stemmata deesse aut rudimentis tantum indicari, adsumit. Ocellis tribus distinctis omnia *Trichoptera* gaudere, vos certiores reddo observationibus accuratissimis meis microscopicis generum: *Hydropsyche*, *Philopotamus*, *Rhyacophilà*, *Hydroptila*, *Mystacides*. Denudavi et coneoquebam capita innumera, et en sub microscopio apparuerunt stemmata tria, antiem semper deorsum spectavit. Pilositatem stemmatum functioni obstare, nullatenus *Burmeisterio* consentio. —

Alas in charactere pag. 882 vocat *Burmeisterius* aut hirtas aut lepidotas, in distributione (pag. 935 C.) alas iterum omnibus pilis destitutas, cui etiam adversor: nam lepidotas nec in ullo *Trichoptero* inveni alas, in genere *Anabolia* autem, cui adnumero species *Burmeisterii* (C. p. 935), nervi semper, etsi brevibus, pilis sunt instructi. In charactere generis *Psychomia Latreillii* omnino *Burmeisterius* alas superiores vocat lepidotas, ipse autem in literis mihi 9. Februario 1847 missis sincero et honorifice modo communicauit, sese *Tinacum* (verosimiliter generis *Eriocephala* Curtis) detritam antennisque destitutam descriptsisse.

De *thyridio*, signo *Trichopterorum* et in arcuculo characteristico, nullibi in auctoribus mentionem invenies, si maculam analem in diagnosi *Fabriciana* p. 75 n. 3. excipias. Thyridium in terio radii principalis ramo prope anastomosim posteriorem conspicitur, et quidem in *Limnophiloideis* quadrangulare, in *Phryganoideis* magis oblongo-ovale, in *Hydropsychoideis* semper triangulare. Etsi branchiae in nonnullis, in primis larvis *Hydroptilae* secundum *Pictetium* et *Burmeisterium* desint, tamen aut cutis externa functioni branchiopneustae inservire videtur aut branchiae minimae nondum detectae sunt. Mihi larva *Hydroptilarum* adhuc invisa. —

De Affinitate.

Crambites nonnullas quoad habitum omnino aequant *Leptocroidea* (*Mystacides*) ita, ut primo intuitu volitantem *Adlam* aut *Cheimophilam phryganellam* aut *Nemateogen pillellam* nonnisi expertissimus a *Leptocero* distinguat. *Hydroptila* cum genere *Lithocletis* facile commutanda, et nil mirum, quod *Olivier*, *Latreillius* (Hist. Nat. XIII. p. 93), *Stephensius* (Mandib. VI. p. 150. 1.), *Curtisius* (XI. pl. 497.), *Pyralidem* sub nomine *Phryganeae niveac Oliv.* et *Acentriac nivosa*, *Zanclé Hansoni Steph.*, *Acentropus Garnonsii* *Curtis*, descripsérunt; habitus enim et vivendi ratio *Acentropidis* cum illo *Trichopterorum* congrua. Ipse *Acentropidis* *nivei* 40 exemplaria *Petropoli* in flumine, viginti passus a ripa, inveni. *Lepidopteron* hocce peculiare in *Potamogetone heterophyllo* et *perfoliatu* viciitat et in aquae superficie currit rostelloque gaudet adeo brevi, bipartito, ut cum *Phryganea* commutari possit. Attamen pterygodio et alis lepidotis observatis vix dubitaveris, quin *Lepidopteris* sit adnumerandum. —

Genera et species Trichopterorum.

7

Præterea etiam genera *Lepidopterorum* *Eriocephala* Curtis, *Euspilapteryx* Steph. et *Gracillaria* Haw. pro *Trichopteris* haberí possent, nisi praeter alas lepidotas, pterygodio basi teetas etiam nervatura omnino sit aliena, nam in *Lepidopteris* semper area adest unica magna discoidalis, e qua sectores oriuntur. —

Ex *Anopluris* genus *Liotheum* (*Trinoton*) et *Laemobothrium* arolio tarsorum affinitatem solam exiguum praebet. —

Orthoptera nullatenus quoad habitum cum *Trichopteris* confundenda, ast affinitas omnino existit per alarum inferiorum fora duo evoluta, antennas longas, setaceas, multiarticulatas et plantulam tarsi. —

Subulicornia vix quisquam commutabit cum *Trichopteris* ob habitum jam valde dissimilem, alas reticulatas, nodo instructas, palposque deficientes. —

Megaloptera Burm. partibus oris omnino liberis, alarum superiorum subcosta in apice cum radio conjuncta cellulisque regulariter reticulatis primo jam intuitu agnoscenda essent, nisi generis *Hemerobii* Leach. tegmina pilositate excellerent. *Hemerobius* autem adhuc articulis antennarum globosis, tibiis fusiformibus et absentia areae cubitalis in tegmine atque plantulae et arolii in tarsis differt.

Nematoptera Burn. *Nemoptera*. Latr. alis heterogenis et ore rostrato affinitatem quidem admittunt, mandibulis autem corneis edentulis, maxillis longis et alis inferioribus semper linearibus, angustissimis valde discedunt a *Trichopteris*.

Myrmecoleontidae antennis clavatis aliquæ reticulatis affinitatem omnem abjiciunt. —

Planipennia nonnulla capite verticali, palpis maxillaribus quinque-articulatis, labialibus tri-articulatis, alarum inferiorum foro postico dilatato, tibiis calcaratis tarsisque quinque-articulatis atque larvis branchiopneustis simillima sunt *Trichopteris*; discedunt attamen alis homogenis, mandibulis corneis. Ut autem alias adhuc notas habituales eruere possimus, singula *Planipennium* genera comparabimus. Genus *Sialis* Latr. differt a *Trichopteris* absentia stemmatum, mandibulis corneis, dentatis, maxillis etsi membranaceis, tamen solutis, alis omnibus membranaceis subreticulatis, nymphæ absque branchiis. Genus *Chauliodes* Latr. distinguitur antennis jam serratis aut pectinatis et mandibulis corneis liberis. Genus *Panorpa* ore rostrato nonnullis *Limnophiloideis*, in primis generi *Hallesus* Steph. similis; mandibulis tamen tridentatis et maxillis adhuc conspiciendis aliquæ omnibus homogenis a *Trichopteris* discernitur. —

Raphidiodea palpis labialibus triarticulatis affinitatem quidem nonnullam ostendunt; tegminum autem subcosta in costam abeunte, prothorace cylindrico, elongato, mandibulis liberis, corneis et dentatis, alis superioribus et inferioribus omni ex parte aequalibus habitum jam accipiunt alicnum. —

Plecoptera, *Semblodea* distinguuntur a *Trichopteris* capite horizontali, corpore depresso, tegminibus atque alis membranaceis, nervatura cum anastomosibus parallelis in area costali, discoidalí et cubitali, unde alae semireticulatae vel potius ut gradus scalæ apparent tibiis muticis, tarsis triarticulatis et partibus oris liberis. —

De corporis structura exteriore.

IMAGO.

Caput corpore paulo latius, quoad antennas, quas gerit, parvum, quoad oculos subglobosum, transversum, quoad os verticale, absque collo corneo, thoraci numquam insertum, supra depresso, infra subconicum, pronoto adpressum (*Glyphidotauius*, *Anabolia*) aut per membranosum collum affixum (*Halesus* et reliqua *Limnophiloidea*, *Phryganecidea*), **fronte** aut subplana aut depressa, vel convexa, raro nuda (*Anabolia*, *Glyphidotauius*), saepius hirta (reliqua *Limnophiloidea*, *Phryganecidea*), aut hirsutie densa tecta (*Sericostomeidea*, *Leptoceroidea*, *Hydropsychoidea*), impressionibus circa oculos, rarius carinata (*Halesus*), aut cornuta (*Phacopteryx*). —

Oculi laterales, globosi, magni, nigri, rarius rubri (*Mystacides azurca*), aut virides (*Setodes punctata*), prominentes, majoris capitinis spatium explentes, e facettis hexagonis, prominentibus, innumeris, subtilissimis compositi. —

Ocelli tres, hemisphaerici, sat magni, omnibus *Trichopteris* proprii, duo nimirum ad latera inter oculos prominentes et sursum atque postice spectantes, tertius anticus, inter antennas positus et antrorum deorsumque spectans, magis prominet quam ocelli postici. —

Antennae semper superne in frontis parte anteriore inter oculos insertae, setiformes, rarissime ante apicem paulo incrassatae (*Hydroptila*, *Potamaria*), articulo basali semper gaudent crassiori, nonnumquam adeo crasso, ut, si hirsutie tectus sit, non divaricatus cum altero ocellum anticum omnino obtegat. *Articulus basalis* capite longior aut saltem ejusdem longitudinis (*Limnophiloidea*, *Leptoceroidea*), capite brevior (*Phryganecidea* et *Hydropsychoidea*), basi angustior (*Limnoph.* *Phryg.*), basi latior (*Leptocer.* *Hydrops.*). *Articulus secundus* adhuc magis distinctus, semper autem, ut reliqui, cylindricus. In *Heteropalpoideis* et generibus *Rhyacophila*, *Philopotamus* *Isopalpoideorum* antennae elongatae aut longiores, articulis 60 — 70 brevibus, in *Hydropsychoideis* semper antennae longiores, articulis sensim longioribus 40 — 50, in *Leptoceroideis* et genere *Macronemum* longissimae articulis ad apicem longitudine valde crescentibus 80 — 90, raro corpore breviores antennas invenies (*Hydroptila*, *Hydrororchestria*, *Potamaria*). —

Oris partes in medio inferae capitinis faciei, rostri instar, protractae. Rostrum aut breve et palpis obtectum in *Sericostomeideis* et *Leptoceroideis*, aut longius et palpis non personatum in *Hydropsychoideis*, *Limnophiloideis* et *Phryganecidois* reliquis. Rostrum hocce sequentia continet:

Labrum sub frontis margine insertum, corneum, aut breve et orbiculare aut oblongo-triangulare.

Mandibulas in utroque labri latere, propius basi, insertas, breves, carneo-membranaceas. (Vide Oliv. Enc VI. et Burm. I. p. 377. tab. 3. f. 27. II. 2. p. 885. Guérin et Perch. Gen. des Ins. 4. livr. n. 9. Neur. pl. 3).

Mandibulae in genere *Anabolia*, *Trichostegia*, *Glyphidotaulus*, *Grammotaulius*, *Halesus* distincte conspicienda, in reliquis *Limnophiloideis* magis jam suspectae, difficillimae visu (tamen microscopio) in *Sericostomoideis* et *Isopalpoideis*.

Maxillae cum labio connatae in lucem prodeunt labro cum mento amoto. Tum enim apparet canalis suhcorneus alveolaris, originem ducens a labio, qui rudimenta maxilarum in utroque latere prae se fert. Cardinem, stipitem, mandines, mentum et labium separatim distinguere, mihi numquam, neque in majoribus *Trichopteris*, contigit; *labii* econtra appendices coeliculariformes cum *galea* maxillarum et Cel. Burmeister I. Tab. 3. f. 27 et 29, optime depinxit et quilibet conspicere poterit, qui investigaverit *Phryganeam* non exsiccatam aut recentem aut concoctam.

Palpi maxillares nimis evoluti, ante galeam, basi oris rostriformis proprius inserti, in *masculis Limnophiloideis* triarticulati, *Phryganeoideis* ejusdem sexus quadriarticulati, in *Isopalpoideis* uterque sexus et reliquorum *Trichopterorum* *femina* gerit palpos quinque-articulatos. *Articulus* palporum maxillarium *basalis* quam plurimum minutus, brevis et omnium crassior, *secundus* in *feminis* quarto vix longior, *tertius* omnium longissimus (in *Heteropalpoideis*, in *maribus articulus secundus* longior *tertio* (*Limnophil.*) aut aequalis (*Phryg.* *Sericost.*). — *Iscopalpoidea* articulo *quinto* gaudent longissimo ac tenuissimo. In *masculis* generum *Proseponia*, *Goëra*, *Hydrenautia* palpi maxillares sursum flexi partes oris cum fronte obtegunt, ast in omnibus reliquis *Trichopteris* vivis palpos maxillares et labiales reperies sursum directos. —

Palpi labiales quoque evoluti, facie posticae oris rostriformis, basi menti cochleariformis inserti, triarticulati, articulo apicali omnium longissimo, in *Heteropalpoideis* elliptico aut fusiformi aut conico, in *Isopalpoideis* plus minusve subulato. —

Pronotum, minimia in *Trichopteris* thoracis pars, semper transversum, capite semper brevius et angustius, depresso aut convexum, hirsutum et nonnumquam tuberculosum, a capite et mesonoto paulo remotum, infra compressum, et tantum insertioni coxarum antecarum inserviens. —

Mesonotum, maxima pars thoracis, capite plerumque multo latius, convexum, oblongo-ovalc, in medio antico sulco plerumque profundo bipartitum, postice scutellum rotundum immissuni amplectens, infra compressum, inservit insertioni pedum intermediorum et tegminum.

Metanotum subcylindrico - quadratum, mesonoto angustius, subdepressum, ad latera alas et infra pedes gerit posticos. —

Abdomen semper elongatum, lineare, compresso-cylindricum, rarius cylindricum (*Molanna*, *Anabolia*), rarissime depresso (*Hydropsyche*), aliis apice attenuatum (*Hydreptila*), totum aut maxima ex parte nudum (*Limnoph.*), pube sericante vestitum (*Sericostom.*), tomentosum (*Phryg.* *Leptocer.*), segmenta offerens novem, quorum primum quadrangulare et latius. Segmentum anale in *maribus* appendicibus corneis, forcipatis, nudis aut fimbriatis, quoad Genera diversis, in feminis laminis corneis, convergentibus. —

Pedes semper longiores, inter se longitudine inaequales, fortes, anteriores saepius paulo breviores et validiores, insertione approximati, interstitio angusto.

Coxae anticae liberae, exsertae, retrorsum vergentes, pronoto insertae, mesonoti spatiū anticū adhuc obtegentes, obconicae, aut subcylindricaē, compressae, oblique positae. **Coxae intermediae et posticae** oblique positae, ex acetabulis prominentes, non liberae, obconicae, compressae, retrorsum vergentes et apice conniventes, intermediae posticas obtegentes, posticae minus mobiles. —

Trochanteres parvi, simplices, obconici, cuneiformes. —

Femora simplicia et mutica, antica nonnumquam incrassata, aut inferne spinulis nonnullis brevissimis armata, compressa, paulo flexa. —

Tibiae anticae brevissimac, *posticac* longissimac, apice crassiōres, subcompressae, aut valde compressac (in feminis *Hydropsychoideorum*), calcaratae; *anticae* unicalcaratae (*Limnoph.*), bicalcaratae (*Phryg. Scricost.*), calcaribus destitutae (*Hydroptila*); *intermediae* tricalcaratae (plurimis *Limnoph. Hydrorchestria.*), bicalcaratae (*Ptyopteryx*, *Ecclisopteryx*, *Apatania*, *Hydroptila*), quadricalcaratae (*Phryg. Sericost.*); *posticae* bicalcaratae (*Ptyopteryx*), tricalcaratae (*Halesus*, *Chaetopteryx*, *Ecclisopteryx*), quadricalcaratae in omnibus reliquis; calcaribus aut immobilibus, acuminatis (*Limnoph. Phryg.*), mobilibus et obtusis (*Scricost.*), inter se quoad longitudinem inaequilibus (*Hydrorchestria*, *Hydroptila*), mobilibus et acutis (*Hydropsych. Rhyacoph.*). Tibiae praeterea gerunt spinas laterales et apicales bi- tri- aut quadri-seriatim dispositas (*Limnoph. Phryg.*), aut nullas (*Scricost.*), aut pinnas (*Ptilocolepus*, *Hydroptila*). Spinae a calcaribus facile distinguuntur, hæc coloris tibiarum, fortiora, magis distant, illæ plerumque fuscae aut nigrae, debiliores at adpressae. —

Tarsus longus, longior quam tibia, quinque-articulatus, *articulo basali* longissimo, *sequentibus* successive brevioribus, omnibus breviter et adpresse-spinulosis, basali plerumque quadri-seriatim spinuloso, *tarse postico* adhuc longiori intermediis, unguiculis binis aequalibus, simplicibus, utrinque arolio et in medio plantula instructo. —

Stigmata undecim, *primo* prothoracico pone coxas anticas, *secundo* mesothoracico inter tegminum et alarum insertionem, infra frenula, *tertio* metathoracico lateralí, *rcliquis* abdominalibus, excepto segmento anali. —

Ala superior (Tegmen).

Vide: Tab. I. fig. 1. A.

Tegmen Trichopterorum coriaceum, in nervis pilosum, in areis aut sculptum aut pilosum sequentia præ se fert:

MARGINUM principale (anticum tegminibus expansis, externum tegminibus quietis) Tab. I. f. 1. *np.*, qui marginibus reliquis crassior ob *costam* (*np*) robustiore, in omnibus autem generibus plus minusve arcuatus appetet. *Margo apicalis* (externus tegminibus expansis, postieus tegminibus quietis) (*pqσ*) tenuior margine principali sed crassior adhuc suturali, aut modice arcuatus, aut excisus, aut oblique truncatus (*Limnophil.*), aut parabolice rotundatus, aut semiorbicularis (*Halesus*, *Chactopteryx*, *Phrygan. Sericost.*), aut margo apicalis nullus, margine principali cum suturali in apicem acuminatum confluente (*Hydroptila*, *Hydrorchestria*). *Margo suturalis* (posticus tegminibus expansis, internus tegminibus quietis) (*σ,σσ*) semper tenuior ob postcostam

subtiliorem, aut excisus, aut rectus (*Limnophil.*), aut arcuatus (*Phrygan. Sericost.*) conspicitur. — *Margo basalis* ($\pi\sigma\sigma$), nil nisi insertio tegminis, varia nobis offert organa: *cellulam costalem* (l), originem costae (π), subcostae et radii (a), cubiti (b), *musculum attractorem* tegminis (ξ), qui tegmen non solum re- et adtrahit, sed etiam volatum adjuvat, *membranulam accessoriam* (*Burmeisterii*), *ponticulum* seu *frenulum* (*Kirbyi*) ($\xi\sigma\sigma^*$) et *trechlicam posticam* seu *callum axillarem* posticum aut *embolium inferius*, quod et insertioni musculi (ξ) et flexioni calli supra metanotum inservit. —

Tegmen in duo dividitur *fora*, *forum discoidale* ($\pi\varrho\sigma a$), quod in ala superiori omnino maximum, et *forum cubitale* ($b\sigma,\sigma\sigma\xi$). *Forum discoidale* amplissimum, tegminibus etiam replicatis expansum manet, quum *forum cubitale* tegminibus quietis metanotum et abdomen prius alis inferioribus obvolutum adhuc obtegat et cum margine opposito suturali suturam formet. *Forum cubitale* angustum, tegminibus expansis quoque expanditur, quieto insecto autem a musculo attractore et frenulo in *area interclavali* (a) et *cubito postico* (i) ita flectitur, ut alas inferiores, metanotum et abdomen obtegat. — *Forum discoidale* sequentes continet nervos et areas:

Aream costalem (u), a costa (πp) et subcosta (c) terminatam, *subcostam* (acp), quae in basi tegminis (callo axillari superiori) et nonnumquam cum radio (a) originem ducit et semper parallela cum ramo radii antico, sic dicto *radio subcostali* (d), ad marginis principalis finem externum percurrit et *arcum subcostalem* (v) angustam includit, cum subcosta *parastigma* (p) intercludens. Deest subcosta in genere *Silo* (Tab. II. f. 26), deest radius evolutus subcostalis in genere *Hydroptila* (Tab. III. f. 29), rudimentum radii subcostalis ad dimidium tegminis percurrens in genere *Hydrorehestria* (Tab. III. f. 28) observaveris. Subcosta cum costa anastomosis offert in generibus *Anabolia* et *Trichostegia* (Tab. II. f. 16, 17). Flectitur radius subcostalis ante finem in omnibus fere *Limnophiloideis* et *Phryganeoideis*, in *Rhyacophila* (Tab. III. f. 31), excepto genere *Apatania*, quod transgressum facit ad *Sericostomoidea*, in quibus radius subcostalis rectus, si genus unicum *Hydronautiae* excipias, quod iterum radium subcostale gerit flexum et transgressum ad *Limnophiloidea* facit.

In generibus *Goëra*, *Spathidopteryx*, *Petamaria* (Tab. II. f. 21, 23, 25.) et *Rhyacophila* (III. fig. 31.) etiam inter subcostam et radium subcostalem anastomosis occurrit apicalis, in genere *Anabolia* (Tab. II. f. 16.) et *Ceraelea* (*Lcptoceervoidea*. Tab. III. fig. 32) basalis. — Alter radii principalis ramus est *radius discoidalis* (e), qui iterum bis dichotomus *aream discoidalem* (w), *cellam* (triangularem) *discoidalem* (x), *areolasque apicales tres* (Iinam, IIdam et tertiam, ϵ , ζ , η) includit; areolae apicales terminantur a sectoribus et *anastomosi antica* seu *discidati* (q). — Areola apicalis prima (ϵ) in *Limnophiloideis* plus minusve tertiae aequalis, in *Phryganeoideis* et *Sericostomoideis* semper longior, in *Isopalpoideis* cum quinta anastomosis nunquam attingit (Tab. III. 30, 31, 32.). In generibus *Agrypnia*, *Proscoponia*, *Notidobia*, *Rhyacophila* et *Ceraelea* etiam inter radium subcostalem et sectorem cellulae primae (anticum) anastomosis obvenit. (Tab. II. f. 15, 18, 19. Tab. III. fig. 31, 32.). —

Tertius radii principalis ramus est *radius thyrisfer*, cuius ramus anticus, *ramus thyrisfer* proprius (f) ante anastomosis macula albida, subpellucida in omnibus Trichopteris in-

terrumpitur, quani maculam *thyridium* ($\delta\gamma\eta\delta\tau\sigma$, fenestrulam) appellavi. Terminat ramus thyrisfer postice *arcam thyridii* (y), includit cum ramo altero, postico, ramo clavali (g) *cellam thyridii* oblongo-triangularem (z), terminat ramus clavalis antice *aream interclavalem*, angustum (a). Ramus thyrisfer (f) ad apicem bipartitus cum *anastomosi postica* seu *cubitale* (r) jungitur et sector ejus anticus iterum bipartitur *arcolum* includens *apicalcm* *quintam* (v) et *subapicalcm* *primam* (x). Radii *ramus clavalis* (g), ad apicem bipartitus includit *aream subapicalcm* *secundam* et *tertiam* (λ , u) et terminat *quartam* (v), jungiturque per *anastomosim posticam* (r) cum ramo thyrisfero (f) et per *arculum* (s) cum cubito (bhi). Arculus in *Limnophiloideis*, *Phryganeoideis*, *Hydropsychoideis*, *Leptocroideis* semper inveniendus et macula insignitur quoque alba uti *thyridium*. In *Petamaria*, *Sile*, *Ptilocolepo*, *Hydroptila* et in *Hydropsychoideis* (Tab. III. fig. 30.) illum frustra quaesiveris. —

Forum cubitale offert *cubitum anticum* (bh), *cubitum posticum* (i) et includit *cellulas cubitales* (m , n , o), *arcam cubitalem* (β) et cum *cubito suturali* (k) *arcam clavalem* (γ) et cum *postecosta arcum suturalem* (δ).

Ala inferior (Ala).

Vide: Tab. I. fig. 1. B.

Ala Trichopterorum membranosa, hyalina, tantum in *Phrygancoidcis* et *Sericostomoidcis* pilis obtecta, *margine antico* (χ $\gamma\star$) et *postico* ($\gamma\star q$) terminata sequentia offert ad diagnosis necessaria et memoratu digna:

Forum discoidale (χ $\gamma\star$), anterior pars alae, quoad nervos et substantiam robustior et quoad dignoscenda genera majoris momenti. *Forum* hocce etiam in quietudine expansum manet. Continet in basi callum axillarem seu embolyum superius cum *trochlea* (χ), *subcostam* (a), *radium principale* (c) cum *rame subcostali* (b), *ramo discoidal* ($c n \gamma$), *ramo subdiscoidal* (d) et *cubito* (e), *cellam discidalem* (n) tri- vel pentagonam, oblongam, *anastomosim anticam* (w), sectores *arcolas apicales* *quinque* (o , p , q , r , s) includentes, *anastomosim posticam* (x) et sectores *arcolas subapicales* *tres* (t , u , v) circumcingentes. —

Anastomosis postica (x) in *Limnophiloideis* obliqua (Tab. I. f. 1—13), in *Phryganeoideis* cum margine postico magis parallelia (Tab. II. f. 15—17), in genere *Apatania* (Tab. II. fig. 14) transgressum ostendit, in *Sericostomoidcis* plerumque, in *Isopalpoideis* semper deest (Tab. II. fig. 20—30. Tab. III. fig. 31, 32.), in generibus *Prosoponia* et *Notidobia* adhuc illi *Phryganidum* aequalis. (Tab. II. fig. 18, 19.) —

Forum tegminis cubitale ($q w \star$) in *Limnophiloideis* amplissimum, in *Phrygancoidcis* et *Isopalpoideis* foro discoidal fere aequale, in *Sericostomeoideis* multo angustius discoidal, semper quoad nervos et substantiam tenuius foro discoidal, discinditur:

Costula trochleari (f), *costula gemina* ($g h$), *costula tendinis antica* (i), *media* (f) et *postica* (l), et *costula* una vel duabus *frenuli* vel *costulis accessorius* (m).

Costula trochlearis (f) originem dicit a *trochlea* (χ), *costulae geminac* ($g h$) oriuntur ex *anastomosi basali* (y), *costulae tendinis reliquae* e *tendine* (ψ) *costulacque accessoriae* e *pro-*

cessu tendinis (ψ ω). *Musculi* in basi alae duo a me observabantur, *anticus* sic dictus *musculus plicator* (τ), cuius insertioni tendinis cornu anticum inservit et qui sese contrahens, tendonem circa axin et trochleam rotando, alam plicat; *posticus* sic dictus *musculus extensor* (η), qui in cornu tendinis posticum insertus contractione forum alae cubitale, tendonem circa axin et trochleam retrahendo, expandit. Praeterea etiam *frenulum* (ω) notandum. — *Anastomosis basalis* (ν) *Limnephiloideis* propria, in *Isepalpoideis* omnino peculiaris, deest in *Phryganeoideis*, in quibus iterum *costula secunda* (cum costula gemina g h identica) bipartita signum est characteristicum. Tab. II. fig. 15, 16, 17). In *Rhyacophiloideis* etiam bipartita sed cum anastomosi conspicitur. (Tab. III. fig. 31.) — *Phryganeoidea*, *Sericostomoidea* et *Leptoceroidea* tegmen minus aut nullatenus plicant, hinc tendo minus evoluta aut nervi in basi tantum fracti apparent. —

De pilis.

Pili Trichopterorum e diversis organis sub microscopio aspecti et investigati sunt diversi. Simplices apparent in larvis et in simbriis alarum (Tab. III. fig. 36); simplices quoque astra canalem medullarem spiraliter striatum cum substantia corticali ostendunt pili e nucha imaginis (fig. 33.); in tota superficie longitudinaliter et paulo spiraliter striati absque substantia medullari, opaci, basi coarctati apparent pili e nervis tegminum (fig. 34); magis adunci cum substantia medullari et corticali, non striati, conspiciuntur pili ex areis et areolis tegminum omnium Trichopterorum (fig. 35.) et palpis *Sericostomeideorum*; compositos observavi pilos, apice crassiores, in palpis maxillaribus *Leptoceroideorum* (fig. 37.). —

De Metamorphosi.

Ovula.

Ovula Trichopterorum sunt copiosa, parva, rotunda. *Limnephiloidea* bis aut pluries ova deponunt, semper una vice viginti et ultra, in loca diversa plantis submersis illa glutine adjungentia, ova fere semper lutea, aut nonnumquam luteo-virescentia, in majoribus speciebus ad summum dimidio minora semine papaveris. — *Phryganeoidea* et *Sericostomoidea* plerumque una vice aut bis tantum sed deinceps ova aquae immittunt cum glutine, massam rotundam ostendente. Ova semper sunt coloris viridis. *Trichostegia grandis*, *Anabolia analis* et *Agrypnia pagetana* mihi posuerunt centum quinquaginta usque ad ducenta ovula. — *Rhyacophilae* et *Hydropsychides* ovula ponunt lutea momento brevissimo, glutine tenui circumdata, in forma filii pollicum duorum et ultra, numero circa sexaginta aut septuaginta. *Hydrenautia maculata* et *albicans* milii Petropoli una vice circa 200 ovula depositus cum massa glutinosa. Ovula cum gelatina massam formarunt semine cannabis vix ampliorem. Massa aquae immissa de die in diem crescebat et octo diebus post, quum saccus glutine repletus magnitudinem fabae adgit et crystallinus fere ovula viridia cum embryonibus contortis conspici sinebat. ovula numerare poteram. Die duodecima larvulae ex ovulis eruptae gelatinam consumebant,

quindecima e sacco gelatina orbato aquam petebant liberam. — Primus processum huncce observavit *De Geerius* (II. p. 393) nec in *Pictctii* opere desunt hujusmodi observata (p. 100 pl. III. f. 14-19). — Initante Junio etiam saceulos tales innumeros, gelatina et ovlis repletos, a *Hydronautia* depositos, in littore lapideo, artefacto, navibusque aquae submersis Petropoli ubicumque locorum conspexi. — Similitudinem ostendunt sacci illi glutinosi illorum, quos *Paludinae*, *Limnaei*, *Planorbis* aliaque *Mollusca* dominibus suis affixa secum portant. —

Larva.

Larvae adultae quoad familias *Trichopterorum* omnino habitu differunt.

Corpus latitudine aut in- et decrescens (*Phryg. Hydroptila*), aut decrescens (*Sericost.*), vix decrescens (*Limnophil. complures*), aut cylindrico-aequale (*Stenophylax*, *Hallesus*, *Desmetauilius*, *Chaetopteryx*). —

Caput rotundatum, corneum, modicum, ovale (*Phryg. Hydrops.*), aut orbiculare (*Limnoph.*), aut subquadrangulare (*Sericost. Rhyacoph.*), epicranio convexo, collo quasi seu isthmo brevissimo thoraci insertum, infra planum, magnum (*Hydrops.*), medium (*Phryg. Limnoph.*), parvum (*Sericost.*).

Oculi duo minimi, laterales, in diametro capitis transverso jacentes (*Limnoph. Phryg.*), paulo ante diametrum (*Hydrops. Sericost.*), ad angulos anticos positi (*Rhyacoph.*). —

Antennae desunt.

Labrum quadrangulare, bilobum, in *Phryganocideis* et *Limnophilocideis* profunde semi-lunariter excisum, angulis rotundatis, in medio latius; in *Sericostomoideis* antice minus profunde excisum, angulis rotundatis, in medio aequo latum, brevius ac latum, subtransversum; in *Rhyacophilocideis* quadratum, angulis anticis rotundatis, postice attenuatum; in *Hydropsychoideis* transversum, antice vix sinuatum, angulis anticis rotundatis. —

Mandibulae corneae, validae, intus concavae, extus convexae, trigonae, aequo dentatae, obtusae (*Phryg. Sericost.*), dente antico fortiori et acuto (*Hydrops.*), aut dente antico obtuso (*Rhyac.*). —

Maxillae rudimentariae, cum *galca* et *palmis maxillaribus* conjunctae, corpus formant transversum, antice tripartitum, cuius lobus intermedius biarticulatum repreäsentat galeam, lobi externi tri- vel quadriarticulatos palpos maxillares. In *Phryganocideis galca* apice truncata, aequo longa cum lobis lateralibus; in *Sericostomoideis galea* iterum apice appareat tripartita et palpi distinctiores articulis tribus; in *Rhyacophilis galea* dimidio brevior, tripartita, lobi iterum laterales bipartiti conspicuntur, quorum pars supra maxillam, infra quinquearticulata palpos refert maxillares; in *Hydropsychoideis galea* quoque lateralibus lobis brevior, subrotunda, aut bi- aut uni-loba, lateralibus lobis longis, bipartitis, superis bi-, inferis bi- aut tri-articulatis. —

Labium molle, subtriangulare, analogum fere maxillis cum galea, antice quoque tripartitum, cuius pars intermedia tenuis ac prominens tuberculum ostendit filis ducendis, partes laterales, crassiores et hirti, *palpos* significare videntur *labiales*.

Ad *thoracem* tria pertinent in larvis *Trichopterorum* segmenta, supra scutis corneis aut omnia aut unum, aut duo tantum instructa, infra membranacea; in *Limnophilocideis* omnes

laryae segmentis duobus gaudent corneis; in *Sericostomoideis* primum segmentum corneum, alterum semicorneum; in *Phryganeoideis* et *Rhyacophiloideis* primum tantum corneum; in *Hydropsychoideis* omnia cornea. Segmentum primum qua pronotum, capite paulo latius, fere quadratum aut trapezoideum (*Limnoph.*), latitudine capitis, quadrangulare, angulis subrotundatis (*Phryg.* *Leptocer.*), capite multo latius, semilunare, hoc amplectens (*Sericost.*), subcordatum, capite aut vix latius aut angustius (*Rhyacoph.*), latitudine capitis aut paulo latius, fere quadratum (*Hydrops.*), capitis magnitudine, subrotundatum (*Hydroptila*). —

Segmentum secundum qua mesonotum jam molle (*Phryg.* *Rhyacoph.*), semicoriaceum, plagiis corneis (*Sericost.*), coriaceum, quadrangulum, transversum, pronoto multo latius (*Limnoph.* *Mystacid.*), coriaceum, quadrangulare, latitudine pronoti (*Hydrops.*). —

Segmentum tertium, qua metanetum, molle quidem, sed torulis corneis minoribus obsitum (*Phryg.* *Rhyac.* *Sericos.* *Leptocer.*), corneum, quadrangulare, latitudine mesonoti (*Hydrops.*). —

Pedes ad latera segmentorum thoracicorum inserti, cornei sexarticulati, antici breves (*Limnoph.*), reliqui longiores in primis in generibus *Stathmophorus*, *Chaetopteryx*, *Stenophylax*, *Glyphidetaulus*, *Chaetotaulius*; in *Phryganeoideis* pedes successive longiores; in *Leptoceroideis* pedes postici plus quam duplo longiores, in *Sericostomoideis* vix longiores, in *Rhyacophiloideis* et *Hydropsychoideis* breves, sensim ac paulo increcentes. *Coxae* omnium crassiores, subcylindricae aut subtrigonae; *trochanteres* parvi, obconici: *femora* crassa, compressa, incurvata, longitudine trochanteris cum coxa; *tibiae* cum *tarsis* duabus femoris longitudine, subcompressae; *tarse apicali* simplici, in *Sericostomoideis* tantum bidentato. —

Abdominis segmentum primum in *Limnophilideis*, *Phryganeoideis* et *Leptoceroideis* omnium latius et coloris profundioris, absque branchiis, toris tribus carneis plus minusve evolutis et prominentibus, lateralibus rotundatis divergentibus, dorsali conico et retrorsum vergente, in *Sericostomoideis* omnibus reliquis aequale, torulis minimis absque branchiis, in *Rhyacophiloideis* et *Hydropsychoideis* absque torulis cum branchiis, in *Hydroptila* magnitudine pronoti, semper coloris alieni. —

Reliqua abdominis segmenta octo in *Limnoph.* *Sericost.* *Hydrops.* *Mystacid.* cylindrica, minus infibulata quam in *Phryg.* *Rhyac.* — In *Hydroptila* magnitudine nimis incrementa et citius decrescentia. Omnia aut plura, excepto segmento anali in dorso et ventre aut ad latera gerunt saccos aut penicillos branchiales. —

Branchiae cylindricae, longae, *simplices*, adpressae, in septem segmentorum *dorso* et *ventre* utrinque duae aut tres affixa (*Limnoph.*); aut in tribus vel quatuor tantum segmentis (*Hallesus*, *Chaetopteryx*); nimis longae, *simplices* et patentes sese cum oppositis cruciantes (*Phrygan.*); breves, adpressae, basi connatae, in segmentis sex (*Sericost.*); brevissimae, *simplices*, adpressae (*Leptocer.*); *branchiae* tantum *laterales*, petiolatae et minimae, in segmentis omnibus, horizontaliter dichotomae (*Rhyac.*); primo intuitu penicillatae, petiolatae, oculo armato plerumque tripartitae et particulis pinnatis, exinde *compositae*, in omnibus segmentis tantum *laterales* (*Hydrops.*). —

Segmentum *anale* appendicibus carneis duobus, qui simplicem hamum corneum extus distantem gerunt, inter quos torulus corneus, setosus (*Limnoph.* *Phryg.* *Leptoc.*), hamo bi-

dentato (*Sericost.*), appendices nimis longi, hamis hiarticulatis, nonnumquam duplicibus (*Rhyac.*), segnientum anale apice angustatum et prolongatum, appendicibus longis, divergentibus, hirtis, apice hamulo et fasciculis setarum armatis (*Hydrops.*). —

Nympha (Puppa).

Paucas adhuc cognoscere potui *chrysalides Trichopterorum*, nam e quadraginta quinque specierum larvis, quas colligere mihi contigit, duodecim accepi nymphas. Nymphae characterem prae se ferunt illum Insectorum cum metamorphosi completa et aequant illas *Coleopterorum*, quia omnes partes sint liberae et membrana tenui obiectae. Differt autem *Trichopterorum* nympha ab illa *Coleopterorum*, quod sit branchio-pneusta, quod nempe per branchias membranae laterales aut dorsales et ventrales, abdomen peristaltice movendo, respiret et stigmata sub membrana in nympha magis evoluta sileant, quodque latera abdominis, fimbriis densis, quae aquae movendae et renovandae inserviunt, ornentur.

In *Limnophiloidis* puppa cylindrica, recens semper flava, segmento abdominis dorsali duobus, segmento quinto quatuor torulis corneis, brunneis, postea evadit brunnea aut ferruginea, abdominis segmentorum interstitiis tantum flavis, thorace jam sulcato, ore protracto, penicillo (e pilis accumulatis) verticali, erecto instructo, segmento anali appendicibus duobus longis, filiformibus. —

In *Phryganeoideis* puppa magis depressa recens semper viridis, torulis iisdem in abdominis dorso corneis, postea viridi-fusca aut fusco-nigra, abdominis segmentorum interstitiis viridibus, thorace profunde sulcato, ore protracto, absque penicillo, segmento primo abdominis in dorso processu corneo deorsum vergente, appendicibus in segmento anali brevibus. —

In *Scricostomoideis* puppa cylindrica recens sulphurea, dein rufo-brunnea, abdominis segmentorum interstutiis sulphureis, thorace convexo, ore protracto sursum vergente (galeato), absque penicillo, segmento quolibet abdominis dorsali duobus, quinto quatuor punctis corneis instructo, appendicibus in segmento anali nullis, eorum loco penicillus setularum. —

In *Hydropsychoideis* puppa subcylindrica, recens flavo-rosea, dein brunnea, thorace convexo, ore non protracto, sed remanentibus mandibulis larvae ornato*), segmentis dorsalibus abdominis punctis duobus corneis, segmento tertio et quarto quatuor talibus punctis corneis instructo, segmento anali appendicibus duobus crassis, longis, apice penicillatis. —

In *Rhyacophiloideis* puppa depressa, recens alis stramineis, abdomine flavo-puniceo, postea brunnea, thorace convexo, ore modice protracto, absque penicillo, segmentis dorsalibus abdominis quatuor punctis corneis instructis, segmento anali quoad genera, imo quoad sexuni diverso, in maribus appendicibus tribus, duobus externis longioribus, apice bidentatis, in feminis quoque tribus, sed interno longiori, externis inermibus, solum ciliatis. —

* Quod Celeb. Oken p. 1463 de remanentibus mandibulis in membrana chrysalidis *Trichopterorum* scripsit, huic fides omnino habenda; ipse enim mandibulas in chrysalidibus, praecipue generis *Hydropsyche* observavi. Inservire videntur thecae perforandae! —

In *Leptoceroideis* puppa, quam nondum in natura ipse investigare potui, e *Pictetii* descriptione et Tabula XII, fig. 1. mili nota, antennis corpus superantibus, capite cucullato et setis duabus validis in segmento anali, dignoscenda, num autem setae oculo armato aliae apparent, dijudicare saltem nolo. —

Rhyacophilorum pupae praeter membranam pupae, singulas partes obtegentem, membrana involvuntur altera universalis, *reliquorum Trichopterorum* pupae in theca sunt liberae. —

De corporis structura interiore imaginis, larvae et nymphae, qui se instituere cupit, ad *Pictetium* pag. 34—103 pl. II—V et *Burmeisterium* II. p. 891—898 rejicio, ipse enim non investigavi et compilare, quod non ipse vidi, nolo. —

De Trichopterorum folliculis.

Trichopterorum folliculi, quos sibi larva e sacco gelatinoso prorumpens mox in aqua libera e diversis materiis construere incipit, sunt duplices:

1. *Liberi*, plus minusve cylindrici, cum larva locum mutantes, a larva omnino expleti, sic dicti *Thecae*, in *Heteropalpoideis* et *Leptoceroideis*.

2. *Lapidibus adfixi*, magis oblongo ovales, a larvis non expleti, sic dicti *Camerae*, in reliquis *Isopalpoideis* (*Rhyacoph.* et *Hydropsych.*).

Thecae.

Adeo diversae et non solum a familiis, et generibus, sed etiam a singulis speciebus thecae construuntur propriae et constantes ita, ut observator accuratissimus atque expertissimus e quolibet folliculo speciem dignoscere possit et si omnium specierum larvae notae essent, sistema forsan quoque quoad thecas statui posset. Attamen singularia thecarum signa verbis non semper exprimenda, sed oculo experto cognoscenda. Materia, e qua thecae construuntur, aut lapidea, arenosa, limosa, aut vegetabilis aut organica et variat secundum formationes geognosticas, faunam et floram*). E materia vegetabili, et quidem frustulis plantarum aquaticarum aedificant fere omnia *Phryganeoidea*, tubum cylindricum, ubique aequalem et apertum construentes et intus numquam neto subsuientes. E frustulis quadratis arundinis spiraliter dispositis et adpositis construunt genera *Anabolia*, *Trichostegia* neto non subsuentes; e frustulis rotundatis adpositis *Chaetopteryx*, neto folliculum jam subsuens. E materia vegetabili quoque construunt thecam netoque subsuunt nonnulla genera *Limnophiloi*deorum, culmorum particulas transverse dispositas conjungentes (*Chaetotaulius rhombicus*), aut longitudinaliter connectentes arundinis particulas majores (*Glyphidotaulius pellucidus*, *Chaetotaulius lunaris*, *Chaetopteryx*), aut oblique longitudinaliter et in spirali adnectunt, aut folia sese invicem tegentia consuunt *Halesi*. E graminum particulis minimis larvae *Limno-*

*) Thecas etiam construunt illis Trichopterorum similes littora marina inhabitantes *Terebellae* (Lam.), *Tubicolae* et similem thecam offert *Magilus Antiquorum*. A Clar. Dohrn nuperrime thecas omnino cochleis similes, ex arena constructas, e Corsica allatas, accepi.

philoideorum in juventute plurimae aedificant, quae serius lapideum construunt folliculum. — E lapidibus et arena cylindrum conducunt, infra et supra caulinulos affigunt *Stathmophorus fuscus* et *Desmotaulii* nonnulli, imo et *Leptoceroidea*. E solis lapidibus grossis cylindrum conficiunt *Stenophylax*, ex arena *Goniotaulii* plurimi. E cochleis Planorbis cornei et marginalis connectit thecam extus quadrangularem, intus autem cylindricam *Chaetotaulius flavigornis*. — Thecae *Sericostomoideorum* non solum forma sed et constructione diversae, genera *Spathidopteryx* et *Aspatherium* cylindrum ex arena conserunt et utrinque lapillos planos atque latiusculos agglutinant ita, ut theca lata et compressa, sere alata, appareat. *Prosoponia* et *Notilobia*, *Hydronautia* et *Goëra* cylindrum postice attenuatum et paulo flexum ex arena aut limo copulant, sic et *Molanna* et nonnulla alia *Leptoceroidea*. *Hydroptilae* thecam incolunt e limo connexam, pyriformem aut reniformem, compressam, utrinque rimula instructam. —

Camerae.

Hae a *Rhyacophiloides* et *Hydropsychoideis* omnibus aedificantur minus solidae, quia saepius renovari solent. *Rhyacophilae* magis vegetabilia connectunt, *Hydropsychoidea* lapides et etiam folia delapsa lapidibus majoribus in inferiori facie affigunt, neto sat forti etiam in facie lapidis subsuunt et utrinque cameras apertas esse curant. Solum genus *Philopotamus* solidiores e lapillis sibi construit cameras. Camerae quoad formam in speciebus non adeo constantes, ac thecae. —

De Victu.

Larvae Trichopterorum et carnivorae et herbivorae sunt, imo et putredine delectari videntur, etiam insectis, molluscis, Daphniis et infusoriis insidianter, et sese ipsas devorare dicuntur. Plantas aquaticas in primis corrodunt larvae *Limnophiloideorum* et *Phryganeoideorum*, etsi etiam plures species folia salicum, raphani, graminum etc. aquae delapsa non sperrunt. *Gonitaulii grisei* larvam perplurimes conspexi Daphniam commendentem. *Hallesus* potius lignum amare videtur, quapropter numerosissimus in balneis ligneis reperitur, undeque etiam nomen Veterum (*Aristotelis et Plinii*) ξύλογθός, *ligniperda* pro larva *Trichopterorum*. Victor potius animalis larvis *Hydropsychoideorum* et *Rhyacophilarum* destinatus esse videtur, quia cameras incolunt fixas et aquas vivas, semper exinde animalcula secum portantes. *Sericostomoidea* aut plantis aquaticis, magis vero putredine fundum aquae pctente, delectantur. *Leptoceroideorum* victimum etiam vegetabilem agnoscendi pronus sum, quia thecis petiolos affigunt, ut quoque superficiem aquae petere possint. — Color imaginis generis *Spathidopteryx* rufus ab oxydo ferri provenire videtur, quoniam quam maxime rufa exemplaria ex aquis accepi ferreis et ubi mihi genus hocce obviam venit, aquae certe ferrum portarunt. In aquis calcem ferentibus semper inveni genus *Aspatherium*. In aquis salsis nec umquam mihi apparuit *Trichopterorum* vestigium. Larvae *Trichopterorum* praecipue primo jam vere et aestate obviae sunt, auctumno adhuc nonnullis altera generatio. *Nymphae* cibum adsumere non possunt.

Imagines Trichopterorum vitae ratione omni ex parte alia gaudent, aquam enim non incolunt, prope illam autem volitantes vitae potius ephemerae designatae negotium explent primarium propagationis.

Nec umquam, ut *Burmeisterius* p. 902 dicit (et plures, praecipue quam rem magni momenti Schmidt-Goebel in suo ad juventutem edocendam destinato opusculo cum reliquis etiam hocce ridicula ingeniositate compilavit et compilarunt), succum e floribus suggesta conspexi *Trichoptera*, etsi *quatuor millia* *Trichopterorum* et ultra variis sub circumstantiis ipse cepi. Nec ullum *Trichopteron* flori insidens mihi obviam venit, attamen multa arboribus aut sub foliis arborum, praecipue praegressis tempestatibus, diem transigentia inveni. Aquam *Trichoptera* domi clausa nonnumquam avide lambendo hauriebant, nonnumquam spernebant. Oris jam constructio contradicit suctioni nectaris e plantis et mos *Trichopterorum* omnium insignis, sese abscondendi et contra hirundines tuendi, ut flores de die petant ab aquis remotos, obstat. —

De moribus quibusdam observatis.

Larvarum mos mirandus ille, quod folliculos constanti ex lege singulae sibi construant species, quod materiam semper seligant eandem, quod mox folliculi in una alterave parte pondus cognoscant praevalens aut imminutum et hac de causa caules aut ligni assulas adfigant, quodque folliculum non deserant, nisi acu vel insecto ab inferiori orificio adeo irritentur, ut corpori molli minitetur periculum. E theca etiam difficillime extrahi possunt, quia hamis analibus divaricatis, toris carnosis segmenti abdominis primi intumescentibus, imo branchiis divergentibus et folliculo adpressis adeo fixi inhaerent ut potius corpus aut caput abrumpas, quam larvam integrum extrahas. Folliculum si quacumque de causa deseruerunt mox novum eadem lege ejusdemque formae construere incipiunt. — Aqua deficiente limo se immergunt, rete in orificiis construunt, ut a formicis vel aliis insectis iis insidianibus, pro tempore, donec iterum inundentur, tueantur. Tali modo decem dies sese conservantes observavi larvas, donec pluvie iterum inundatae sunt. Nonnullae pabulum sibi alligant thecae, uti *Limnophiloidea* folia, conchulas, cochleas, daphnias, lignum. — Donec in nympham vertuntur, thecam in fundo aquae lapidibus aut graminibus alligant, orificio inferius et superiorius eadem materia, ex qua construebant folliculum, aut majoribus lapidibus ita claudunt, ut per minima ostiola aqua in theca renovari possit. Tribus diebus post, nonnumquam etiam serius, larva in nympham mutatur. — Nonnulla genera, uti *Spathidopteryx* et *Aspatherium* sese cum orificio supero deorsum alligant, permulta *Limnophiloidea* et *Phryganeoidea* sursum cum capite spectant, *Desmotaulii* folliculum cum orificio supero lapidibus affigunt et exinde non claudere debent, nonnulla horizontali situ sub lapidibus cernuntur, capite contra aquam directo (*Rhyac. Hydroph.*), alia limo sunt immissa et lapide tecta (*Stenophylax*). Nonnulla, praecipue phytophaga, gregatim affixa inveniuntur, uti *Stenophylax*, *Gonictaulius*, *Spathidopteryx*, *Aspatherium*, nonnulla, imprimis carnivora separatim conspicuntur, uti *Hydropsyche*, *Rhyacophila*. — Admirandus mos in **insecto perfecto**, loca permanenter inundata a temporaneis

momento ovipositionis eognoseendi. Admiratione dignus mos, sese adeo eaute abseondendi, ut ab hirundinibus et aliis avibus eas in deliciis habentibus difficulter detegantur. Quapropter *Trichoptera* iis insident rebus, eum quibus eundem gerunt colorem, inde arborum truncis griseis *Trichostegiae*, *Hydropsychides* et *Rhyacophilac griseae*, *Stathmophorus fuscus*, qui eolore praeceipue gaudet rufo-fuseo foliis siecis ejusdem coloris; *Trichoptera* e contra coloris diversi rimas et speluncas petunt. Praeprimis circumspecte sese abseondunt *Halcisi* species, quia species fere omnes sunt autumnales, ubi insectorum eopia imminuta aves eo avidiores reddit. Ne transeamus morem *Trichopterorum* nonnullorum, turbis tumultuariter ad vesperas volandi (*Leptocer.*), aliorum de die choreas instituendi (*Hydrops.*) et morem laudibus eveho quam maximis ad distributionem geographicam contribuentem, altiora petendi et ad aquas remotas migrandi. Talem migrationem non solum in *Hydropsyche*, *Halcis*, sed lege praescriptam in *Anabelia phalaenoides* et *reticulata* ad laeum *Ladoga* et laeus minores prope *Pargolam* ad *Petropolim*, in sinu intimo gavisus, observaveram. Ne vobis, amieissimi naturae serutatores, retieeam morem admiratione dignissimum: *Nympha* e theca aut camera erupta per aquam natat, abdomen pedesque tantum anticos et intermedios movendo altiora petit, sed aquam nondum deserit. Plantae aut caulinco pedibus anticis adhaerens, branchiis adhuc respirans, tamdiu in aqua versatur, donec branchiae, membranae externae insidentes, cum abdomine in anastomosi versantes, solvantur. Branchiis solutis mox in membrana, aquae omnino obstante et nullatenus porosa, aër exhalatur et *Nympha* hac de causa levior ad superficiem aquae evehitur. Abdomen nunc semper fortius peristaltice movendo pedes postiei, qui per membranam intime conjuneti et immobiles sunt, deorsum reeta linea spectant, anus hacce motione peristaltica pedum posticorum tarsum ultimum tangit et saepius tangendo adhaerescit; mox *nympha* fortius peristaltice movetur et en, membrana in regione frontis rumpit, *Najas*-que in *Dryadin* mutata aërem petit, membrana in superficie aquae remissa. Alae sieuti in Lepidopteris sensim expanduntur. Purificatur imago gutta lutea aut rubra, limpida et nunc propagationis incipit negotium. Prorruptionem hancce perpluries ab hora undeeima usque ad duodecimam in *Goniocaulic griseo*, *vittato*, *Stenophylace striata*, *Spathideopteryx capillata*, *Anabolia anali*, *Hydropsyche variabilis* indefesso prosequutus sum oculo. — Odorem imago spargit peculiarem, penetrantem, sic *Trichostegia*, *Stenophylax* simo columbarum fermentanti non absimilem, *Stathmophorus fuscus* econtra odorem Pelargonii, alia ut liquor mineralis Hoffmanni olent, quod etiam *Pictetius* et *De Gcrius* jam observavit, dicens p. 528: »Ordinairement elles ont une très mauvaise odeur, qui reste aux doigts qui les ont touchés. —

Nonnulla *Trichoptera*, etsi eaedem species, eodemque tempore in nympham transierunt, tamen multis mensibus post prorumpunt, quod in omnibus insectis occurrit et iterum naturae conservatrie signum. —

De inimicis Trichopterorum.

Trichopterorum imaginibus insidianter easdemque in deliciis habent *Hirundines* et *Metacillae*. Tempore illo, quo *Hirundinum* et *Metacillarum* pulli maxima quantitate in-

digent, *Trichoptera* copiosa apparent. Nonnullis hebdomadibus aut diebus ante *Hirundinum* migrationem *Ephemera vulgata*, *horaria* et *Trichoptera* adeo copiose prorumpunt, ut hirundines sese pro itinere omnino corroborare possint. *Salmo fario* aliquie pisces quoque *Trichopterorum* imaginibus deleantur, illa pone superficiem aquac turbatim volitantia subito saltu captaturi, quam ob rem hamis piscatoris optimo cum effectu et artefacta praefigi solent. *Araneae* et *Libellulinae* etiam *Trichopterorum* exoptant imagines. *Chiropterorum Vespertiliones*, in primis apud nos *Plecotus auritus*, *mystacinus*, *Rhynolophus ferrum equinum* et etiam reliqui, *Trichoptera* non spennunt. — *Trichopterorum larvis* omnino insidiantur pisces, *Anates*, et aves aliae aquaticae nec non *Caneer fluvialis*, *Dytiscus* atque *Hydrophilus*; *Sorex araneus* et *Hypudaeus* eas etiam in delicias adnumerare videntur. —

Praterea *Dipteron* aut *Hymenopteron* larvis immittit ovulum cum appendice fasciolari, brunneo, e quo larva prorumpens totam consumit *Phryganaceae* larvam. Hocce *parasiticum Insectum* in larvis generis *Spathideopteryx* et *Aspatherium* frequentissime observavi. Larva haec parasitica, cylindrica, alba, ad os conica, priusquam in nympham transit, theam neto subsuit et in duas dividit partes, unam cum rudimentis larvae consumitae cornis, pedibus, thoracis segmentis, mandibulis et suo stercore repletam, alteram superam, majorem et ad fasciolam semper, supra memoratam, jacentem ipsa explens. Verosimiliter plura adhuc ejusmodi dtegentur insecta parasitica. —

De Trichopterorum usu et noxa.

Qui accurate observaverit vegetationem entomologus, qui flores et semina contemplatus est immensa mole ab insectis destructa; nullatenus infestias ibit, *Fabrieio in Philosophia Entomologia XI. §. 9 p. 176* dicenti: „*Conservant insecta proportionem inter vegetabilium species, dum partim propagationi inserviunt, partim nimia copia luxuriantia destruunt*“ assentiendi. Mole quidem insecta parva clam operantur, et fertilitate numerosa immensa valent. *Phryganidum* larvae exinde etiam ad destruendas plantas luxuriantes aquaticas suum contribuunt, noeent autem in primis balneis ligneis et navibus longo tempore in uno loco versantibus *Halesi digitati* et *Goniotaulii concentrici* larvae. Usus *Trichopterorum* non tam eminet ut aliorum insectorum; attamen nutrimento pisibus et avibus inserviendo, aquas a putrescentibus substantiis et infusoriis purgando, aliquantulum ad naturae oeconomiam contribuere videntur. *) — Pragae venditur sub nomine germanico: *Weißwurm* et bohemico: *Jepiee* esca quam maxime apta pro *Turdis* et *Sylviis*, quae sequentibus constat: Ovulis cum gelatina luteis, viridis et nigris, corporibus *Ephemerae horariae* et *vulgatae* atque *Phryganidum*. In primis haecce esca circa Albium fluvium sequenti modo colligitur: Igni ad vesperas in navibus aut littore faetae immensa copia advolant *Ephemerae* atque *Phryganides*, antennis alisque adustis in fundum labuntur. Integra messis solis ardori exposita exsiccatur. Purgatur ab alis massa haecce saepe agitando vento flante. Aves praeprimis escam illam amant et ab illa sanae manent.

*) Vide Ent. Zeitg. v. Stettin 1847 Nr. 12. Kolenati: Uiber die Anlage von Fischteichen.

De periodicitate Trichopterorum.

Nonnulla *Trichopterorum* genera totam per aestatem inveniuntur, uti *Hydropsyche* et *Philepotamus*. Nonnulla periodos certas observant. Praefero Tibi benevole lector *schemata duo* quoad periodicitatem *Trichopterorum*. Illud regionum *Arcticarum* et *meridionalium*. In regionibus *Arcticis*, ubi mihi totum per annum sola observare contigit *Trichoptera*, periodi magis sunt distinctae. *Finiente Majo* [omnino veteris computationis, ergo quoad nostram undecim diebus post] incredibili illi, qui ipse non vidit, copia prorumpit *Hydronautia maculata* et *albicans*. In omnibus lacubus *Fenniae*, in lacu *Ladoga*, in flumine *Newa* naves adeo dense obteguntur, ut nautae in functionibus, praeprimis coena vespertina, perturbentur. Decem diebus post nullum *Hydronautiae* vestigium, ast *Leptoceroidea* non minori proveniunt copia, praeprimis *Leptocerus fennicus* Fabr. aut *uniguttatus* Pictet. *Goniotaulus griseus* in regionibus borealis rarus mense *Junio*, ita et *Agrypnia pagetana* et *Anabolia analis*. Nunc nonnullis diebus post *Desmotaulius rubricollis* et *Phacopteryx granulata* rarius quoque conspiciuntur. *Finiente Junio* conspicitur frequens *Polycentropus concolor*. Dein sequitur *Trichostegia grandis* magna quoque copia. *Decem* tantum dies inter *Junium* et *Julium* silet in regionibus *Arcticis* proruptio *Trichopterorum*. *Initiante Julio* majori adhuc copia appetet *Stenophylax pantherinus* non tam amoene coloratus, ut in terris meridionalibus. Interea *Rhyacophilae* et *Hydropsyches* nova species non infrequens in lucem prodiit. *Leptocerus bifasciatus* nunc fere eadem copia priorem *Leptocerum* substituit, concomitatur illum *Athripsodes albifrons* non infrequens, *Spathidopteryx capillata* et *Goéra hirta* magna quoque copia. *Medio Julio* *Mystacides volitat azurea*, *Setodes punctata* et *Chaetotaulius rhombicus*, prior frequentissima. *Exeunte Julio* in navibus atque adminiculis turbatim cursitant *Hydroptila tineoides* et *pulchricernis*. Nunc *Molanna* gregatim appetet *cylindrica*, intermiscentur *Hydronautiae maculatae* et *alblicantis* exemplaria non tam copiosa alterius generationis et *initiante Augusto* sedule quaeras, necesse erit *Leptocerum senilem*, qui in certis locis, imprimis in adminiculis aquae immissis ad vesperas non rarus. Mense *Augusto* *Hydrorchestria 6maculata* in *Potamogetone*, *Mystacides longicornis* in ripa juncis obsita cum *Trichostegia varia* et *Agrypnia rara pagetana* colligenda. *Finiente Augusto* ad balnea revertere lignea et *Hallesus* tibi magna apparebit copia *digitatus* cum *Goniotaulio concentrico* non tam frequenti. Mense *Septembribus* *Stathmophorus* incipit *fusca* et usque ad finem mensis perdurat. Unicus *Cyrnus urbanus* et *Tinodes pusillus* a mense *Junio* usque ad *Septembrem* inveniendus. —

In regionibus *meridionalibus* periodi *Trichopterorum* non ad quinque vel decem dies sunt restrictae, et locis altioribus serius incipiunt, quam in devectioribus jam finiuntur. Etiam silentium mense *Julio* in regionibus *meridionalibus* longius, totum fere mensem, perdurat. Generationem duplam observavi in *Goniotaulio griseo*, *Stathmophoro fusco*, *Agrypnia pagetana*, *Notidobia ciliari*, *Stenophylace striato*, *Silone minuto*, *Tinode pusillo*, *Cyrno urbano* et *Hydropsychoideis*. Integrum per annum *Pragae Bohemorum* usque ad *Dresdam* observavi *Trichoptera* et ab Entomologis Data adhuc permulta accepi, quapropter vobis, etsi incompletos, saltem offero *Trichopterorum* heteropalpoideorum dies fastos:

Genera et species Trichopterorum.

	Arcticae vel Alpinae.					Meridionales vel Devectae.							
	Majus	Junius.	Julius.	Augustus.	Septemb.	Martius.	Aprilis.	Majus.	Junius.	Julius.	Augustus.	Septemb.	October.
<i>Agrypnia pagetana</i>	.	.	*	*				*	*			rarissima.	
<i>picta</i>	.	.										rarissima.	
<i>Anabolia altaica</i>	.	.	*	*				*	*	*		rarissima.	
<i>analis</i>	.	.	*	*				*	*			frequentissima.	
<i>clathrata</i>	.	.	*	*				*	*			rarissima.	
<i>phalacnoides</i>	.	.	*	*				*	*			rarissima.	
<i>reticulata</i>	.	.	*	*				*	*			rarissima.	
<i>Apatania vestita</i>	.	.	*	*				*	*			rarissima.	
<i>Aspatherium picicorne</i>	.	.	*	*				*	*			rarissima.	
<i>Chaetopteryx tuberculosa</i>	.	.	*	*	*		*	*	*			frequentiss.	
<i>villosa</i>	.	.	*	*	*			*	*			rarissima.	
<i>Chaetotaulius flavicornis</i>	.	.	*	*	*			*	*			rarissima.	
<i>borealis</i>	.	.	*	*	*			*	*			frequens.	
<i>vitratus</i>	.	.	*	*	*			*	*			rarissimus.	
<i>rhombicus</i>	.	.	*	*	*			*	*			rarus.	
<i>signifer</i>	.	.	*	*	*			*	*			frequens.	
<i>Colpotaulius excisus</i>	.	.	*	*	*			*	*			rarissimus.	
<i>Desmotaulius hirsutus</i>	.	.	*	*	*			*	*			rarus.	
<i>fumigatus</i>	.	.	*	*	*			*	*			frequens.	
<i>unimaculatus</i>	.	.	*	*	*			*	*			rarus.	
<i>Glyphidotaulius pellucidus</i>	.	*										rarus.	
<i>Goëra hirta</i>	.	.	*	*				*				frequentiss.	
<i>Goniotaulius anastomosis</i>	.	.	*	*				*				rarus.	
<i>concentricus</i>	.	.	*					*				rarus.	
<i>femoratus</i>	.	.	*					*				rarus.	
<i>fenestratus</i>	.	.	*					*				rarus.	
<i>flavus</i>	.	.	*					*				rarus.	
<i>fuscinervis</i>	.	.	*					*				rarus.	
<i>griseus</i>	.	.	*					*				rarus.	
<i>stigmaticus</i>	.	.	*					*				frequentiss.	
<i>trimaculatus</i>	.	.	*					*				rarissim.	
<i>vittatus</i>	.	.	*					*				frequens.	
<i>Grammotaulius atomarius</i>	.	.	*					*				frequentiss.	
<i>lincola</i>	.	.	*					*				rarus.	
<i>Hallesus digitatus</i>	.	.	*					*				rarus.	
<i>auricollis</i>	.	.	*					*				frequentiss.	
<i>flavipennis</i>	.	.	*					*				rarissim.	
<i>nigricornis</i>	.	.	*					*				rarissim.	
<i>Hydronautia albicans</i>	.	*	*					*				frequentiss.	
<i>maculata</i>	.	*	*					*				frequentiss.	
<i>Hydroptila fuscicornis</i>	.	*	*				*	*				—	
<i>pulchricornis</i>	.	*	*					*				frequentiss.	
<i>tineoides</i>	.	*	*					*				frequentiss.	
<i>Hydrorchestria maculata</i>	.	*	*					*				frequentiss.	
<i>Notidobia ciliaris</i>	.	*	*					*				frequentiss.	
<i>Phacopteryx granulata</i>	.	*	*					*				rarissima.	
<i>Potamaria Pictetii</i>	.	*						*				rarissima.	
<i>Schmidtii</i>	.	*						*				rara.	
<i>Prosoponia collaris</i>	.	*						*				rara.	
<i>multiguttata</i>	.	*						*				rarissim.	
<i>Ptilocolepus turbidus</i>	.	*						*				rarissim.	
<i>Ptyopteryx Reichenbachii</i>	.	*						*				rarissim.	
<i>Silo minutus</i>	.	*	*					*				rarissim.	
<i>Spathidopteryx capillata</i>	.	*	*					*				frequentiss.	
<i>Steuophylax nigridorus</i>	.	*	*					*				frequentissim.	

	Arcticeae vel Alpinæ.					Meridionales vel Devectæ.							
	Mayus.	Junius.	Julius.	Augustus.	Septemb.	Martius.	Aprilis.	Maius.	Jurius.	Julius.	Augustus.	Septemb.	October.
<i>Stenophylax pantherinus</i>	.	*	*	*	*			*	*	*	*		frequentissimus.
<i>puberulus</i>	.												rarus.
<i>pilosus</i>	.												rarissimus.
<i>striatus</i>	.												frequens.
<i>Stathmophorus fuscus</i>	.	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	frequentissimus.
<i>lapponicus</i>	.												rarissinus,
<i>Trichostegia minor</i>	.	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	rarissima.
<i>grandis</i>	.												frequentissima.
<i>varia</i>	.												rara.

Nota: Asteriscus ad sinistram positus significat initiantem, ad dextram exente mense speciem inveniri posse in statu imaginis

De distributione geographica.

Quum *Europa* quoad *Trichoptera* nondum rite perlustrata multas adhuc nobis in futurum offeret species, exoticorum autem *Trichopterorum* specimina innotescant illa per pauca, quae forte manibus incidebant: omnino periculosum est, aliquid de distributione geographica supra totum terrarum orbem proferendi. Attamen hac de re, etsi paucas et imperfectas, proferre observationes, necessarium eo magis agnosco, quo minus studium aliquujus familiae colatur, ut collectores et observatores ad speciale hujus insectorum familie adhuc quam maxime neglectae impellantur studium. —

Numerus generum etsi etiam a me post *Stephensium*, *Curtisium*, *Pictetium* et *Burmeisterium* auctus specierum certe adeo exiguis non est, quin species cuicunque generi nonnullae imo et nova praeprimis genera exotica accederent. Quale enim post *Fabricium* in *Trichopteris* incrementum? *Fabricius* in *Entomologia Systematica II.* et *Supplementis* in toto quadraginta *Phryganidum* species descriptis, *Zetterstedtius* quinquaginta quinque, *Burmeisterius* sexaginta quatuor, *Pictetius* 210, et *Angli* (Steph. Curtis. Westw.) 193 species. Mea collectio nunc in toto 172 continet species. —

<i>Fabricius</i>	novit	20	species <i>Heteropalpoid.</i>	et	20	<i>Isopalpoideorum.</i>	
<i>Zetterstedtius</i>	"	42	"	—	"	13	—
<i>Burmeisterius</i>	"	34	"	—	"	30	—
<i>Angli</i> (Steph. Curt.)	"	100	"	—	"	93	—
<i>Pictetius</i>	"	43	"	—	"	167	—
<i>Kolenatius</i>	"	87	"	—	"	85	—

Anglorum et *Pictetii* nonnullae species ad synonyma nunc referenda et in *Isopalpoideis* *Pictetius* summe auxit *Rhyacophilorum* species, in alpium praeprimis fonticulis quaerendarum. —

Trichopteris strictissimi tantum per mare ponuntur limites, nam aquas salsas non incolunt, inde etiam per illas divulgari nequeunt. Strictos adhuc terminos, si *Rhyacophilas* excipias, quae in utroque montium latere summa transgrediuntur juga, agnoso in summis alpium cacuminibus.

Facile dissipantur *Trichoptera* per fluminum systemata, hinc valida gaudent distributione geographica a temperatura minus dependentia; regiones attamen arctieae et subarcticæ ditiores esse videntur individuis quam speciebus. —

Sequentia sunt, quae lac de re hucusque observavi facta:

Totam fere *Europam*, *Orientem* et *Americanam septentrionalem* inhabitare videtur: *Goniotaulius griseus*.

In locis magis distantibus et remotis observabantur, et quidem:

In *Lapponia Tornensi* simulque *Grenlandia*: *Grammotaulius interrogationis*.

In *Lapponia, Fennia, Italia, Dauria et Caucaso*: *Anabolia Phalaenoides*.

E *Lapponia et montibus Altaicis* possidemus: *Anaboliam Altaicam*.

In *Lapponia, Parisiis, Hungaria, Caucaso et Bocharia* (ad urbem Samarkand): *Chaetotaulius rhombicus*.

In *Lapponia, Genevae et Caucaso*: *Chaetotaulius flavicornis*.

In *Lapponia, Carniola et Caucaso*: *Stathmophorus fuscus*.

In *Norwegia, Petropoli et Livorno*: *Stenophylax striatus*.

E *Lapponia, Helvetia, Dalmatia et Caucaso* innotescit: *Stenophylax pantherinus*.

Ex *Anglia, Lapponia, Petropoli, Caucaso et Insula Rhodus* nobis notus: *Hallesus digitatus*.

E *Lapponia, Anglia, Parisiis et Armenia*: *Trichostegia grandis*.

Ex *Anglia, Petropoli, Lapponia et Salisburgo*: *Goëra hirta*.

Ex *Armeniae alpibus, Lapponia et Carniola*: *Silo minutus*.

Ex *Anglia, Austria, Petropoli*: *Hydrorchestria sexmaculata*.

Solae *Germaniae Septentrionali* propria esse videntur:

Glypidotaulius Umbraculum.

Stenophylax puberulus.

Desmotaulius fumigatus.

Anabolia clathrata.

Colpotaulius excisus.

Hydronautia maculata.

In solis regionibus *Arcticis* inveniuntur:

Chaetotaulius signifer.

Stathmophorus Lapponicus.

Goniotaulius fuscincervis.

Stenophylax Arcticus.

» *femoratus*.

Eclisopteryx Dalecarlica.

» *trimaculatus*.

Trichostegia mincr.

Desmotaulius planifrons (*Labrador, Groenlandia*).

Hydronautia albicans.

Phacopteryx granulata.

In omni fere *Germania* obveniunt:

Gonictaulius stigmaticus.

Desmotaulius hirsutus.

Anabolia analis.

» *reticulata.*

Proscenia collaris.

Germaniae mediae et meridionalis limitibus inclusae esse videntur:

Chaetotaulius striola.

Hallesus flavicornis.

Gonictaulius anastomosis.

Proscenia Schneiderii.

Stenophylax meridionalis.

» *multiguttata.*

» *alpestris.*

Hydroptila fuscicornis.

Totam *Europam* pro patria agnoscere dicuntur:

Glyphidotaulius pellucidus.

Hallesus digitatus.

Grammotaulius lineola.

Chaetopteryx villosa.

» *atomarius.*

Agrypnia pagetana.

Chaetotaulius vitratus.

Trichostegia grandis.

» *borealis.*

» *varia.*

» *flavicornis.*

Notidobia ciliaris.

Gonictaulius vittatus.

Spathidopteryx capillata.

» *fenestratus.*

Silo minutus.

Stathmephorus fuscus.

Hydroptila pulchricornis.

Stenophylax pilosus.

» *brunneicornis.*

» *striatus.*

» *tincoides.*

» *pantherinus.*

Ex *Australia* mihi tantum una species, peculiari generi adscripta, nota: *Plectrotarsus Gravenhorstii*.

Ex *America septentrionali*: *Desmotaulius planifrons*, *Gonictaulius griseus*, *Grammotaulius interrogationis*, *Limnophilus nebulosus* et *femoralis* Kirby.

Ex *America meridionali*: *Macronemum speciesum*, *lineatum* et *hyalinum*, *Barypenthus concolor* et *rufipes*. —

Asiae totae *septentrionali* Fauna Trichopterorum ab Europaea secundum species mihi notas parum distincta esse videtur, sic etiam *Americae septentrionalis* species Europaeis omnino sunt similes, nonnumquam etiam eaedem. Attamen genera et *Americae septentrionali* propria esse videntur et futurum forsitan per collectorem ibi amicissimum et praeclarum Doctorem Louis Cavalli confirmabit tempus. *America meridionalis* omni ex parte peculiarem jam prae se fert characterem. Specierum autem numerus mininimus a Do. Beskio in Brasilia lectus nos ad opinionem nequaquam cogit, imminutum esse specierum numerum. — Ex *Africa* et *Nova Hollandia* Fauna Trichopterorum adhuc mibi penitus incognita, sed omnino ex analogia reliquarum classium insectorum Genera et species proferre videtur ab indigenis valde differentia. — De similitudine faunae *Aegyptiacae* cum *Europaea* quoad *Trichoptera* nil certi dicere valeo. —

Literatura.

- Conrad *Gesner*. Histoire des animaux. Tom. III. p. 545 et p. 1280. *Tiguri* (Zürich).
 Anno: 1558.
- Moufet*. Theatrum Insectorum. Anno: 1634.
- Aldovrand*. Paralipomena. Tom. IX. p. 306, p. 763. Anno: 1638.
- Wallisnieri*. Tom. I. p. 37. Anno: 1733.
- Ray*. Historia insectorum. p. 12. Anno: 1735.
- Réaumur*. Mémoires pour servir à l'histoire des Insectes. Tom. III. *Parisiis*.
 Anno: 1737. 4°.
- Roscel*. Monatliche Insektenbelustigungen. *Norimburgi*. Anno: 1746. 4°.
- De Geér*. Mémoires pour servir à l'histoire des Insectes. *Holmiae* (Stockholm).
 Anno: 1752. 4°. Tom. II. p. 497—580.
- Uddman Isaacus*. Novae insectorum species. Dissert. Acad. Åboae. Anno: 1753.
 p. 26 — 53.
- Sulzer*. Die Kennzeichen der Insekten. *Zürich*. Anno: 1761. 4°.
- Geoffrey*. Histoire des Insectes des environs de *Paris*. Anno: 1764. 4°.
- Linnaeus*. Systema Naturae. Ed. XII. *Holmiae*. Anno 1767. 8°.
- Schaeffer*. Icones Insectorum circa *Ratisbonam*. Anno: 1769.
- Buechez*. Aldovrandus Lotharingiae *Parisiis*. Anno: 1771. 8°.
- Seopeli*. Entomologia Carniolica. 1. vol. *Vindobonae*. Anno: 1777. 8°.
- Schröter*. Geschichte der Flussschnecken. p. 413. *Halle*. Anno: 1779. 4°.
- Schaeffer*. Elementa Entomologica. Anno: 1780. 4°.
- Schranek*. Enumeratio Insectorum Austriae. *Augustae-Vindelicorum*. Anno: 1781. 8°.
- Fourcroy*. Entomolog. *Paris*. T. II. *Parisiis*. Anno: 1785.
- Sulzer*. Abgekürzte Geschichte der Insekten. *Winterthur*. Anno: 1786. 4°.
- Cederhielm*. Faunae Ingriae prodromus. p. 137. Anno: 1787.
- Gmelin*. Linnaei Systema Naturae. Ed. XIII. *Lipsiae*. Anno: 1788. 8°.
- Reemer*. Genera Insectorum. *Winterthur*. Anno: 1789. 8°.
- De Villers*. Entomologia. T. III. Anno: 1789.
- Leske*. Museum Leskeanum. Vol. I. *Lipsiae*. Anno: 1789. 8°.
- Rossius*. Fauna Etrusca. Vol. II. Anno: 1790. 8° et 4°.
- Olivier*. Encyclopédie méthodique. T. VI. Anno: 1791. 4°.
- Donovan*. The natural history of british insects. *London*. Anno: 1792. 4°. Vol. I. . .
- Fabricius*. Entomologia Systematica. Tom. II. *Hafniae*. Anno: 1792. 8°.
- Panzer*. Faunae Germanicae initia. *Norimburgi*. Anno: 1796. 12°.
- Fabricius*. Supplementum Entomologiae systematicae. *Hafniae*. Anno: 1798. 8°.
- Coquebert*. Illustratio Iconographica insectorum, quae in museis Parisinis observavit
 et in lucem edidit J. C. Fabricius. *Parisiis*. Anno: 1799. Fol.
- Schranek*. Fauna Boica. *Ingolstadt*. T. III. Anno: 1803. 8°.

- Walknaer.* Fauna Parisiensis. Vol. II. *Parisiis.* Anno: 1802. 8°.
- Wilhelm.* Récréations tirées de l'histoire naturelle. *Basiliae.* Vol. III. Anno: 1804. 8°.
- Duméril.* Traité élémentaire d'histoire naturelle. Anno: 1807.
- Duméril.* Zoologie Analytique. Anno: 1806.
- Latreille.* Genera Crustaceorum et Insectorum. *Parisiis.* Anno: 1807. Vol. 4. 8°.
- Donovan.* Vol. XVI. Anno: 1813.
- De Lamarck.* Histoire naturelle des animaux sans vertèbres. *Paris.* Anno: 1817.
- Samouelle.* The Entomologists useful compendium. *Londen.* Anno: 1819. 8°.
- Mac Leay.* Horae entomologicae. Anno: 1819.
- Dalman.* Mémoires de l'Académie de Stockholm. Anno: 1819. p. 125.
- Billberg.* Enumeratio Insectorum. Anno: 1820. 4°. p. 94.
- Fischer.* Entomographie de la Russie. *Moscou.* Anno: 1820. Vol. III. 4°.
- Dalman.* Analecta Entomologica. *Holmiae.* Anno: 1823. 4°.
- Hummel.* Essais entomologiques. *St. Petersbourg.* Anno: 1822 — 1827. 8°. Nr. I—VI.
- Curtis John.* British Entomology. *Londen.* Anno: 1824. 8°. Vol. I. a plant. 1—50.
II. 1825. 51—98. III. 1826. 99—146. IV. 1827. 147—194. V. 1828. 195—241. VI. 1829.
242—289. VII. 1830. 290—337. VIII. 1831. 338—385. IX. 1832. 286—433. X. 1833. 434—481.
XI. 1834. 482—529. XII. 1835. 530—577. XIII. 1836. 578—625. XIV. 1837. 626—673. XV.
1838. 674—721
- Zetterstedt.* Fauna Insectorum Lapponiae. Vol. I. Anno: 1828. 8°.
- Kirby et Spence.* Introduction to entomology. T. IV. p. 387. Anno: 1828.
- Stéphens.* J. F. Systematic Catalogue of British Insects. *Londen.* Anno: 1829. 8°.
- Leach.* Edinburgh Encyclopaedia by Brewster. *Edinburg.* Anno: 1830.
- Leach.* Nomenclator of British Insects. Anno: 1831.
- Stéphens.* Nomenclator entom. 2d. edit. Anno: 1831.
- Stéphens.* Illustrations of British Entomology. Vol. VI. Mandibulata. *London.* 1832.
- Pictet* in Mém. Soc. Hist. Nat. *Génève.* Tom. VII.
- Pictet F. J.* Recherches pour servir à l'Histoire et à l'Anatomie des Phryganides. *Genève.* Anno: 1834. 4°.
- Curtis J.* Catalogue of British Insects. Edit. 2. *Londen.* Anno: 1837. kl. 8°.
- Kirby William.* Insects in Fauna Boreali Americana on the zoology of the Northern Parts of British America, by John Richardson. *Norwich.* p. 253. 350. Anno: 1837.
- Curtis J.* British Entomology. *Londen.* Anno: 1839. Vol. XVI a pl. 722—769.
- Burmcister.* Handb. der Entomologie. II. Bd. 2. Abth. *Bcrolini.* Anno: 1839. p. 882—935.
- Percheron.* Genera des Insects Olostomis. *Neur.* pl. 3. (Mannerheim Revue Critique. pag. 21.).
- Savigny.* Description de l'Egypte.
- Savigny.* Mémoires des animaux sans vertebres. pl. 1.
- Ronald's.* Flyfisher's Entomology. *Londen.*
- Morton J.* History of Northamptonshire. Chap. VII.

Zetterstedt. J. W. Insecta Lapponica. *Lipsiae.* Anno: 1840. gr. 8°. colum. 1060—1074.

Westwood. J. O. An Introduction to the modern Classification of Insects. Vol. II. p. 60—72 et Generie Synopsis p. 49—51. *London.* Anno: 1840. 8°.

Rambur. Faune entomologique de l'Andalousie. Anno: 1839—1840.

Schneider. W. G. Verzeichniss der von Prof. Loew in der Türkei und Kleinasien gesammelten Neuroptern. Schluss. Stettiner Entomologische Zeitung. *Stettin.* 1845. N. 5 p. 155.

Schneider. W. G. Verzeichniss der vom II. Oberlehrer Zeller in Italien gesammelten Neuroptern mit Beschreibung einiger neuen Arten. *Stettiner. Ent Zeitung* N. 11. p. 346.

Hagen. Die Neuroptern der Linnéischen Sammlung. *Stettiner Ent. Zeitung.* N. 5. p. 156.

De dispositione Triopterorum.

Amplexitur totam Triopterorum Kirbyi familiam genus *Linnéanum Phryganea*. *Fabricius*, *De Geerius*, *Reaumurius* et reliqui auctores usque ad *Latreillium quadraginta* circa species unico generi *Phryganea* adnumerarunt. *Latreillius* anno 1807 primus fuit, qui a *Phryganea* *Mystacides*, *Sericostomides* et *Psychemioides* qua genera separavit atque distinxit. Interea anno 1819 *Dalmannius* genus publicavit *Hydroptilae*. *Leachius* anno 1830 in sua Edinburgh Encyclopaedia by Brewster, Articulo: Entomology, Trichoptera Kirbyi in duas divisit Familias et quatuor statuit Genera. Anno autem 1831 in suo Nomenclatore of British Insects trium jam Familiarum et viginti quinque Generum cognovit necessitatem et genera etsi characteribus non designavit, tamen repraesentantibus in culibet speciebus aliquantulum stabilivit. Anno 1834 *Pictetius* in suo opere: — Recherches pour servir à l'Historiae et à l'Anatomie des Phryganides — Trichoptera iterum retrograde in unicam Familiam et octo restrinxit genera, quatuor a *Latreillio* (*Phryganea*, *Mystacides*, *Sericostomum*, *Psychomyia*), uno a *Dalmanno* (*Hydroptila*) et tribus novis (*Trihostemum*, *Rhyacophila*, *Hydropsyche*) adsumtis. Anno 1839 *Burmeisterius* in suo opere: Handbuch der Entomologie II Vol. 2. Abth. magis systematicam instituebat divisionem in quatuor Tribus (*Hydroptilidas*, *Hydropsychidas*, *Mystacidiadas* et *Phryganeidas*) et sexdecim genera (*Hydroptila*, *Psychomia*, *Rhyacophila*, *Chimarrha*, *Hydropsyche*, *Polycentropus*, *Philopotamus*, *Maeronemum*, *Mystacides*, *Molanna*, *Goëra*, *Trichestrumum*, *Sericostomum*, *Barypenthus*, *Limnophilus*, *Phryganea*), nonnullis jam Anglorum adsumtis generibus a Pictetio vanitate rejectis. Anno 1840 *Zetterstedtius* in suo opere: Insecta Lapponica, iterum vanitate mihi inpenetrabili regressus est ad familiam unam et duo genera, necessitatem partitionis per subdivisiones septem agnosces. Anno 1840 *Westwoodius* in Synopsis generum operis sui: An Introduction to the modern Classification of Insects Vol. II. p. 49. Trioptera Kirbyi in septem distribuit Subfamilias: *Phryganeides*, *Hydropsychides*, *Leptocerides*, *Sericostomides*, *Psychemioides* et *Rhyacophilides*, et genera ab *Leachio*, *Stephensio*, *Curtisio*, *Dalmannio* atque *Pictetio* statuta brevissimis etsi insufficientibus characteribus, synonymis, speciebus typicis, figuris hucusque optimis citatis plus minusve ast solum expertissimis Entomologis agnoscenda quidem confirmavit sed nullatenus a generibus jam in aliis zoologiae stirpibus usitatis et false compositis purgavit. —

In nova mea dispositione tentata, quae naturalis mihi videtur, omnia, etsi insufficiencia observans et, quantum fieri poterat, probans, et *Stephensium* et *Westwoodium*, et *Pictetium* et *Burmeisterium* critico perscrutatus sum oculo. Divisionem in Familias et Tribus omnino statui ob characteres ab auctoribus praecedentibus non ubicumque perseverantes aliam, ast generibus Anglorum et Germanorum characteribus confirmatis et nondum absuntis approbationem non detraxi imo characteribus novis confirmavi. Displacebunt forsitan eidam multa Genera et paucae in nonnullis generibus species; sed simplici modo, ut quilibet persuasum habere possit, genera mea discedunt et species paucae aut unicae in nonnullis generibus sat nobis declarant, permulta adhuc *Trichoptera* etiam in Europa esse detegenda. In primis *Leachii* genus *Limnophilus* simplici modo in 14 distinguebat genera, quam ob rem *Leachii* genus mihi statuebat Tribum. Cum *Limnophiloideis* distributionem incepit *Trichopterorum* systematicam, quia summae in hac Familia gerunt organisationis specimina. Investigavi palpos maxillares *Hydroptilae* et *Hydrorchestriae* sub microscopio in exemplaribus decoctis et semper quoad sexum inveni palpos difformes, in maribus quadriarticulatos, in feminis articulis quinque. Sequenti exinde schemate *Trichoptera* nunc erunt distribuenda:

I. Palpis maxillaribus quoad sexum difformibus . . . Fam. I. **Heteropalpoidea.***

- 1. Palpis maxillaribus marum triarticulatis; Tibiis anticis unicalcaratis Tribus 1. **Limnophiloidea.***
 A. Tibiis intermediis tricalcaratis.
 - A. Tibiis posticis quadricalcaratis.
 - a) Tegminum apice oblique truncato.
 - a) Tegminum margine apicali exciso . . . Genus: *Glyphidotaulius* *
 - . Alis unicoloribus . . . Spec. *Umbraculum*. *
 - .. Alis bicoloribus . . . Spec. *Pellucidus*.
 - β) Tegminum margine apicali integro.
 - α) Alis vitta fusca.
 - * Alarum sectore quarto apicali in sexu utroque vitta fusca, glabra. . . . Genus: *Grammetotaulius*. *
 - . Tegminibus unicoloribus . . . Spec. *Lineola*.
 - .. Tegminibus irroratis . . . Spec. *Atemarius*.
 - ... Tegminibus vittatis . . . Spec. *Interrogationis*.
 - ** Alarum sectore primo apicali in mare linea fusca, infra hirta . . . Genus: *Chaetotaulius*. *
 - . Tegminum apice macula marginali subtriangulari Spec. *Vitratus*.
 - .. Tegminum apice macula marginali quadrangula Spec. *Borealis*.
 - ... Tegminum disco macula rhombica — nervis bicoloribus, capite albo-piloso . . . Spec. *Nobilis*. *

Genera et species Trichopterorum.

31

- capite fusco-piloso Spec. *Angustatus*. *
- — nervis unicoloribus
- macula rhombica absque fusce-
dine,
macula stigmatischeali Spec. *Decipiens*. *
- macula stigmatischeali nulla . . Spec. *Flavicornis*.
- macula rhombica in fuscedine . Spec. *Rhombicus*.
- Tegminum disco vitta alba . . Spec. *Signifer*.
- Tegminibus unicoloribus . . . Spec. *Striola*. *
- b) Alis absque vitta.
- * Alarum margine profunde sinuato . Genus: *Colpotaulius*. *
- Corpore rufo, sectoribus tegminis api-
calibus variegatis Spec. *Excisus*. *
- Corpore fusco, sectoribus tegminis api-
calibus unicoloribus Spec. *Vulsella*. *
- ** Alarum margine integro Genus: *Goniotaulus*. *
- . Tegminibus vittatis
- Femoribus testaceis
- nervis omnibus testaceis
- vitta integra fusca Spec. *Vittatus*.
- vitta e punctis fuscis composita Spec. *Flavus*.
- nervis omnibus rufo fuscis Spec. *Fuscinervis*.
- nervis in anastomosi fuscis Spec. *Anastomosis*, *
- — Femoribus pieceis Spec. *Femoratus*.
- .. Tegminibus maculatis.
- † macula quoque stigmatischeali
- Tegminibus pustulis albis Spec. *Fenestratus*.
- “ maculis tribus fuscis Spec. *Trimaculatus*.
- “ variegatis, macula
 rhombica Spec. *Griseus*.
- “ fusco irroratis . . . Spec. *Stigmaticus*. *
- † † tegminibus absque parastigmate Spec. *Concentricus*.
- b) Tegminum apice rotundato.
- a) Tegminum apice oblique rotundato.
- a) Cubito pilis rigidis, erectis Genus: *Desmetaulius*. *
- . Tegminibus variegatis.
- fronte plana
- thyridio reniformi Spec. *Planifrons*. *
- thyridio cum arculo fasciola
- albida Spec. *Megerlei*. *

Fridericus A. Kolenati,

— — fronde convexa Spec. *Hirsutus*.

.. Tegminibus unicoloribus, fuscis Spec. *Fumigatus*.

b) Cubito pilis mollibus, adpressis.

* Areolis tegminum granulatis et glabris Genus: *Phacopteryx*. *
Spec. *Granulata*. *

** Areolis tegminum laevibus et pu-
bescensibus Genus: *Stathmophorus*. *

. Tegminibus unicoloribus

antennis rufis Spec. *Fuscus* (*Lin.*)

antennis fusco-piceis Spec. *Destitutus*. *

.. Tegminibus bicoloribus Spec. *Lapponicus*.

β) Tegminum apice parabolico aut orbiculari . . . Genus: *Stenophylax*. *

. Tegminibus unicoloribus,

fusco-pilosis, areola apicali quinta

tegminis ac alae brevi. Spec. *Puberulus*.

nigro-pilosis, areolis apicalibus

aequalibus Spec. *Arcticus*. *

aureo-pilosis Spec. *Pilosus*.

.. Tegminibus bicoloribus,

in areolis conspersis Spec. *Striatus*.

in nervis conspersis Spec. *Meridionalis*. *

circa anastomosim guttatis.

— absque parastigmate Spec. *Alpestris*. *

— macula stigmaticalii Spec. *Nigridorsus*.

in areolis guttatis Spec. *Pantherinus*.

B. Tibiis posticis tricalcaratis.

a) Rugulis in tegminum areolis inermibus . . . Genus: *Halleus*. Stéph.

. Tegminum areolis granulatis . . . Spec. *Digitatus*.

.. Tegminum areolis rugulosis.

— pedibus testaceis

tegminibus bicoloribus,

areola prima apicali ad basin

rotundata Spec. *Nigricornis*.

areola prima apicali ad basin

acuta Spec. *Auricollis*.

tegminibus unicoloribus . . . Spec. *Flavipennis*.

— pedibus fuscis Spec. *Poecilus*. *

b) Verrucis in tegminum areolis pilis rigidis,

erectis armatis Genus: *Chaetopteryx*. Stéph.

Genera et species Trichopterorum.

33

- . Verrucis in areolis biseriatis.
 - corpore rufo Spec. *Villosa*.
 - corpore fusco Spec. *Tuberculosa*.
 - .. Verrucis in areolis uniseriatis . Spec. *Rugulosa*. *

B. Tibiis intermediis bicalcaratis.

- A)* Tibiis posticis bicalcaratis Genus: *Ptyopteryx*. *
 - Spec. *Reichenbachii*. *
- B)* Tibiis posticis tricalcaratis Genus: *Eclisopteryx*. *
 - Spec. *Dalecarlica*. *
- C)* Tibiis posticis quadricalcaratis Genus: *Apatania*. *
 - Spec. *Vestita*.

2. Palpis maxillaribus marum quadriarticulatis. Tibiis anticis bicalcaratis.

- A.** Calcaribus tibiarum immobilibus, acutis. Palpis subnudis. Tribus **2. Phryganeoidea.** *

- A)* Tegminum apice oblique rotundato. Areolis pubescentibus Genus: *Agrypnia*. Curtis.
 - . Tibiis spinis fuscis Spec. *Picta*. *
 - .. Tibiis spinis testaceis Spec. *Pagetana*.

B) Tegminum apice parabolice rotundato.

- a)* Areolis subnudis Genus: *Anabolia*. Steph.
 - o. Calcaribus longis, tibiis spinosis Subgenus: *Oligostomis*. *
 - . Tegininibus fuscis, piceo-nervosis Spec. *Analisis*.
 - .. Tegininibus reticulatim pictis.
 - capite carinula longitudinali Spec. *Reticulata*.
 - — occipite torulis transversis Spec. *Clathrata* (Hoffsgg.).
 - oo. Calcaribus brevibus, tibiis vix spinulosis Subgenus: *Holostomis*. Perch.
 - . Alarum margine maculato Spec. *Altaica*.
 - .. Alarum margine brunneo Spec. *Phalaenoides*.

- b)* Areolis dense pilosis Genus: *Trichostegia*. *
 - . Tegminibus vittatis.
 - Tibiis unicoloribus Spec. *Grandis*.
 - Tibiis anticis annulatis Spec. *Varia*.
 - .. Tegminibus fasciatis Spec. *Minor*.

B. Calcaribus tibiarum mobilibus, obtusis. Palpis hirtis. Tribus **3. Sericostomoidea.** ***A.** Tibiis anticis bicalcaratis.

- a)* Ala cum anastomosi postica. Tibiis intermediis bicalcaratis.
- a)* Palpis marum personatis. Alis absque cella discoidali Genus: *Prosoponia*. Leach.

Fridericus A. Kolenati,

. Capite unicolor. Spec. *Schneiderii.* *

Antennis albis Spec. *Multiguttata.*

.. Capite bicolor Spec. *Collaris.*

$\beta)$ Palpis marum non personatis. Alis cella
discoidali Genus: *Notidobia.* Steph.
Spec. *Ciliaris.* (Linn.)

$b)$ Ala absque anastomosi postica.

$a)$ Tibiis intermediis tricalcaratis Genus: *Hydronautia.* *

. Tegminibus maculatis Spec. *Maculata.*

.. Tegminibus unicoloribus,

luteo-pilosus Var. *Concolor.* *

albo-pilosus Spec. *Albicans.*

$\beta)$ Tibiis intermediis quadricalcaratis.

$a)$ Calcaribus tibiarum omnium aequalibus.

* Tibiis spinosis.

o. Alis cella discoidali Genus: *Plectrotarsus.* *

Spec. *Gravenhorstii.* *

oo. Alis absque cella discoidali.

(.) Area interclavali ad apicem dilatata,

spathulaeformi Genus: *Spathidopteryx.* *
Spec. *Capillata.*

(..) Area interclavali triangula Genus: *Aspatherium.* *

. Tegminibus rufis Spec. *Fuscicorne.*

.. Tegminibus fuscis Spec. *Picicorne.*

** Tibiis absque spinis Genus: *Goëra.* Hoffsgg.

. Antennis infra pinnatis Spec. *Basalis.*

.. Antennis simplicibus fuscis . . . Spec. *Dalmatina.* *

... Antennis simplicibus albidis . . Spec. *Hirta.*

$b)$ Calcaribus tibiarum anticarum brevioribus.

* Tibiis non pinnatis.

o. Alis cella discoidali Genus: *Potamaria.* Leach.

. Tegminibus unicoloribus . . . Spec. *Pictetii.* *

.. Tegminibus bicoloribus . . . Spec. *Schmidtii.* *

oo. Alis absque cella discoidali . . . Genus: *Sile.* Curtis.
Spec. *Minutus* (Lin.).

** Tibiis pinnatis Genus: *Ptilocolepus.* *
Spec. *Turbidus.* *

B. Tibiis anticis absque calcaribus.

$a)$ Tibiis intermediis tricalcaratis. Ala sine anastomosi Genus: *Hydroorchestria.* *

- . Antennis fuscis Spec. *Sexmaculata*.
 - .. Antennis in medio albidis . . . Spec. *Argyricola*.
 - b) Tibiis intermediis bicalcaratis. Ala cum anastomosi Genus: *Hydroptila*. Dalm.
 - α) Antennis annulis duobus fuscis Spec. *Pulchricornis*.
 - β) Antennis annulis tribus brunneis Spec. *Brunneicornis*.
 - γ) Antennis fuscis, apice brunneis Spec. *Obscura*. *
 - δ) Antennis unicoloribus, pallidis Spec. *Tineoides*.
 - II. Palpis maxillaribus in utroque sexu conformibus, quinquearticulatis Fam.: II. **Isopalpoidea.** *
- Nota.* Dispositionem systematicam Ipopalpoideorum in Tomo offeram secundo. —
-

TRICHOPTERORUM Kirbyi

Familia prima.

Heteropalpoidea. *

Character. *Palpi maxillares quoad sexum difformes, seminarum semper articulis quinque, marum aut tri- aut quadriarticulatis. Palporum maxillarium articulo ultimo reliquis quoad latitudinem aequali. Larvae incolunt thecas, omnes fere herbivorae, branchiis simplicibus, dorsalibus et ventralibus, numquam compositis lateralibus, hamo et appendicibus analibus simplicibus, imagines de die aut ad vesperas numquam turbatim et tumultuariter volitant.*

Tribus prima.

Limnophiloidea. *

(α λιμνος, ov aut λιμνη, ης, stagnum et φίλος, ον, amicus.)

(Genus *Limnephilus*. Leachii et *Limnophilus*. Burmeisterii.)

Character imaginis: *Palpi maxillares marum articulis tribus.*

Tibiae anticae unicalcaratae, calcaribus acutis ac immobiliibus.

Tegminum subcosta cum costa numquam in anastomosi, radio subcostali sub parastigmate flexo.

Alarum anastomosi postica obliqua, ita, ut areolae subapicales retrorsum longitudine decrescant, et anastomosi basali distincta, costulis tendinis geminis simplicibus et foro cubitali ampio, areolis apicalibus punctulatis et subpilosisis.

Forma angustior, longior, magis compressa ob corpus magis compressum et forum in tegminibus cubitale angustum; alae magis plicatae ac diaphanae, basis tegminum cellulis

tribus, rarius quatuor, ramo clavali cum cubito antico numquam in anastomosi versante, anastomosi tegminum antica seu discoidali minus flexa, cum margine tegminis apicali magis parallela, areola apicali prima in basi angulis plus- minusve distinctis tribus, tertiae aut quintae aequali, subcosta cum radio subcostali aut hoc cum sectore apicali primo numquam aut rarissime in anastomosi, basi tegminis semper coaretata, apice aut truncato aut rotundato, margine suturali aut recto aut sinuato (numquam dilatato, convexo), alarum margine postico aut valde exciso aut leviter sinuato. Caput absque oculis mesonoto semper angustius, antennarum articulus basalis obtuseiformis, capite longior aut saltem ejusdem longitudinis, maris appendices anales crassi, corni.

Character larvae et nymphae: *Corpus omnino cylindricum, caput ovale.*

Thoracis segmentis duobus cornicis, quadrangularibus, transversis.

Pedibus pesticis paulo longioribus.

Abdominis segmentis minus solutis et non infibulatis.

Appendicibus analibus carnosis, cylindricis, brevibus et crassis.

Branchiis simplicibus, brevibus et adpresso.

Theca frequenter ex arena et lapillis, semper conico-cylindrica, infra angustior.

Nympha *cylindrica, rufa lutea, ab domine fimbriis lateralibus brevibus, nigris, ore penicillo erecto, aro appendicibus duobus longis filiformibus. —*

Genus 1. **Glyphidotauius.** *

(*a γλυφις, ιδος, incisura et ταντων, ov, attice, demin. pro το αντων. ad aulam pertinens, vel etiam αντειος, ov.*)

Glyphotaelius. Steph. (quod ob constructionem falsam derivari nequit.)

Limnophilus. Burm. *Limnophilus.* Leach. *Phryganca.* De Geer. Oliv. Pict. —

Character essentialis: *Tegminum margo apicalis bis sinuatus, sinu anteriore minore, inter sinus substantia excedente, Tibiae 1. 3. 4. —*

Vide: Tab. I. f. 1. A. B.

Caput rotundatum, depresso, oculis modicis, pone oculos late et tenuiter impressum; pronotum transversum, quadrangulare, valde depresso, latitudine capitis absque oculis; mesonotum antice et in medio depresso, altum et convexum, capite dimidio latius; tegminum subnitidorum apex oblique truncatus, antice dilatatus et obtusus, postice incisura semilunari, basis coaretata, margo suturalis tenuiter emarginatus, cubito et ramo clavali prominentibus, elevatis, brevissime pilosis, reliquis nervis nudis et subtilissime tuberculosis, areis et areolis omnibus subtilissime granulatis, grano singulo pilo brevissimo armato, plaga tegminis inferior nitida, areolis profunde punctatis, cellulis basalibus tribus, areola apicali prima ad anastomosim paulo longiori et latiori quam quinta, quae ad marginem apicalem dilatatur, areola subapicalis prima et secunda ad anastomosim latior, incisura (sinus) minor inter areolas apicalem quartam et quintam, major inter areolas apicalem quintam et subapicalem secundam. Alae tegminibus fere triplo latiores, hyalinae, ad cubitum leviter sinuatae, areola apicali

quinta primae inaequali, ad anastomosim angulis binis. — *Tibiae* antieae uni-, mediae tri-, posticeae quadri-calcaratae = 1. 3. 4. et seriebus quatuor spinarum nigrarum. *Tarsorum* posteriorum articulus primus spinis triseriatis, artieuli reliqui spinis biseriatis. *Antennarum* articulus basalis longitudine capitis, incrassatus, intus convexus, ubique hirtus. *Palpi maxillares* marum articulo basali brevissimo, reliquis sibi quoad longitudinem aequalibus, seminae basali brevissimo, secundo longissimo, quarto breviori tertio; *palpis* labialibus in utroque sexu articulo apicali longissimo, erassiori omnium et cylindrico-fusiformi. *Maris appendices* anales cornei obtusangulares, simplices et glabri. *Larva* in abdominis segmentis quinque branchias gerit trigeminas, in sexto geminas. *Caput* ovale; *pronotum* capite paulo latius, quadrangulare; *mesonotum* transversum, capite duplo latius. *Pedes* intermedii et posteriores antieis duplo longiores. *Theca* e plantarum frustulis. —

Amant aquas profundas, puras, fundo uliginoso.

Species tantum duae innotescunt, una per totam fere Europam divulgata, altera nova, Germaniae magis septentrionali propria.

Species 1. *Umbraculum*. *

Ferrugineo-testaceus; *antennis* capite et thorace ferrugineis; *corpore* luteo; *palpis* pedibusque testaceis, his nigro-spinosis; *fronte* plana; *pronoto* toto, mesonoto in medio antico, ruguloso, subnudo; *tegminibus* luteis, tenuiter pubescentibus, vitta transversa in medio disci magna, antice sensim angustata, in fundo areolarum apicalium triuni et subapicalis primae macula minori obsolete albida, area intercalata, areola subapicali quarta et retro cubitum posticum serie macularum interrupte-picearum, parastigmate et sectore apicali quarto nonnumquam obsolete fusco, areolis apicalibus et subapicalibus areaque cubitali maculis erebris, rotundis, albidis nonnullisque etiam in disco; *alis* hyalinis, testaceo-nervosis, apice lutescentibus.

Long. corporis 0,02 vel 0,023 Meter. *Parisiens*.

» cum alis 0,032 vel 0,027.

Alis expansis. 0,05 vel 0,057.

Larva adhuc ignota.

Habitat *Berolini* (Erichson!), *Regiomontii* (Hagen!), *Lüneburgi* (Heyer!). Omnes seminae.

Masculum non possedeo. —

Est maxima mihi hucusque nota Trichopterorum species, et valde mirandum, quod nondum in pluribus locis esset inventa, magis autem, quod semper cum *Chaetotaulio rhombico* confundebatur. —

Species 2. *Pellucidus*.

Phryganea pellucida. Oliv. Enc. Méth. p. 541. n. 12.

» » Pictet. p. 146. n. 17. pl. VIII. f. 4.

Phryg. transparente tachetée, (binervosa) De Geér. Mém. II. p. 526. n. 1. pl. 12. f. 19.

Limnophilus pellucidus. Burm. H. d. E. II. 2. p. 932. n. 8.

Glyphotaelius pellucidus. Steph. Westw. Synops. p. 49.

Luteo et fuseo variegatus; *capite* cum thorace virescenti-fusco, *dorso* fusco, *ventre* rufo in ♂, viridescens in ♀, *antennis*, *palpis*, *pedibusque* rufo-testaceis, *antennis* obsolete fuseo-annulatis, *pedibus* nigro-spinosis, *antennarum* articulo basali, *capite* et *thorace* modice, nucha

et axillis nimis, hirtis; *tegminibus* luteo-pallidis, tenuiter pubescentibus, undique fusco-conspersis, parastigmate, margine apicali, anastomosi antica et macula subtriangulari in cellula cubitali (o) fuscioribus, vitta media obliqua in disco et plaga circa anastomosim anticam hyalina, margine apicali alternatim albo-punctato; *alis* hyalinis, iridicoloribus, apice fuscis, nervis fori discoidalis testaceis, cubitalis fuscis. —

Long. corp. 0,012 Meter. Parisiens.

Cum alis 0,019.

Alis expans. 0,036.

Var. α. Tegminibus crebrius et intensius fusco-conspersis. Solum in regionibus septentrionalibus.

Var. β. Tegminibus subtilissime et obsolete fusco-conspersis. Solum regionibus meridionalibus propria. —

Ovula viridia. Larva secundum Pictetium viridi-lutea, capite pro- et meso-noto fuscis, postice margine nigro-fusco, pedibus flavis, intermediis et posticis duplo longioribus, cum capite longe pilosis, circa articulationes nigris, metanoto duobus torulis anticis et tribus posticis, vittaque nigro-fusca laterali, branchiis in segmentis abdominis quinque trigeminis, in segmento sexto semper geminis. *Theca cylindrica* e frustulis plantarum orbiculariter dispositarum constructa. —

Long. larvae 0,024.

Long. thecae 0,03.

Habitat Berolini (Erichs.!), Lüneburgi (Heyer!), Silsiae (Schneider!), Saxoniae (Burm. Kaaden!), Genevae (mense Mayo. Pictet.), Labaci (Schmidt!), Dalmatia (Stenz!), Montenero (Zeller. Schneider! 11. Mayo.). —

Exoptat aquas profundas, puras, fundo magis uliginoso. —

Genus 2. Grammotaulius. *

(*a γραμμη, ης, linea.*)

Limnophilus. Leach. Steph. Westw. Burm. *Phryganea.* Fabr. Schranck. Villers. Zetterst.

Vide: Tab. I. f. 2.

Character essentialis: *Alarum sectore apicali quarto in sexu utroque linea fusca, infra et supra glabra; tegminum margine apicali integro, nimis oblique truncato, tegminum et alarum apice acuminato. Tibiae: 1. 3. 4.*

Caput absque oculis quadratum, depresso, in medio canaliculatum, *oculis* modicis; *pronotum* transversum, quadrangulare, valde depresso, latitudine capitis absque oculis; *mesonotum* convexum, capite paulo latius; *tegminum* nitidorum apex nimis oblique truncatus, acuminatus, ante apicem vix dilatatus, basis coartata, margo suturalis fere rectus, cubito et ramo clavali modice prominentibus, brevissime - pilosis, reliquis nervis fere nudis et subtilissime tuberculosis, areis et areolis cunetis subtiliter rugulosis, plaga inferior nitida, areolis punctulatis, cellulis basalibus duabus vel tribus, areola apicalis prima paulo longior quinta,

quinta ante fundum paululum dilatata, areola subapicalis prima antice et tertia ante fundum dilatata, radius subcostalis ad apicem bis flexus, nonnumquam cum sectore apicali primo in anastomosi; *alae* tegminibus sere triplo latores, hyalinae, ad cubitum distincte sinuatae, apice acuminatae, areolis apicalibus prima, tertia et quinta omnino aequalibus, sectore apicali quarto fere integro fuscedine circumdato. *Tibiae* = 1. 3. 4 et seriebus quatuor spinarum; *tarsi* intermedii et postici basales quadriseriatim spinosi, reliqui biseriatim; *antennarum* articulus basalis capite paulo longior, incrassatus, intus convexus, hirtus. *Palpi maxillares* *maris* articulo basali brevissimo, reliquis aequalibus, *feminae* basali brevissimo, quarto breviori reliquis, omnibus obcuneiformibus. *Palpi labiales* articulo apicali longissimo, cylindro-fusiformi et omnium crassiori. — *Maris appendices* cornei obtiangulares, glabri, postice profunde sinuati, quasi bicornes.

Larva ignota.

Aquas amarc videntur puras, vivas nec non stagnantes.

Species tres innotescunt, una mere Europae et Americae boreali, altera Germaniae et tertia fere totae Europae propria.

Species 1. *Lineola.*

Phryganea lineola. Schranck. Enum. J. A. var. a. p. 307. 613.

» » De Villers Ent. T. III.

» » Zetterst. J. L. columna 1063. n. 10.

Limnophilus gracilis. Burm. H. II. 2. p. 932. n. 12.

» *pallens.* Museum Berolinense.

Testaceus, aureo-pubescent, subnitidus; *pedibus* testaceo-spinosis; *tegminum* gracillimum apice nimis acuminatorum margine suturali serie macularum fuscarum distincta; *alis* albido-hyalinis, nitidis, testaceo nervosis, costulis fori cubitalis ad marginem externum subfuscis, sectore apicali quarto testaceo utrinque in forma lineolae fuscedine circumdato.

Long. corp. 0,016 — 0,018.

Cum alis 0,021 — 0,025.

Alis expans. 0,043.

Var. a. Nervis obsolete et parce fusco-conspersis.

Larva ignota.

Habitat: *Berolini* (Erichs.), *Charlottenburg* (Stein!), *Stralsund* (Charpentier), *Lüneburgi* (Heyer!), *Halae Saxonum* (Burm.), *Rötzleinsdorf*, *Silesiae* (Majo, Schneid.), *Austria* (Kollar!), *Hungaria*, *Balkan* (Frivaldzky!), *Lapponia*, *Gottlandia*, *Scania* (Augusto. Zetterst.).

Species 2. *Atomarius.*

Phryganea atomaria. Fabr. Ent. S. II. p. 78. n. 15.

» » Fallénii Collectio.

Limnophilus atomarius. Burm. H. II. 2. p. 932. 11.

Phryganea irrorata. Zetterst. J. L. colum. 1063. n. 11.

» *Lineola var. b* Schranck. En. p. 308.

Nota. *Phr. atomaria* Zetterst. J. L. est *Chaetotaulius flavigornis*. —

Fuscus, nigro-fusco irroratus; corpore griseo; capite et thorace lurido, hoc ad latera fusco, hirto; antennis rufis, subannulatis, palpis pedibusque testaceis, his fusco- et testaceo-spinosis: tegminibus apice acuminatis, pallidis, atomis crebris nigro-fuscis aut fuscis praesertim ad ramum clavalem et cubitum posticum confluentibus, area costali, subcostali, vitta obliqua discoidali et circa anastomosis discoidalem tantum pallidis, ad fundum areae costalis maculis nonnullis obsolete fuscis; alis hyalinis, subopalinis, in foro discoidali testaceo-, in foro cubitali fusco-nervosis, sectore apicali quarto intense fusco utrinque fuscedine in formam lineolae latae circumdato, sectore tertio ad anastomosim vix fusco.

Long. corp. 0,012 — 0,016.

Cum alis 0,018 — 0,023.

Alis expansis 0,035 — 0,04.

Larva ignota.

Habitat in *Lapponia*, *Gottlandia*, *Scania* (*Junio*, *Augusto*. Zetterst. Sundewall.), *Berolini* (Erichs.!), *Charlottenburg* (Stein!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Silesia* (Schneid.!), *Halae Saxonum* (Burk.!), *Dresdae* (Reichenbach!), *Sudetis* (J. Kablik!), *Pragae* (15. *Junio*. Kolenati!), *Krtsch* (Julio. Nickerl!), *Brandeis*, *Bohemiac* (Fieber!), *Austria* (Kollar!), *Stcyer* (*Majo*. Brittinger!), *Ratisbonae* (H. Schaeffer!), *Hungaria* (Friv.!), *Labaci*, *Krimberg* prope *Brundorf*, *Carniolia* (Schmidt!). *Balkan* (Friv.!), *Montenero* (20 *Majo*. Zeller. Schneid.!).

Species 3. *Interrogationis*.

Phryganca Interrogationis. Zetterst. J. L. I column. 1063. n. 12.

Cinerascens, fucus, testaceo-vittatus, nitidus; caput cum mesonoto cinerascens, hirtum, hoc ad latera nigrum, holosericeum; antennae, palpi, pedesque testacei, hi nigro-spinosi, illae subannulatae; tegmina apice minus acuminata, testacea, luteo subpubescentia, nervi pilis brevissimis luteis et omnes testacei, areolis et areis (excepta costali, subcostali, clavali et cubitali cum cellulis cubitalibus) maculis minoribus densis ac confluentibus conspersis, ramo thyrifero utrinque fuscedine cincto et macula una ovata ante thyridium alteraque bipartita inter anastomoses usque in areolas duas ultimas apicales vergente, pellucida, vittam interruptam formante; alae hyalinae, subopalinae, ad apicem subtestaceae, nervis in foro discoidali luteis, in cubitali fusco-testaceis, sectore apicali quarto fusco et fuscedine cincto lineolam ad apicem latioremente, sectore tertio nonnumquam basi obsoletissime fusco, parastigmate alarum nonnumquam infuscato. —

Long. corp. 0,012—0,014.

Cum alis 0,02.

Alis expansis. 0,034 — 0,04.

Var. a. Areis ac arcolis tegminum subtilissime fusco-irroratis, solo ramo thyrifero utrinque fuscedine accumulata cincto, capite rufo-griseo et sectore apicali alarum etiam basi infuscato. —

Varietas haecce mihi e *Groenlandia* obvenit et quidem femina.

Var. β. Areis ac areolis tegminum (excepta costali, subcostali, cubitali et clavali)

fusca, sectoribus apicalibus fusca, nervis reliquis cum areolis supra exceptis testaceis et subtillissime testaceo-cinctis, alarum lineola apicali ad apicem latiori et parastigmate infuscato. —

Hancce insignem varietatem, masculum individuum, quae primo intuitu qua nova cuilibet apparebit species, e *Lapponia Tornensi* a Clar. Schönherr accepi. —

Larva ignota.

Habitat: In *Lapponia Tornensi* (Schönherr!), *Grönlandia* (Westermann, Zetterst., Tine-mann. Parreyss!). —

Genus 3. *Chaetotaulius.* *

(a γαίτη, ης, juba.)

Limnophilus. Burm. Leach. Steph. Westw. Curtis. *Phryganea.* Lin. et Auct. Pict. —

Vide: Tab. I. f. 3.

Character essentialis: *Alarum sectore primo apicali in mare lincola brevi fusca, quae supra glabra, infra hirta, e pilis accumulatis suberectis, rigidis est composita, in seminis ibidem nervo latiori, tegmina margine suturali late sinuato, apice subacute, margine apicali subcrenulato.* — *Tibiae:* 1. 3. 4.

Caput rotundatum, subconvexum, ad oculos late sulcato-impressum, *oculis* magnis; *pronotum* transversum, quadrangulare, capite angustius; *mesonotum* eonvexum, in medio canalicula lata utrinque carinis elevatis terminata, postice coaretata, ad latera compressum, capite latius; *tegmina* nitida, apice oblique truncato, obtusiuseulo, margine principali ad apicem paulo dilatato, margine suturali supra dimidium sensim late sinuato, ita ut alis quietis sutura postice elevetur, margine apicali ad sectores subcrenulato, enbito postico valde elevato, piloso, reliquis paree pilosis et subtilissime tuberculosis, areolis apicalibus tantum rugulosis, plaga tegminis inferior nitida et ad areolas apicales profunde punctato-rugulosa, cellulis basalibus duabus, altera in area interclavali, areola apicali prima quintae omnino aequali; *alae* tegminibus duplo latiores, hyalinae, margine postico ad cubitum vix sinuato, areolis apicalibus tenuissime punctatis et pubescentibus, seetore primo apieali in medio, proprius paululum basi dilatato, in mare striola fusca, infra hirta, pilis intermediis longioribus; *tibiae* = 1. 3. 4., seriebus quatuor spinarum; *tarsi* intermedii et postici ad basin quadri-seriatim spinulosi, reliqui biseriatim; *antennarum* articulus basalis longitudine capitidis, inerasatus, intus convexus, hirtus; *palpi maxillares maris* articulo basali brevissimo, reliquis fere inter se aequalibus, *feminae* basali brevissimo, secundo longissimo et latissimo, quarto breviori tertio; *palpi labiales* articulo apieali eompresso, elliptico et omnium longissimo, secundo obeunciformi. *Maris appendices* cornei obovales, apice integri aut subbipartiti, glabri. —

Larva branchiis utrinque trigeminis usque ad sextum abdominis segmentum, capite oblongo-ovali, aut consperso aut vittato, *pronoto* capite paulo, *mesonoto* magis latiore, omnibus transversis, quadrangularibus aut subtilissime maculatis aut ad marginem posticum dentato-fasciatis. *pedes* intermedii et postici anticis plus quam duplo longiores, toruli carnosii in ab-

dominis segmento primo laterales minimi, medius validus; *theea* aut e graminum frustulis transversim aut e plantarum particulis tegulatim aut e conchis quadratim dispositis constructa.

Amant aquas magis stagnantes, ubi Planorbis occurrit corneus et marginatus. —

Species nobis hueusque novem innotescunt, quarum una mere borealis, reliquae totae *Europae* propriae esse videntur, una carum usque in *Bochariam* et *Caucasum* transeedit, una mere meridionalis. —

Species 1. *Vitratus*.

Phryganea vitrata. Degeer. Ins. 2. tab. 12. f. 19.

Phryganea lunaris. Pictet. p. 152. n. 21. pl. IX. f. 3.

Limnophilus lunaris. Burm. H. II. 2. p. 931. n. 5.

Limncphilus luniger. Mus. Berolinense.

Phryganea vitrata. Dalmian. in litt. Zetterst. J. L. col. 1064. n. 13.

Testaceus, nitidus; *dorsa* in mare subgriseo, femina viridescenti; *capite* plano cum thorace rufo, *antennis* subannulatis, rufis; *pedibus* rufo-testaceis, nigro-spinosis; *tegminibus* testaceis, parastigmate et areis posticis ochraceo-fuscis, maculis tribus pellucidis, prima media subrhombaea, secunda circa anastomosim discoidalem lata et tertia lunata aut subtriangulari in margine apicali ad discum fuscedine circumcincta, nervis tuberculosis, nigro-pilosus; *alies* vitro-diaphanis, opalinis, ad apicem et marginem anticum lutescentibus.

Long. corp. 0,009—0,011.

Cum alis 0,014—0,016.

Alis expans. 0,025—0,032.

Var. a. Tegminum fuscedine etiam antica distinctiori, capite et thorace subgriseo, etiam minor. —
Ovula flavo-virescentia.

Larva livida, canalicula supra abdomen longitudinali, lateribus abdominis nigro-simbriatis, *branchiis* longis, minus adpressis, usque ad sextum segmentum, geminis, *capite* et *thoracis* segmentis quoque lividis, punctis paucis subtilissimis fuscis dispersis, *pronoti* margine postico subtilissime fusco, *mesonoto* vitta utrinque in dimidio postico tenui fusca, his cum pedibus breviter et parce pilosis, segmento tertio quatuor majoribus et primo abdominali pluribus minimis punctis corneis. *Theca* e plantarum particulis tegulatim dispositis, cylindrica. *Nympha* mihi ignota. —

Long. larvae 0,018, latitudo 0,0035.

Long. thecae 0,03—0,05.

Habitat in *Lapponia*, *Suecia*, *Ostrogothia* et *Gottlandia*, *Scania* (26. Jun. 7. Septemb. Zetterst.), *Berolini* (Erich!), *Charlottenburg* (Stein!), *Silesia* (Schncid.!), *Halae* (Burm.!), *Rutisbonae* (H. Schaeffer!), *Dresdae*, apud *Moritzburg* (Reichb.!), *Genevae* (Pict. Majo), *Bohemia*, prope *Pragam* (Kaiscrwiesc) (*Octobris*. Kolenati!), *Brandensis* (Fieber!), *Libussabad*, *Laurentii mons* (15. Juni. Kolenati!), *Labaci*, *Kaltenbrunn* (Schmidt!), *Austria* (Kollar!), *Balkan* (Friv.!). —

Amat aquas stagnantes puras. — Incident imagines salicetis et horis pomeridianis volitantes conspicuntur.

Species 2. *Borealis*.

Phryganea borealis. Zetterst. J. L. colum. 1062. n. 7.

Genera et species Trichopterorum.

43

Flavo-cinerascens, nitidus; *antennis palpis pedibusque testaceis*, his nigrospinosis; *tegminibus* pallide-luteis, disco longitudinaliter fusco et fusco-ochraceo punctato, maculis tribus albo-pellucidis, prima angusta, quam maxime obliqua, secunda circa anastomosim discoidalem, tertia apicali marginali subquadrata magna, ad marginem latiori, parastigmata fusco, magno, subtriangulari; *alis* hyalinis, subopalinis, testaceo-nervosis, ad apicem obsolete testaceis.

Long. corp. 0,012—0,013.

Cum alis 0,017—0,019.

Alis exp. 0,031—0,039.

Larva ignota.

Habitat in *Carniola* (Schmidt!), *Silesia* (Schneider!), *Ratisbonae* (Herrich-Schaeff.), *Lapponia Tornensi et Umensi* (12.—30. Augusto. Zett. I). —

Species 3. *Nobilis*. *

Griseo-albido-fuscus; *capite* plano, postice torulis transversis, *pronoto* rufescenti, *mesonoto* viridescenti, in medio cum capite albo-, ad latera et cubito nigro-piloso, pilis erectis, hirtis; *antennis* rufis, fusco-annulatis, *palpis* rufis, *pedibus* testaceis, nigro-spinosis, *ventre* vi-ridi-grisco; *tegminibus* angustis, nitidis, albo-testaceis, in medio macula rhombea obliqua et angusta, circa anastomosim majori, minoribusque ubicumque argenteis maculisque inter nervos cubitales nigro-fuscis, apice et in arcis (excepta area costali et subcostali) obsolete fusco-nebulosis, nervis (excepta costa, subcosta et radio subcostali) fuscis et alternatim interrupte albo-testaceis, anastomosi discoidali, parastigmata et macula subquadrata, externa a thyridio posita, fusca; *alis* hyalinis, opalinis, nervis testaceis.

Long. corp. 0,011.

Cum alis 0,018.

Alis exp. 0,033.

Larva ignota.

Habitat in *Livorno* (Zeller. Schneid.).

Species 4. *Angustatus*. *

Griseo-fuscus, fusco-pilosus, angustatus, *capite* subconvexo, medio canalicula longitudinali, *pronoto* rufescenti, *mesonoto* fusco, *antennis* fuscis, subannulatis, *palpis* *pedibusque testaceis*, his nigro-spinosis, *ventre* rufo; *tegminibus* angustissimis, subnitidis, fusco-testaceis, in medio macula rhombea obliqua angustissima albida, maculis in area interclavali nigro-fuscis cum luteis alternantibus, areis (excepta costali et subcostali) obsolete nebulosis, nervis (excepta costa et subcosta) testaceis et alternatim subtilissime interrupte fuscis, anastomosi discoidali, parastigmata et macula rotunda ad fundum areolae primae subapicalis intense fuscis; *alis* hyalinis, valde iridicoloribus, nervis fusco-testaceis. —

Long. corp. 0,012.

Cum alis 0,018.

Alis exps. 0,032.

Larva ignota.

Habitat in *Styria* (Schneider!). —

Species 5. **Decipiens.** *

Corpore griseo, capite nigro, circa oculos rufo, plano, in medio canaliculato, pronoto rufo, mesonoto nigro, omnibus albido-pilosis, antennis rufis, subannulatis, palpis pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus fusco-testaceis, testaceo-nervosis, ad marginem apicalem et postice fuscoribus, area interclavali maculis fuscis et albidis obsoletius alternantibus, macula obliqua angusta in medio disci rhombea, altera inter anastomosim posticam et thyridium et quatuor vcl sex circa anastomosim antican, parastigmate subrhombeo intensius fusco, alis hyalinis, subopalinis, testaceo-nervosis.

Long. corp. 0,011.

Cum alis 0,018.

Alis exp. 0,033.

Larva ignota.

Habitat in *Dalmatia, Hungaria, Balkan* (Frivaldszky!), *Carniola ad Labacum* (Schmidt!). —

Species 6. **Flavicornis.**

Phryganea flavicornis. Fabr. E. S. II. p. 77. n. 12.

» » Oliv. Enc. Méth. p. 541. n. 13.

» » Schranck. F. boic. II. p. 184. n. 1917.

» » Latreille. Hist. Nat. T. XIII. p. 88. n. 8.

» » Pictet. p. 151. n. 20. pl. IX. f. 2.

Limnophilus flavicornis. Billberg. En. p. 94.

» » Burm. II. 2. p. 932. n. 10.

Phryganea atomaria. Zetterst. J. L. columella 1063. n. 8 (absque citato Fabricii).

Corpore griseo, capite rufo, luto hirto, antennis testaceis, subannulatis, pedibus testaceis, nigro-spinosis, tegminibus pallidis versus apicem et ad dimidium posticum in areis fori cubitalis distinctius fusco-maculatis et conspersis, macula in disco obsoleta lata rhombea arcaque circa anastomosim antican, costali, subcostali et discoidali immaculata, anastomosi antica fusca, et nervo circa cellam discoidalem alternatim fusco, in feminis plerumque macula obsoleta fusca parastigmatali; alis albido-hyalinis, opalinis, nervis testaceis. —

Long. corp. 0,012—0,015.

Cum alis 0,017—0,019.

Alis exp. 0,03—0,038.

Larva viridescenti-flava, ad latera lineola fusca fimbriata, capite et thoracis segmentis brunneis, hoc cum macula triangulari antiea et vitta utrinque lateralii ad occiput connivente fusca, pronoto margine antico et maculis in margine postico tribus triangularibus, angulis antrosum vergentibus fuscis, mesonoto toto fusco, metanoto marginibus lateralibus fuscis, pedibus luteis, intermediis et posticis plus quam duplo longioribus antieis, pilosis, subtilissime fusco-punctatis, branchiis trigeminis, longis, sese cum oppositis cruciantibus, in segmentis abdo-

minis sex. *Theea* aut e frustulis ligneis et caulinis transversim dispositis, aut e cochleis solis aut his cum ligno immixtis constructa, e solo Planorbi corneo quam maxime venusta. Antequam larva in nympham transit, theca amplior redditur, frustulis aut aliis particulis adfixis. *Nympham* non accepi.

Long. larvae 0,021.

Long. thecae 0,025, latitudo 0,009—0,02.

Habitat in *Lapponia*, *Ostrogothia*, *Oelandia*, *Scania* (Augusto. Zetterst.!), *Suecia* (Fabr., Billberg, Daldorf), *Regiomontii* (Hag.!), *Berolini* (Erich.!), *Charlottenburg* (Stein!), *Silesia* (Schneid.!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Dresdae* (Reichb.!), *Bohemia* apud Krtsch (Kolenati! *Julio*. Nickerl!), *Bran-*
deis (Fieber!), *Austria* (Kollar!), *Carniola* Krimberg (Schmidt!), *Genevae* (Pictet!), *Caveaso* (Kolenati!). —

Amat aquas puras magis stagnantes, ubi praecipue vivunt *Planorbis corneus*, *marginatus*, *Ancylus lacu-*
stris et *Limnacorum* species. —

Species 7. *Rhombicus.*

Phryganæa rhombica. Linn. S. N. ed. 12. II. p. 909. n. 8.

- » » Faun. Svec. n. 1486.
- » » Reaum. Ins. T. III. tab. 14. f. 5.
- » » Roesel. Ins. Bel. II. Aquat. 2. tab. 16.
- » » Schaeffer. Icon. tab. 99. f. 56.
- » » » Elem. Ent. Tab. 100.
- » » Schranck. Enum. Ins. Austr. p. 307. n. 612.
- » » » Faun. boic. II. p. 180. n. 1905.
- » » Ahrens. Faun. curante Germar. fasc. 9. tab. 13.
- » » Fourcroy. Ent. Par. II. p. 354. n. 2.
- » » De Villers. Ent. III. p. 29. n. 12.
- » » Roscius. Faun. Etrusea. n. 680.
- » » Olivier. Enc. Méth. p. 544. n. 14.
- » » Fabr. Ent. Syst. II. p. 77. n. 13.
- » » Wilhelm. Récréations. III. f. 23—30.
- » » Latreille. Hist. Nat. Tom. XIII. p. 88. n. 9.
- » » Pictet. p. 148. n. 19. pl. IX. f. 1.
- » » Zetterst. J. L. p. 1062. n. 6.

Limnephilus rhombicus. Billberg. Enum. p. 94.

- » » Burm. II. 2. p. 932. n. 9.

Phrygan. panachée. Geoffr. Ins. II. p. 246. n. 2.

- » *grandis*. Sulzer. Kennz. d. Ins. Tab. 17. f. 104 (per errorem). —

Rufus, nitidus, *abdomine* griseo aut viridescenti, *pedibus* testaceis in tibiis testaceo-fusco-, in tarsis nigro-spinosis, *antennis* rufis, *tegminibus* ochraceo-pallidis macula in intensioni disci fuscedine interna oblique rhombea, externa subrhombea pellucida, puncto infra thyridium albo in fuscedine, cubito postico ad basin fusco, *alis* albo-hyalinis, apice luteis, *nervis* testaceis.

Long. corp. 0,01—0,016.

Cum alis 0,017—0,023.

Alis expans. 0,031—0,048.

Var. a. Pallidior, macula tantum interna rhombica conspicua.

Larva lurida, *abdominis* lateribus subtilissima linea fusca fimbriata et sulco longitudinali medio, *branchiis* tri- et geminis, roseo-puniceis, in segmentis quinque, *capite* ovali cum pro- et mesonoto brunneo, illo macula antica oblonga et vitta utrinque ad occiput convergente fusca, *pronoto* margine antico et maculis in margine postico tribus triangularibus fuscis, *mesonoto* marginibus dentatis et punctis nonnullis discoidalibus fuscis, *metanoto* laminis quatuor et ad latera duabus corneis, anguste fuscis, pedibus intermediis et posticis anticis duplo longioribus, flavis, pilosis et fusco-punctatis. *Theca* e graminum caulinis regulariter transversim dispositis, cylindrica, ante metamorphosim globosa. *Nympham* nondum accepi.

Long. larvae 0,021.

Long. thecae 0,024, latitudo in lumine 0,007, externa 0,018.

Habitat in *Lapponia*, *Scania*, *Ostrogothia* (9. Julio, Augusto. Zetterst.), *Suecia* (Fabr. Billb.), *Petropoli* (Julio, Augusto imprimis frequens in administraculis insulae Petrovski apud scholam Ildam tironum generosae stirpis, etiam ad palatium imperiale hibernum. Kolenati!), *Fennia* et ad *Ladogam* (Kolenati!), *Regiomontii* (Hagen!), *Berolini* (Erich.!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Silesia* (Schneid.!), *Halae* (Burm.!), *Dresdaci*, *Meritzburg* (Kolenati! Reichb.!), *Ratisbonae* (H-Schaeff.!), *lacu Zirknitzensi* (Schmidt!), *Bohemia* prope Aunietitz (Kolenati!), *Krtsch* (Nickerl!), *Leipa* (Fieber!), *Sudetae* (Kablik!), *Parisiis* (Fourc.), *Hungaria* (Friv.!), *Caucaso* (Kolenati!), *Turcomania* ad urbem Samarkand (Lehmann!), *Genevae* (Junio. Piet.). —

Amat stagna et paludes aqua omnino pura repletos.

Species 8. *Signifer.* *

Phryganca signifer. Zett. J. L. col. 1063. n. 9.

” *discoidca.* Fall. Mus.

Elegans? Curtis. Brit. Ent. Vol. pl. .

Flavo-cinerascens, luteo hirtus, *capite* et *thorace* rufis, hoc ad latera fusco, *antennis* rufis, *palpis* *pedibusque* testaceis, his nigrospinosis, *tegminibus* flavescentibus, disco circa ramum thyrisferum et apice circa sectorem apicalem tertium, quartum et sextum infuscato, lineola media longitudinali tri-composita albo-pellucida, ita, ut in area thyridii ante fuscedinem una lineola longa, in basi areolae primac subapicali post fuscedinem altera brevior et in fundo areolae quintae apicalis sequatur tertia ante fuscedinem, media quoad longitudinalinem reliquarum, ante hanc in fundo areolae apicalis quartae et tertiae maculae albae minores, nervis in illaeisis individuis luteo-hirsutis, areola apicali prima longiori et acutiori quam quinta; *alis* albo-hyalinis, subopalinis, apice lutescente.

Long. corp. 0,01—0,012.

Cum alis 0,017.

Alis exp. 0,032.

Metamorphosis ignota.

Habitat in *Lapponia* meridionali, *Umensi*, ad *Asele* (Julio. Zetterst.!), *Suecia* (Fallén.)
Petropoli (Junio. Kolenati!), *Lüneburgi* (Heyer!). —

Species 9. **Striola.** *

Fuscus, subnitidus, capite nigro, maculis sex rufis, duabus anticis minoribus, quatuor posticis transversis, antennis fuscis, articulo basali rufo, fusco piloso, palpis pedibusque rufis, his nigro-spinosis, femoribus posticis extus fuscis, pronoto rufo, rufo hirto, torulis duobus globosis, valde elevatis, lincola nigra postice dilatata divisis, mesonoto nigro, axillis rufis, abdomen fuscum, annulo penultimo rufo, tegminibus luridis, nervis omnibus nigro-pilosus, parastigmate ad marginem fuscum, alis hyalinis, testaceo-nervosis, sectore apicali primo lineola in maribus majori, quam in speciebus hujus generis reliquis. —

Long. corp. 0,009.

Cum alis 0,0135.

Alis exp. 0,0245.

Habitat in *Silesia* (Schneider!), *Ratisbonae* (H. Schaeffer!).

Feminam non possideo, solum quinque mares.

Genus 4. Colpotauius. *

(a κόλπος, ov, sinus.)

Vide: Tab. I. fig. 4.

Character essentialis: Alarum margine postico inter cubitum et costulam trochlearem profunde exciso, sectore apicali primo in utroque sexu absque juba, cellula in tegminibus basali una, margine tegminum apicali et alarum postico fimbriis longioribus, antennis corpore longioribus. Tibiae: 1. 3. 4.

Caput subquadratum, depresso, ad oculos paulo impressum, postice torulis duabus transversis, elevatis; *oculi* modici; *pronotum* trapezoideum, transversum, capite antice angustius, postice ejusdem latitudinis, subconvexum, utrinque torulo, in medio sulco profundo longitudinali; *mesonetum* capite paulo latius, convexum, in medio sulcatum, ad latera compressum; *tegminum* subnitidorum apex oblique truncatus, utrinque subrotundatus, fimbriis longioribus, basis coartata, margo suturalis vix sinuatus, nervis omnibus elevatis, pilosis et subtiliter tuberculosis, areis et areolis omnibus subtiliter aciculatis, plaga inferiori nitida et quoque aciculata, cellula basali una costali, areolis apicalibus prima, tertia et quinta aequalibus, ad marginem dilatatis; *alae* tegminibus plus quam duplo latores, hyalinae, inter cubitum et costulam trochlearem profunde excisae, sectore primo apicali in sexu utroque absque juba, anastomosi postica inter ramum subdiscoidalem et cubitum sub angulo obtuso flexa, fimbriis in margine postico longioribus; *tibiae* = 1. 3. 4. seriebus quatuor spinarum; *tarsorum* posticorum et intermediorum articulo basali quadrilateratim spinoso, reliquis biseptiatim; *antennarum*, quae corpore longiores sunt, articulus basalis capite paulo longior, nimis incrassatus, intus convexus et hirsutus; *palpi maxillares* maris articulo basali brevissimo, secundo

longissimo et obconico, *semiae* basali brevissimo, secundo longissimo et crassiori reliquis, quarto breviori tertio; *palpis labialibus* articulo tertio fusiformi et longissimo, secundo obconico et compresso. *Maris appendices* cornei, lati, apice semilunariter excisi, bicorniculati, pilosi.

Metamorphosis ignota.

Species tantum duae mihi notae, Germaniae septemtrionali propriae.

Species 1. Excisus. *

Totus rufo-testaceus, luteo-hirtus, pedibus nigro-spinosis, tegminibus apice utrinque subrotundatis testaceis, nervis rufis sectoribus apicalibus et area interclavali alternatim obsolete rufo-fuscis, thyridio nullo, alis albido-hyalinis, opalinis, testaceo-nervosis, profundius excisis.

Long. corp. 0,007 -- 0,008.

Cum aliis 0,01 — 0,012.

Alis exp. 0,018 — 0,019.

Larva ignota.

Habitat *Berolini* (Erichs.!), *Charlottenburg* (Stein !), *Lüneburgi* (Heyer !), *Silesia* (Augusto. Schneid. !), *Dresdae*, *Moritzburg*, *Pillnitz* (Kolenati! Reichb. !)

Species 2. Vulsella. *

Nigro-fuscus, luteo hirtus, antennis palpis pedibusque testaceis, femoribus infra infuscatis, tibiis nigro-spinosis, capite et pronoto rufo, illo in medio fusco, hoc canalicula longitudinali nigra, mesonoto nigro, axillis et in medio vittis duabus postice convergentibus et dilatatis rufis (in formam pinetiae, vulsellae), tegminibus testaceis, apice minus rotundatis, nervis rufo-testaceis, thyridio nullo, tegminibus albido-hyalinis, opalinis, testaceo-nervosis, minus profunde excisis.

Long. corp. 0,01.

Cum aliis 0,013.

Alis exp. 0,023.

Larva ignota:

Hucusque tantum a Do. Stein prope *Charlottenburg* captus, mihiique benigne per Societatem Entomologicem Sedinensam communicatus.

Genus 5. Goniotauius. *

(a γώνιον, οὐ νε γώνια, ας, angulus.)

Vide Tab. I. fig. 5.

Limnophilus. Leach. Steph. Curt. Westw. *Limnophilus*. Burm.

Phryganea. Lin. De Géer, Fabr., Billbg., Oliv., Schrank, Pict., Zett.

Character essentialis: *Tegminum marginc apicali integro, oblique cum suturali in angulum connivente, arcola apicali prima quintac inaequali, alarum margine non exciso, integrō, areola apicali prima quintae quoque inaequali. Tibiae: 1. 3. 4.*

Caput absque oculis subquadratum subconvexum; *oculis* magnis et prominentibus; *pronotum* capite paulo angustius subconvexum, subquadrangulare, transversum; *mesonotum* capite cum oculis vix latius, convexum, in medio canalicula postice coarctata, ad latera compressum; *tegmina* nitida aut subnitida, apice oblique truncato, subacuminato, basi coarctata, margine apicali integro, recto, et cum margine suturali in angulum connivente, margine suturali recto, cubito postico et ramo clavali modice elevatis, subtiliter tuberculosis et pilosis, areis et areolis omnibus subtilissime aciculatis, plaga inferior nitidissima, aciculata, cellulis basalibus duabus aut una, areola quinta apicali primae numquam aequali, breviori aut coarctata; *alae* tegminibus duplo latiores, hyalinae, marginem integro, areola apicali quinta primae quoque inaequali, aut coarctata aut breviori, tegminibus expansis margine apicali cum margine alarum postico fere unam lineam formante; *tibiae* = 1.3.4. biseratim spinosae; *tarsorum* intermediorum et posticorum articulo basali quadriseriatim spinosis, reliquis bise-riatim; *antennarum* articulus basalis longitudine capitidis, incrassatus, intus modice convexus, hirtus; *palpi maxillares maris* articulo basali brevissimo, secundo longissimo et obconico, *seminae* basali brevissimo, secundo longissimo et crassiori quarto, breviori autem tertio; *palpis labialibus* articulo tertio lato, compresso, elliptico, longissimo, secundo obconico, compresso. *Maris appendices* corniei, simbriati, pars superior simplex subovata, inferior spathulata.

Larva capite subrotundato, segmentis thoracicis corneis transversis, quadrangularibus, et antice semilunariter concavis, postice convexis, plerumque cum capite punctatis, *pedibus* intermediis et posticis paulo longioribus, *branchiis* sat longis, plus minusve patentibus quadri-vel trigeminis, segmentis sex insidentibus, segmento abdominali primo toris carneis tribus, sat magnis, appendicibus analibus carneis longioribus. *Theca* angusta, cylindrico-conica et adunca, semper fere ex arena condita.

Amant stagna et paludes.

Species quatuor mere *arcticae*, quinque *Europae* propriae, una fere per totam *Europam*, *Asiam* et *Americanam septentrionalem* divulgata esse videtur.

Species 1. *Vittatus*.

Phryganea vittata. Fabr. E. S. suppl. 201. 16—17.

» » Pictet. p. 157 n. 27. pl. X. f. 4.

» » Zetterst. J. L. columell. 1064. n. 16.

Limnophilus vittatus. Burm. II. 2. p. 931 n. 3.

Testaceus, nitidus, subpubescens, nervis cubitalibus longe fusco-pilosus, vivus testaceo-roseus, capite, thorace et antennis rufis, ocellis nigris, palpis pedibusque rufo-testaceis, his nigro-spinosis, dorso fuscescenti, ventre cum lateribus rufo-testaceo, *tegminibus* dimidio antico usque ad ramum thyrisferum testaceis, parastigmate tantum infuscato, post ramum thyrisferum vitta usque ad apicem intense fusca, ad apicem dilatata, postice fuscedine iterum sensim evanescente, nervis testaceis, fusco-pilosus, areola apicali quinta anastomosim non attingente, thyridio et macula in arcu alba, alis albido-hyalinis, opalinis, testaceo-nervosis, parastigmate macula rufo-fusca, areola apicali quinta brevissima anastomosim non attingente.

Long. corp. 0,006—0,01.

Cum alis 0,01—0,014.

Alis exspan. 0,018—0,026.

Var. a. Vitta tegminum ad ramum thyrisferum minus intense fusca.

Larva albida, canalicula *abdominis* longitudinali et linea utrinque nigra laterali breviter fimbriata, segmento *abdominis* primo torulis tribus carneis, patentibus, medio conico et retrorsum vergente, *branchiis* in segmentis superioribus quadrigeminis, in inferioribus trigeminis, longis, segmento penultimo nullis, ano fuscescenti tribus torulis carneis fuscis, nigropilosis, *capite* et *thorace* longe-nigro-piloso, *capite* fuscus, *ore* nigricante et punctis dispersis nigris, segmenta thoracis cornua brunnea, margine postico et lateralibus et maculis discoidalibus nigro-fuscis, *metanoto* albido-griseo, maculis duabus anticus approximatis, duabus posticus remotis duabusque lateralibus carneis, fuscis, pilosis, *pedes* lividi, coxis, basi femorum et apice tibiarum piceis. *Theca* cylindrico-conica, adunca, e subtilissima arena constructa, ante transgressum in nympham brevior et magis cylindrica, apice inferiori et superiori rotundato-clausis. *Theca* ante transgressum in nympham plantis affigitur aquaticis. *Nympha* recens fere alba, *ore* penicillo erecto nigro, acuto, *abdominis* segmentis dorsalibus maculis duabus cornicis, serius disco segmenti cujuslibet quadrangulariter fuscus. —

Long. larvac 0,015, latitudo 0,0025.

Long. thecae ante transgressum in nympham: 0,024, post: 0,015.

Long. nymphae: 0,012—0,013.

Mense Aprili jam larvas in aquis stagnantibus invenies, mense Majo (15) jam nymphas.

Nota: *Phryganea elegans*. Pictetii milhi secundum larvam et effigiem nil nisi varietas vittatae insignis et rara esse videtur, vide spec. 5. Adnotationem meam.

Habitat in *Lapponia*, *Gettlandia*, *Ostrogothia*, *Scania* (*Junio* et *Septembbris*. Zett.), *Suecia* (Fabr.), *Berolini* (Erich.!), *Charlottenburg* (Stein!), *Lüneburg* (Heyer!), *Silesia* (Schneid.!), *Halae* (Burm.!), *Bohemia* (*Majo*, *Junio* et *Octobris*), praecipue frequens in stagnis prope *Pragam*, *Belvederre*, *Kolenati*!, *Reichenberg* (Fieber!), *Austria* (Kollar!), *Labaci*, *Carniola* (Schmidt!), *Hungaria* (Friv.!), *Dalmatia* (Stenz!), *Genevae* (Pictet.) —

Species 2. *Flavus*.

Phryganea flava. Linn. Syst. N. ed. XII. p. 910. n. 21. — Faun. Suec. 1502.

” ” De Villers. Ent. III. p. 31. n. 25. — Oliv. Enc. Méth. p. 548. n. 39. — Latreille. Hist. Nat. T. XIII. p. 92 n. 28.

Phryganea flava. Pictet. p. 156. n. 25. pl. X. f. 2.

Limnophilus flavus. Burm. II. 2. p. 931. n. 4.

Testaceus subnitidus, pubescens, nervis cubitalibus longe luteo-pilosis, *oculis* nigris, *capite*, *thorace* et *antennis*, *palmis* pedibusque testaceis, his fuscospinosis, *abdominis derso* fuscus, *ventre* rufo-testaceo, *tegminibus* rufo-testaceis, dimidio postico retro radium discoidalem usque ad apicem intensius crebre fuscospunctato, nervis testaceis, luteo-pilosis, areola apicali quinta anastomosim nonnumquam attingente sed in fundo angustissima, angulo uno,

thyridio et macula in arcu alba, *alis* albido-hyalinis, opalinis, testaceo-nervosis, parastigmate macula rufo-fusca, areola apicali quinta anastomosim non attingente, brevi.

Long. corp. 0,006 – 0,01.

Cum alis 0,01 – 0,013.

Alis exp. 0,018 – 0,024.

Var: a. Maculis etiam in cella discoidali et arcolis duabus primis apicalibus, fuscis. —

Larva secundum Pictetum omnino similis larvae antecedentis, sed pronoto cum mesonoto fusco absque maculis et limbis pedibusque totis flavo-luridis, branchiis tri- aut bigeminis in segmentis tantum abdominalis quatuor; theca etiam brevior. —

Habitat in *Bohemia*, *Pragae* (stagnis, Belvederre, mense *Majo* et *Junio*. Kolenati!), *Charlottenburg* ad *Berolinum* (Stein!), *Ratisbonae* (H.-Schaeff.), *Dalmatia* (Stenz!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Hungaria* (Friv.), *Styria* (Schneider!), *Gencvae* (Pictet). —

Cum praecedenti specie semper occurrit et etiam saepe confunditur. Inter quinquaginta species videntur decem accepi *flavi*. —

Species 3. Fuscinervis.

Phryganea fuscinervis. Zetterst. J. L. colum. 1065. n. 19.

Ruso-testaceus, subnitidus, pubescens, nervis cubitalibus longe fusco-pilosis, *ocellus* nigris, capite, thorace toto, *antennis* pedibusque rufis, his nigro-spinosis, *abdomine* nigro-fusco, *ano* et *ventre* anguste rufo, *tegminibus* latioribus rufo-testaceis, nervis, inprimis sectoribus apicalibus rufo-fuscis, thyridio obsolete albido, areola apicali quarta ad fundum coarctata, angulo uno, *alis* albido-hyalinis, apice testaceis, testaceo-nervosis, arcu apicali quarta basi coarctata, angulo uno. —

Long. corp. 0,011.

Cum alis 0,014.

Alis exps. 0,026.

Metamorphosis adhuc ignota.

Habitat in *Lapponia meridionali*, *Umcusi* (Augusto. Schönherr! Zett.), *Ratisbonae* (H. Schaeff.), prope *Charlottenburg* (Stein!). —

Species 4. Femoratus.

Phryganea femorata. Zett. J. L. col. 1065. n. 17.

Capite cum *corpore* *femoribusque* fusco-piceis, *antennis*, *palpis*, *genibus*, *tibiis* *tarsisque* rufo-testaceis, his nigro-spinosis, *capitis limbo* rufo, *torulis* *duobus* *elevatis* in *pronoto* *vittisque* *duabus* *subtilissimis* in *mesonoto* *anticis rufis* et *rufo-hirtis*, *appendicibus* *analibus* *quoque rufis*, *tegminibus* *rufo-testaceis*, ad *apicem marginis* *principalis* et *margine apicali* *subtilissime* *fusco-cinctis*, *nervis* *fusco-pilosis*, *radio* *discoidali*, *ramo* *thyridero*, *ramo* *clavali* et *anastomosibus* *rufo-fuscis* *fuscoque* *subtilissime* *cinctis*, *maculis* *duabus* *apicalibus* *longitudinalibus* *brunneis*, *una ab ipso* *apice*, *sectores* *tres* *amplectens* *ad* *anastomosim* *anticam*, *altera* *sectores* *tres* *subapicales* *aut* *involvens* *aut* *ad* *sectores* *restricta* *tripartita* *usque* *ad* *anastomosim* *posticam*, *thyridio* *albido*, *area* *subapicali* *quarta* *ad* *fundum* *coarctata* *sed* *bi-*

angula, alis albido-hyalinis, testaceo-nervosis, apice vix lutescente, areola apicali quarta ad basim coarctata. —

Long. corp. 0,009.

Cum alis 0,013.

Alis exp. 0,024.

Metamorphosis ignota.

Var. a. Fuscedine in nervis disci in vittam confluentibus. Rara.

Habitat in *Lapponia meridionali* (Schönherr!), *Suecia boreali*, prope flumen *Umense* ad *Lycksele-avan* (Augusto. Zetterst.). —

Species 5. *Anastomosis.**

Corpo griseo-fusco, antennis rufis, rufo-fusco-annulatis, palpis pedibusque et ventre testaceis, tibiis nigro-spinosis, tegminibus testaceis, testaceo-nervosis, nervis fusco-pilosis, macula in parastigmate retro marginem principalem et anastomosi antica cum initio posticæ piceis, radio discoidali et ramo thyrifero interrupte-piceis, ante thyridion album fuscedinem inter se obsoletam includentibus, sectoribus apicalibus a tertio usque ad sextum distincte et subtiliter interrupte piceis et cum sectore subapicali primo fuscedinem inter se obsoletam includentibus, cubito postico maculis nonnullis fuscis, alis hyalinis opalinis, in foro discoidali testaceo-, in foro cubitali fusco-nervosis, apice vix lutescente.

Long. corp. 0,011.

Cum alis 0,015.

Alis exp. 0,026.

Metamorphosis ignota.

Mihi ex *Hungaria* a clarissimo Frivaldszky missus.

Nota. Phryg. elegans Pictetii p. 157 n. 26 pl. X. f. 3 omnino nostræ specie simillima. Etsi etiam esset identica, tamen nomen Pictetii mutandum foret, quia a *Curtisio* jam est adhibitum.

Species 6. *Fenestratus.*

Phryganea fenestrata. Zetterst. J. L. col. 1064 n. 15.

Philopotamus parumpunctatus. Kollar. Mus. Viennense.

Fusco-cinereus, nitidus, pronoto rufo, mesonoto fusco vittis duabus mediis et axillis rufis, antennarum articulo primo rufo-fusco, reliquis rufis, fusco-annulatis, abdomine fusco, lateribus fascia longitudinali testacea, palpis pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus ochraceo-fuscis, subpubescentibus, nervis cubitalibus nigro-pilosis, parastigmate et marginibus fuscoribus, maculis in disco sex vel decem albo-pellucidis, una subrhombaea vel dupla utrinque in ramo thyrifero ante thyridion album, altera oblonga ante et duabus in utroque latere anastomosis posticæ, tribus vel quatuor minoribus in fundo areolarum apicalium: tertiae, quartae et quintae et areolæ subapicalis primæ, alis hyalinis, valde opalinis, nitidissimis, fusco-testaceo-nervosis, apice fuscescenti-ochraceo. —

Long. corp. 0,007—0,008.

Cum alis 0,009—0,01.

Alis exp. 0,017—0,02.

Var. α. Maculis circa anastomosim discoidalem decem albis.

Var. β. Maculis omnibus minoribus et obsoletis.

Metamorphosis ignota. Ovula viridescenti-lutca.

Habitat in *Lapponia*, *Bottnia orientali* (*Augusto. Zett.*), *Berolini* (*Erichs.!*), *Lüneburgi* (*Heyer!*), *Silesia* (*Schnieder!* *30 Majo*), *Saxonia*, *Pillnitz* (*Septembris. Kolenati!*), *Bohemia ad Pragam* (*Fieber!*), *Styria* (*Schneider!*), *Hungaria* (*Friv.!*), *Dalmatia* (*Stenz!*). —

Species 7. *Trimaculatus.*

Phryganea trimaculata. Zetterst. J. L. colum. 1065 n. 18.

» *movinella.* Schönherr in litt. (Boheman). —

Corpore nigro, griseo-piloso, capite in medio carinulis minimis tribus, antennis fuscis, subannulatis, articulo basali toto piceo, palpis, genibus, tibias tarsisque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus brevibus et latioribus apice obtusis, testaceis, nitidis, subtilissime ruguloso-punctulatis, fusco-nervosis, nervis pilis brevibus et parcis, cubito pilis longioribus fuscis, macula oblonga vel vitta discoidali maculisque tribus apicalibus fusco-ochraceis, una stigmatical, intensiori et rugosa, usque ad anastomosim quoque fuscam, altera areolas subapicales sere explente, minus intensa, tertia ad apicem tegminis, obsoletiori, sectorem tertium, quartum et quintum apicalem circumdante, alis subtestaceo-hyalinis, subopalini, testaceo-nervosis, parastigmate lutescente. Long. corp. 0,01 — 0,012.

Cum alis 0,009 — 0,01.

Alis exp. 0,012 — 0,013.

Metamorphosis ignota.

Habitat in *Lapponia Umensi et Tornensi* (*Julio. Zetterst.*), in *Alpibus Dalecarlicis*, *alpe Dovre Norvegiae* (*Bohem.!* *Schönh.!*). —

Nota. Pulcherrima, phalaenulam omnino mentiens.

Species 8. *Griseus.*

Phryganca grisea. Linn. S. N. ed. XII. II. p. 909 n. 6. — Faun. Sv. 1484.

- » » De Gér. Ins. II. 399. 3. t. 13 f. 18—21, pag. 539—543.
- » » Fabr. E. S. II. p. 78 n. 14.
- » » Cederhielm. Faun. Ingr. Prodr. p. 139 n. 422.
- » » Mus. Lesk. p. 51 n. 35.
- » » Roscius. Mont. Ins. p. 104 n. 229.
- » » Billberg. En. I. p. 94.
- » » De Villers. Tom. III. p. 28 n. 10.
- » » Oliv. Enc. Méth. p. 541 n. 15.
- » » Latr. Hist. Nat. Tom. XIII. p. 88 n. 10.
- » » Schranck. Faun. boic. T. II. p. 181 n. 1907.

Phryganea grisea. Dahlb. Skand. Ins. p. 239. 156.

» » Pietet. p. 147. n. 18. tab. XI. f. 7.

» « Zetterst. J. L. colum. 1062. n. 5.

Limnophilus griseus. Burm. H. E. II. 2. p. 932. n. 7.

Limnophilus griseus. Leach. Steph. Curtis. 488. Westw. Synops. p. 49.

Griseo-fuseus, *capitis* torulis transversis posticis et lateribus retro oculos, *pronote*, *ventre* et vitta utrinque subtili fuseo-rufis, *antennis* late fusco-annulatis, *palpis pedibus*-que luteis, his nigro-spinosis, *tegminibus* apice latis, fuseo-testaceis, pieeo-variegatis, nervis pieeis, maculis duabus albido-pellueidis, una media oblique subrhombea, altera retro anastomosim diseoidalem irregulari, parastigmate pieeo, subtriangulari, cubito capite et thorace pilis erexit, hirtis, fuseis, *alis* subfuscoc-hyalinis, opalinis, apiee obsolete infuseato. —

Long. corp. 0,008—0,013.

Cum alis 0,012—0,017.

Alis expans. 0,02 —0,032.

Var. Senex. *Tegminibus* fuscioribus, parastigmate, anastomosi et scro cubitali nigro-fuscis.

Limnophilus Senex. Kollar. Mus. Viennense.

Var. Selene. *Tegminibus* testaceis subpellucidis, parastigmate et cubito ochraceo-fuscis.

Var. Taeniatus. * Parastigmate, anastomosi antica et areolis subapicalibus pieeis, his variegatis, foro discoidali cum apice regulariter fusco-variegato, macula rhombea albida, area costali et cubitali cum cellulis testaceis. —

Ovula lutea eum gelatina viridescenti. *Larva* eana, canalicula in dorso longitudinali et linea utrinque ad abdominis latera subtilissime brunnea, fimbriata, segmento anali in appendicibus et torulo medio pilis nigris longis, *branchiis* albis, longis, usque ad segmentum penultimum, geminis, in ventre trigeminis, *capitis* luteo-brunnei medio macula oblonga e punctis pieeis octo vel undecim eomposita, quam impressio oblongo-ovalis circumveingit, occipite vitta utrinque obliqua postice connivente e punctis composita lateribusque frequenter pieeo-punctatis, punctis plus minusve in lineolas dispositis, *pronoto* et *mesonoto* luteo, marginibus posticis et lateralibus punctisque crebris pieeis, in *mesonoto* punctis in quatuor lineas obliquas dispositis, duabus semper postice in angulum conniventibus, *metaneto* quatuor laminis eorneis, *pedibus* luteis, eirea articulationes subtilissime pieeis, segmento abdominis primo torulis tribus carneis, torulo medio valido. *Nympha* ore protraeto et penieillo erecto nigro e pilis sex eomposito, recens flava, serius brunnea, maeulis latis quadrangularibus in dorso segmentorum abdominis et in quolibet laminis minimis duabus eorneis. *Theca* prius e particulis graminum et aliis vegetabilibus oblique dispositis, serius semper e lapillis eonstruitur cylindrio-conica, adunca, ante metamorphosim abbreviata, cylindrica et lapillis clausa lapidibus aut plantis aquaticis gregatim affixa.

Long. larvae 0,022; latitudo: 0,04.

Long. nymphae 0,015.

Long. thecae 0,028, ante metamorphosim 0,02.

Latitudo thecae 0,006.

Larvae evolutae initante Majo jam inveniuntur. Primae prorumpunt feminae, altera denique die etiam mares. Proportio marum ad feminas aequalis 1: 2. — Amant stagna. —

Habitat in *Lapponia*, raro (Zett.), *Suecia* (Billbg.), *Seania* (Augusto. Septemb. frequens. Zett.), *Greenlandia* (Westermann), *Sitchea* (Cygnaeus!), *Petropeli*, raro (Junio. Kolenati!), *Berolini* (Erichs.!), *Regimentii* (Hagen!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Silesia* (Schneid.!), *Rheingau* (Suffrian!), *Charlottenburg* (Stein!). *Bohemia* in stagnis et fossis prope portam sic dictam Sandthor, Bruska (19 Majo. 30. Octobris. Kolenati!), *Brandeis*, *Leipa*, *Mileschau* (Fieber!), *Sudetis* (Kablik!), *Halae* (Burni.), *Austria* (Zeller! Kollar!), *Steyer* (Majo, Septembris. Brittinger!), *Genevae* (Picquet.), *Stettini* (Septemb. Kolenati!), *Ratisbonae* (H. Schaeffer!), *Hungaria*. *Balkan* (Friv.!), *Saxonia* (Reichenb.!), *Styria* (Schneid.!), *Carniola*, ad Labacum, Krimberg apud Brundorf, Stein, (Selmidt!); *Dalmatia* (Stenz!), *Caucaso*, *Circassia* (Junio, Kolenati!), *Kazani* (Eversmann!). —

Species 9. *Stigmaticus*. *

Ruso-testaceus, subnitidus, *capite*, *thorace* et *antennis* rufis, luteo-hirtis, *palpis pedibusque* testaceis, his fusco-spinosis, *abdomine* rufescenti-griseo, utrinque vitta obsoleta fusca, *tegminibus* apice latioribus testaceis, nervis ochraceis, luteo-pilosus, parastigmate piceo sub-quadrangulari, maculis in areis et areolis (excepta costali et subcostali) ochraceo-fuscis confluentibus, ad apicem et cubitum intensioribus, macula obsoletissima subrhomboidalis in medio disci, areola apicali quarta ad fundum paulo coartata, *alis* testaceo-hyalinis, russo-testaceo-nervosis, ad apicem lutescentibus, areola apicali quarta ad fundum paulo coartata. —

Long. corp. 0,01 — 0,014.

Cum alis 0,014—0,018.

Alis exp. 0,027—0,034.

Metamorphosis ignota.

Habitat *Berolini* (Erichs.!), *Charlottenburg* (Stein!), *Regimentii* (Hagen!), *Lüneburgi* (Junio. Heyer!), *Stettini* (Septembr. Kolenati!), *Silesia* (Schneid.!), *Bohemia* apud Krtsch (Julio. Nickerl!), *Brandeis* (Fieber!), *Illyria*, in lacu Zirknitzensi (Selmidt!). —

Species 10. *Concentricus*.

Phryganca concentrica. Zett. J. L. Col. 1067. n. 30.

Testaceo-fuscus, irroratus, luteo-hirtus, *capite*, *pronoto* et *antennis* rufis aut capite russo-fusco, antennis fusco-annulatis, *mesonoto* in medio russo, ad latera fusco, *abdomine* fusco, *ventre* cum *ano* russo, *palpis pedibusque* testaceis, nigro-spinosis, *tegminibus* apice dilatatis testaceis, luteo-pubescentibus, fusco-nervosis et irroratis (excepta area costali et subcostali), postice et apice intensius coloratis, areola apicali prima longiori, quarta ad fundum coartata, *alis* subtestaceo-hyalinis, testaceo-nervosis, areola apicali prima longiori, quarta ad fundum coartata.

Long. corp. 0,009—0,013.

Cum alis 0,015—0,019.

Alis exp. 0,028—0,033.

Metamorphosis ignota.

Habitat non infrequens in *Lapponia Umensi*, *Suecia meridionali* (Augusto. Zett!), *Lapponia Tornensi* (Schönh.!), *Petropoli* ad scholam natatoriam Di. Hirschel (Augusto. Kolenati!) cum *Halleso digitato* ita, ut inter 200 exemplaria Hallesi decem fere individua appareant.

Genus 6. **Desmotauius.** *

(a δέσμος, ov, vinculum.)

Vide: Tab. I. fig. 6.

Limnophilus. Burm. *Phryganea.* Pictet.

Character essentialis: *Tegminum apice oblique rotundato, cubito pilis erectis, rigidis, areola apicali quinta basi angustiori et oblique biangula, in ala cubito cum sectoribus apicalibus per anastomosim brevem juncto.* — *Tibiae 1. 3. 4.*

Caput subtrotundum, planum aut convexum, *oculis* magnis et prominulis; *pronotum* capite angustius, transversum et angustum, subconvexum; *mesonotum* capite vix latius, convexum, in medio canaliculatum; *tegmina* subnitida, apice oblique rotundato, ita, ut axis areolae parabolici in thyridion cadat, basis paulo coarctata, apex paulo dilatatus, margine suturali recto, cubito, in primis autem radii ramo clavali elevatis, pilis erectis ac rigidis armatis, areolae aut rugulosis aut aciculatis, cellulis basalibus duabus vel tribus, areola quinta apicali primae subaequali, basi paulo coarctata, obliqua et biangula, plaga inferiori nitida, in areolis punctulata aut aciculata, *ala* *tegminibus* vix duplo latiores, hyalinae, integrae, ad cubitum vix retractae, areola apicali quinta primae inaequali, basi oblique biangula et coarctata, cubito cum sectoribus subapicalibus per anastomosim brevissimam juncto; *tibiae* = 1. 3. 4, bi- aut quadriseriatim spinosae; *tarsorum* intermediorum et posticorum articulo basali quadriseriatim, reliquis biseriatim-spinosis; *antennarum* articulo basali longitudine capitis, hirto; *palpi maxillares maris* articulo basali brevissimo, secundo longissimo, apicali cylindrico, paululum incurvo, *seminalis* secundo longitudine tertii longissimi, quarto paulo longiori basali, quinto breviori tertio; *palpi labiales* art. secundo oboconico, tertio longissimo cylindrico, paululum incurvo; *maris appendices* subtriangulares, apice paulo incurvato, glabri et infra brevissime fimbriati. —

Larva crassa, cylindrica, folliculum omnino explens, *branchiis* simplicibus, brevibus usque ad segmentum abdominis septimum, *capite* rotundato, segmentis *thoracis* transversis, antice excavatis, postice convexis, *pronoto* antice latiori, *pedibus* fere omnibus aequalibus, cum capite et *pronoto* punctatis. *Theca* ex arena aut lapillis, densa, cylindrica, infra rotundata, paulo flexa, ante metamorphosim orificio supero lapidibus affixa. —

Amant aquas vivas, fontanas. Species quatuor, quarum una Americana, reliquae Europeae. —

Species 1. **Planifrons.** *

Griseo-fuscus, antennis fusco-annulatis, articulo basali rufo, pilis fuscis, fronte in medio elevata, plana, tuberculis duobus minimis utrinque ad stenimata, pronoto rufo-fusco, nigro-piloso, mesonoto rufo-fusco, utrinque nigro, holosericeo, nigro-piloso, palpis pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus dilatatis, testaceis, fusco-nervosis, in areis ac areolis omnibus fusco-conspersis, thyridio albo, reniformi, magno, margine apicali inter sectores

fusciōri, albido-fimbriato, areolis ad fundum omnibus acqualibus, *alis* subfuscō-hyalinīs, testacō-nervosis. Long. corp. 0,011.

Cum alis 0,016.

Alis exp. 0,03.

Larva ignota.

Habitat in *Groenlandia, Labrador* (Tineniann!). —

Species 2. *Mergelei.* *

Limnophilus unimaculatus. Megerle in litt. (a Pictetio jam consumptum).

Griseo-fuscus, ventre rufo, antennis fuscis, subannulatis, articulo basali rufo, griseo-pilosō, fronte plana, in medio elevata, pronoto rufo, nigro-pilosō, mesonoto in medio albido-griseo, ad latera nigro, holosericō, nigro-pilosō, palpis pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus dilatatis, fuscis, fusco-nervosis, in areis ac areolis testaceo- et albido-consper-sis, thyridio cum arcu fasciola albida, margine apicali inter sectores parastigmate etiam fusciōri, albido-fimbriato, areola prima paulo latiori et longiori, quarta basi coartata, *alis* fusco-hyalinīs, in foro discoidali testaceo-, in cubitali fusco-nervosis, areola quarta apicali basi coartata.

Long. corp. 0,008—0,01.

Cum alis 0,012—0,015.

Alis exp. 0,027—0,03.

Metamorphosis ignota.

Habitat in *Carnicia ad Labacum* (Schmidt!), *Styria* (Schncid.), *Lüneburgi* (Heyer!), *Bavaria* (H. Schaeff.), *Bohemia* (Julie. apud Krtsch. Nickerl!). —

Species 3. *Hirsutus.*

Phryganea hirsuta. Pictet. p. 159 n. 29. pl. XI. f. 10.

Phryganea nigriiceps? Zett. J. L. colum. 1065 n. 21.

Griseo-fuscus, ventre rufo, antennis fusco-annulatis, articulo basali fusco, griseo-pilosō, fronte convexa, pronoto fusco, nigro-pilosō, mesonoto in medio nigro-fusco, ad latera rufo-fusco, nigro-pilosō, palpis pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus angustatis, fuscis, interrupte fusco-nervosis, in areis ac areolis testaceo- et albido-consper-sis, thyridio albo, rotundo, maculaque in arcu fasciola albida, areola apicali secunda omnium latiori, *alis* fusco-hyalinīs, in foro discoidali testaceo-, in cubitali fusco-nervosis, apice et ad parastigma infuscatis, arcuola quarta apicali basi coartata.

Long. corp. 0,009—0,011.

Cum alis 0,014.

Alis exp. 0,024—0,03.

Larva crassa, cylindrica, flava, sulco in abdominis dorso longitudinali, ad latera lineola subtilissima fimbriarum fuscarum, *branchiis* albīs, simplicibus, in segmento utrinque duabus, una antica et altera postica, sic etiam in ventre, *branchiis* deorsum semper brevioribus, in segmento scptimo tantum antica, segmento anali pilis nigris, longis, capite cum

segmentis thoracis corneis luteis, mandibulis piceis, hirtis, capite impressione parabolica, antice aperta (in qua macula cuneiformis) et punctis brunneis, pronoto impressione transversa, punctis dispersis fuscis, postice in maculas tres accumulatis et margine postico piceo, mesonoto angulis posticis piceis et impressione obliqua in angulis anticis punctisque in maculas duas quadrangulares dispositis fuscis, metanoto laminis duabus anticis approximatis et quatuor posticis corneis et luteis, abdominis segmento primo torulis tribus carnosis et punctis in duas series dispositis corneis, pedibus rufis, articulationibus et apice fuscis. *Nympha* ore protracto et utrinque setulis nonnullis erectis, dorso abdominis laminulis in segmento quolibet duabus corneis, fimbriis lateralibus, nigris et latis. *Theca* omnium elegantissima, cylindrica, paulo flexa, orificio infero clauso et rotundato e lapillis aequalibus confecta, orificio antico semper oblique-truncato et ante metamorphosim operculo in medio carinato clauso. Ante metamorphosim thecas gregatim semper invenies lapidum plaga inferiori cum orificio supero adhaerentes in aquis vividis et frigidissimis. Larva evoluta 17. Majo.

Long. larvae 0,02; latitudo 0,004.

Long. nymphae 0,017.

Long. thecae 0,019; latitudo 0,004.

Habitat: *Berolini* (Erichs.!), *Regiomontii* (Hagen!), *Lüneburgi*, *Hercynia* (Heyer!), *Silesia* (Schneider!), *Ratisbonae* (H. Schaeffer!), *Genevae* (Augusto. Pictet.), *Saxonia*, *Pillnitz* (Kolenati!), *Hungaria* (Friv.!), *Bohemia* ad Pragam, prape Třešowitz, Krtsch (12. Junio. Kolenati!), Zawist prope Königsaal (30. Majo. Dormitzer!), *Brandeis* (Fieber!). —

Species 4. **Fumigatus.**

Phryganea fumigata. Germ. in Ahrens. Faun. fasc. 13 t. 21.

” *rubrieollis*. Pictet. p. 135 n. 3. pl. XI f. 2.

Limnophilus rubrieollis. Burm. II. 2. p. 933 n. 13.

” *fumosus*. Mus. Berolinense.

Fucus, nigro-hirsutus, palpis pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, antennis fuscis, subtilissime testaceo-annulatis, pro-, metanoto et ventre rufo, tegminibus fuscis, fusco - nervosis, thyridio et fine arculi albidis, cubito postico nigro, longe nigro - piloso, areolis obsolete granulatis, puncto obsoletissimo albido in fundo areolae tertiae apicalis, areola secunda apicali omnium latiori, quinta basi coarctata, alis fusco-hyalinis, fusco - testaceo-nervosis, areola secunda apicali omnium latiori, quinta basi coarctata.

Long. corp. 0,011—0,014.

Cum alis 0,018—0,02.

Alis exp. 0,03 —0,037.

Larva ignota.

Habitat *Petripoli* (Junio. Kolenati!), *Berolini* (Erichs.!), *Regiomontii* (Junio. Julio. Hagen!), *Charlottenburg* (Stein!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Silesia* (Schneider!), *Genevae* (Pictet), *Halae* (Burm.), *Bohemia* ad Pragam, Libussae balneum (30. Majo. Kolenati!), *Brandeis* (22. Majo. Schmidt-Goebel!). —

Genus 7. **Phacopteryx.** *

(a φακὸς, οῦ, lenticula et πτέρυξ, vγος, ala.)

Vide Tab. I. fig. 8.

Character essentialis: *Tegminum apice oblique rotundato, cubito pilis mollibus adpressis, areolis et areis alarum granulatis aut verrucosis, glabris, area costali, interclavali et foro toto cubitali laevibus, fronte inter antennas cornuta aut carinata. Tibiae: 1. 3. 4.*

Caput absque oculis pentagonum, angulo inter antennas protracto, cornutum aut carinatum, transversum cum oculis magnis prominentibus, depresso; pronotum transversum et capite absque oculis vix latius; mesonotum convexum, capite valde latius, in medio subplanum, absque sulco; tegmina brevia subnitida aut nitida, apice oblique rotundato ita, ut axis parabolae in thyridion cadat, basi valde coaretata, medio antice dilatata, margine suturali recto, cubito postico magis elevato, piloso, pilis mollibus adpressis, areolis et areis (excepta costali, interclavali et foro integro cubitali) granulatis aut verrucosis, tuberculis aut verrucis pilis brevissimis armatis, margine apicali ad quenlibet sectorem apicalem sinuato, plaga inferiori nitida, in areolis supra tuberculosis scrobiculata, cellulis basalibus duabus vel una, areola apicalis prima fere aequalis quintae; alae tegminibus paulo latiores, hyalinae, ad cubitum vix sinuatae, cubito sectoribus subapicalibus adpresso, flexo; tibiae = 1. 3. 4 posticae biseriatim-, reliquae quadrilateratim-spinosae; tarsorum intermediorum et posticorum articulo basali quadrilateratim-, reliquis biseriatim-spinulosis; antennarum articulo basali capitinis longitudine, incrassato, hirsuto; palpi maxillares maris articulo secundo fere longitudine tertii, fusiformi, feminae secundo longissimo, reliquis fere aequalibus quinto paulo longiori; palpi labiales articulo tertio oblongo, elliptico, compresso. Maris appendices cornue, subtriangulares, infra ad apicem paulo excisi, apice acuto et deflexo, glabri. — Metamorphosis ignota. —

Species adhuc una innotescit, mere borealis. —

Species 1. **Granulata.** *

Fusco-testacea, capite rufo-fusco, glabro, laevi, in mare antice corniculato, in femina bituberculato, tuberculis protractis, pronoto ferrugineo, hirsuto, mesonoto rufo-fusco, subplano, in medio lineis duabus tuberculosis longitudinalibus, abdome fusco, antennis rufis, fusco-annulatis, articulo basali fusco, hirto, palpibus pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus subnitidis, fusco-testaceis, margine apicali subtilissime fusco, nervis in anastomosi magis infuscatis, in areolis (exceptis in charactere generico) triseriatim tuberculosis, thyridio, arcuolo et in fundo areolae tertiac apicalis puncto albido, alis fusco-hyalinis, subfusco-nervosis. —

Loug. corp. 0,008—0,01.

Cum alis 0,013—0,015.

Alis exp. 0,025—0,027.

Metamorphosis ignota.

Habitat *Petropoli* ad palatum imperiale hibernum, ad collegium rei navalis primum et secundum, rarus (mense *Junio*. Kolenati!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Silesia* (Schneider!). —

Genus 8. ***Stathmophorus.*** *

(a *σαθμὸς*, *οὐ*, pondus et *φορός*, *οὐ*, ferens.)

Vide Tab. I. fig. 7.

Phryganea Auct. *Limnophilus*. Burni. *Neuronia?* Leach. Westw.

Character essentialis: *Tegminibus oblique rotundatis, cubito pilis mollibus adpressis, areolis et arcis laevibus et pubescentibus, areola apicali prima ad fundum longiori et acutiori. Theca supra et infra surculis gravata. Tibiae: 1. 3. 4.*

Caput latum, transversum, depresso, antice inter antennas angulatum, angulo protracto, fronte plana, *oculis* magnis, prominulis; *pronotum* transversum, quadrangulare, capite angustius; *mesonotum* convexum, capite valde latius, glabrum, in medio antico late sulcatum; *tegmina* subnitida, apice oblique rotundato, subtriangulari, axim in sectore apicali quarto agnoscente, basi coarctata, medio magis ad apicem dilatato, margine suturali recto, cubito postico cum ramo clavali elevato, pilis in nervis adpressis, areolis laevibus et pubescentibus, plaga inferior nitida et subtilissime punctata, cellulis basalibus duabus vel tribus, areola apicali prima quintae inaequali, longiori et ad anastomosim acutiori; *alae* tegminibus latiores, fusco-hyalinae, ad cubitum margine paulo sinuato, areola apicali prima quintae longiori et ad basim acutiori; *tibiae* = 1. 3. 4. quadriseriatim spinosae; *tarsorum* articulo basali quadriseriatim, reliquis biseriatim spinosis; *antennarum* articulo basali longitudine capitis aut breviori, incrassato, intus convexo; *palpis maxillaribus* marum articulo secundo paulo longiori tertio, tertio cylindrico, feminae secundo obconico, tertio longissimo, quarto breviori quinto; *palpis labialibus* articulo tertio longiori et elliptico; maris appendices cornei, subtriangulares, extus excavati, postice excisi, et quidem ita, ut sinus infra angulatus appareat, bicorniculati, corniculo superiori longiori, acutiori et paulo deflexo, intus piloso. *Larva* elongata, subcylindrica, capite oblongo-ovali, pro- et *mesonoto* transverso, illo quadrangulari, hoc angulis rotundatis, *pedibus* intermediis et posticis duplo longioribus, segmento abdominis primo torulis carnis validis, medio conico et depresso, lateralibus subglobosis, *branchiis* in segmentis sex longis, utrinque tribus; *theca* ex arena, utrinque furculis gravata.

Amant lacus et piscinas arundinaceas. Species tres notae, quarum una mere borcalis; omnes magis autumnales, serotinae. —

Species 1. ***Destitutus.*** *

Nigro-fuscus, capite antice bituberculato, *antennis* nigro-fuscis, *femoribus* supra dimidium fuscis, *palpis tibiisque* testaceis, his nigro-spinosis, *abdomine* nigro-fusco, ad latera vitta rufa, *tegminibus* fusco-testaceis, nervis nigro-, interstitiis luteo-pilosus, thyridio et arcu obsolete albido, *alis* fusco-hyalinis, nervis fusco-testaceis, areola apicali quinta et in alis basi angustata. —

Long. corp. 0,006.
 Cum alis 0,012.
 Alis exp. 0,019.

Metamorphosis ignota.

Habitat in *Silesia, Elberfeld* (Cornelius!).

Nota: Forsan *Phryganea picicornis*. Pictet. p. 155. n. 24. pl. XI fig. 9. cum nostra identica, tamen nomen Pictetii mutandum esset, quia jam ab ipso Pictetio in genere *Aspatherium* (*Trichostomum* Pictet) usitatum est. —

Species 2. **Fuscus.**

Phryganea fusca. Linn. S. N. II. 910. 20. — Faun. Sv. 1500.

» » De Géer Mém. T. II. p. 407 n. 4.
 » » Cederhielm. Faun. Ingr. p. 137 n. 418.
 » » Mus. Lesk. p. 51 n. 33.
 » » Geoffr. Hist. Nat. II. p. 247 n. 4.
 » » De Villers. Ent. III. p. 31 n. 24.
 » » Fabr. Ent. Syst. II. p. 75 n. 4.
 » » Latr. Hist. Nat. tom. XIII. p. 90 n. 16.
 » » Pictet. p. 153. n. 22. pl. X. f. 1.
 » » Zetterst. J. L. p. 1067 n. 31.

Limnephilus fuscus? Leach. Steph. Ill. of. Br. Ent. Vol. VI. Mandib. p. 234. sp. 1
 pl. XXXIV. f. 2. Catalog 323. Nr. 3733.

» » Billbg. Enum. Ins. p. 94.

Limnephilus fuscus. Burm. H. II. 2. p. 931 n. 6.

Neuronia fusca? Westw. Int. to the mod. Class. Synopsis. p. 49.

Capite et thorace rufo-fusco, corpore fusco, antennis pedibusque rufo-testaceis, tegminibus rufo-testaceis, nigro-pilosus, apice plus minusve infuseato, fimbriis nigris, thyridio et arculo obsolete-albis, alis fusco-testaceo-hyalinis, nervis et apice rufo-testaceis.

Long. corp. 0,01—0,013.
 Cum alis 0,015—0,017.
 Alis exp. 0,03—0,036.

Larva lurida, rubescens, capite eum segmentis thoracis corneis flavis, maeulis punctisque dispersis piecis, pedibus luteis, articulationibus piecis, abdominis segmento primo eine-reo-albido, torulis tribus earnosis, branchiis utrinque tribus longis, albis. Theca in juventute e frustulis graminum et caulinorum construitur, serius arena immiseetur et dein sola ex arena conditur, semper utrinque caulinulo aut ligno gravitata ita, ut larva natans supra et infra obtegatur. Vivunt in piscinis et lacubus et aquis vividis frequentissimae mense Mayo et Junio, arundine aliisque vegetabilibus aquae submersis, foliis salicis et etiam animalculis aquaticis vietitantes. Theca evoluta cono truncato similis, caulinuli etiam parietes mentiunt, solo neto subsuuntur et ad hunc seopum etiam nonnumquam exeavantur. —

Larvas innumeras in lacubus molariis *Pillnitzensibus*, in laeu ad balneum Libussae, *Pragae* et in sinubus fluminis *Moldaviae* inveni.

Long. larvae 0,019—0,02; latitudo 0,004.

Long. thecae 0,032 cum cauliculis nonnumquam 0,055.

Habitat in *Suecia* (*Majo*, *Junio*), qua nymphae hibernantes. Billbg. Zetterst.), *Petropoli* (*Augusto* et *Septembri*s ubique frequens. Kolenati!), *Rgiomontii* (Hagen!), *Berolini* (Erichs.!), *Rhtingau* (Suffrian!), *Hala* et *Lipsiae* (Burm.), *Genevae* (Pictet. *Octobris*), *Dresdae*, *Pillnitz* (Reichb.! Kolenati! *Septembri*), *Bohemia* (Kolenati! Fieber! *Octobris*), *Silesia* (Schneid.!), *Austria* (Kollar!), *Steyer* (*Aug.* *Sept.* Brittinger!), *Hungaria* (Friv.!), *Caucaso*, apud Stauropolim et in *Armenia* (Kolenati!).

Nota. Frequentissime imago occurrit mense Septembri in regionibus septemtrionalibus, mense Octobris in meridionalibus foliis siccis insidens. Sub copula odorem peculiarem spargit illi Pelargonii similem.

Species 3. *Lapponicus.*

Phryganea fusca var. β . *lapponica*. Zetterst. J. L. p. 1067 n. 31.

Capite, thorace et pedibus rufo-testaceis, antennis fusco-annulatis, dorso fusco, tegminibus rufo-testaceis, nigro-pilosis, fimbriis fuscis, maculis tribus albidis, magna discoidali, altera parva in fundo areolae tertiae apicali, tercia in arcuolo, areola apicali prima valde longiori reliquis, alis fusco-hyalinis, fusco-testaceo nervosis, areola prima apicali valde longiori reliquis.

Long. corp. 0,007.

Cum alis 0,009.

Alis exp. 0,028.

Metamorphosis ignota.

Habitat in *Lapponia* (Zett.), *Norwecgia* in alpe Fible fjell (Bohemian), *Petropoli* (*Auguste.* Kolenati!), *Silcsia* (Schneider!). —

Genus 9. *Stenophylax.* *

(a σερὸς, ov, angustus a σάειν, stare, ut sit locus, ubi stare tantum possis, non spatiari, et φύλαξ, αὐος, custos.)

Vide Tab. I. fig. 9.

Phryganea auct. *Limnophilus*. Burm. *Halcsus*. Steph. Westw.

Character essentialis. *Tegminum apice parabolico aut orbiculari, radio thyrifero cum cubito antico in anastomosi, antennarum articulo basali capite breviori, larva omnino cylindrica, folliculum explens, branchiis brevibus simplicibus, pedibus brevibus aequalibus. Tibiae: 1, 3, 4.*

Caput transversum, fronte subplana, sulculo inter antennas; oculis validis, prominentibus; pronotum transversum, breve, capite multo angustius, in medio sulcatum; mesonotum capite paulo latius, convexum, dimidio antico sulco lato et profundo; tegmina subnitida, apice rotundata, ita ut axis in thyridion cadat, basi coarctata, apice dilatata, margine suturali fere recto, ad arcum paulo sinuato, nervis in foro cubitali usque ad arcum valde elevatis, pilosis, pilis mollibus, areolis scabris, plaga inferior nitida et rugulosa, radio thyifero

cum cubito antico in anastomosi, cellulis basalibus tribus aut quatuor, areola quinta apicalis paulo aut etiam multo brevior primac et basi coarctata; *ala* basi tegminibus latiores, hyalinac, ad cubitum vix sinuatae; *tibiae* = 1. 3. 4, tibiis anticis uniseriali, intermedii quadrilateralim, posticis biseriatim spinosis; *tarsorum* articulo basali intermediorum et posticorum quadrilateralim, reliquis biseriatim spinulosis; *antennarum* articulo basali capite breviori, incrassato, intus minus convexo; *palpis maxillaribus* maris et seminac articulo secundo longissimo, apicali fere aequali, in femina tertio et quarto brevibus; *palpis labialibus* articulo apicali compresso, fusiformi; *maris appendices* cornici oblongi, compressi et subacuminati, fere horizontales. *Larva* nimis crassa, cylindrica, tantum ad caput angustior, folliculum omnino explens; *branchiis* brevibus dorsalibus et ventralibus (in utroque fine segmenti una adpressa) in segmentis sex, capite ovali, segmentis thoracis corneis quadrangularibus, transversis, marginibus anticis excisis, posticis convexis, angulis obtusis, *pedibus* brevibus, omnibus fere aequalibus, *ani appendices* vix prominuli. *Theca* e lapillis constructa, cylindrica, adunca, ante metamorphosim recta. *Nympha* cylindrica, ore protracto, penicillo erecto e pilis nigris, rigidis, composito; recens flava, in antica parte segmenti cuiuslibet abdominalis laminis corneis, brunneis, in segmento quinto etiam postice duabus, in segmento primo una antica, duabusqae posticis, fimbriis in segmentis tribus ultimis utrinque nigris. —

Amant aquas vivas, in primis piscinas. Species octo innotescunt, quarum una mere arctica, una meridionalis, altera alpestris, reliquae fere totae Europae propriae. —

Species 1. *Puberulus*.

Phryganea puberula. Zett. J. L. colum. 1066 n. 27.

Fuscus, capite, thorace et antennis nigris, *tibiis* et apice femorum testaceis, fusco-spinulosis, *tegminibus* fusco-testaceis, subdiaphanis, pube fusca tectis, thyridio et arcu albidis, *alis* hyalinis, testaceo-nervosis, areola quinta apicali in ala et tegmine anastomosim non attingit.

Long. corp. 0,005—0,006.

Cum alis 0,009.

Alis exp. 0,015—0,02.

Larva ignota.

Habitat in *Lapponia* (Bohem. Zett.), *Silesia*, *Reinerz* (Schneid. ! *Julio*), *Hungaria* (Friv. !). —

Species 2. *Arcticus*. *

Fusco-testaceus, capite, corpore, antennis et *palpis* fuscis, pronoto rufo, rufo-hirto, *femoribus* griseis, *tibiis* tarsisque testaceis, nigrospinulosis, *tegminibus* rufo-testaceis, nigropilosus, testaceo-nervosis, thyridio et arcu albidis, areola apicali prima paulo longiori quintae, ad fundum angulo uno; *alis* hyalinis, opalinis, testaceo-nervosis, areola apicali quinta longior et acutior quam prima. —

Long. corp. 0,009.

Cum alis 0,014.

Alis exp. 0,028.

Larva ignota.

Habitat in *Lappenia meridionali* (Schönherr!). —

Species 3. **Pilosus.**

Phryganea pilosa. Fabr. E. S. II. p. 76 n. 6.

» » Oliv. Enc. Méth. p. 540 n. 7.

» » De Villers. Ent. III. p. 40 n. 44.

» » Cederhielm. Faun. Ingr. Prod. p. 138 n. 419.

» » Latr. H. N. T. XIII. p. 87 u. 5.

» » Pictet. p. 134 n. 2 pl. VI. f. 2.

Limnophilus pilosus. Billbg. En. p. 94.

Rufo-testaceus, *abdominis* dorso maculis quadratis fuscis aut toto fusco, *antennis* fuso-annulatis, *pedibus* nigro-spinosis, *tegminibus* dense luteo-pilosis, testaceis, thyrido obsolete albo, pilis luteis obtecto, *alis* hyalinis, testaceis, opalinis, areola prima apicali in *alis* longiori et latiori, in tegmine breviori et obtusiori quam quinta. —

Long. corp. 0,012.

Cum alis 0,022.

Alis exp. 0,038.

Larva secundum *Pictetium flava*, capite et segmentis thoracis corneis luteis, metanoto et *abdominis* segmento primo cinereis, capite meso- et metanoto, punctis et maculis oblongis piceis et in thoracis segmentis margine postico piceo. *Nympha* ut in sequenti. *Theca* e lapillis constructa cylindrica.

Long. larvae 0,018.

Habitat in *Suecia* (Billbg.), *Genevae* (Pict. Julio), *Carniola ad Labacum*, *Brunsdorf* (Schmidt!), *Austria*, Steyer (Junio. Britt.!), *Balkan* (Friv.). —

Species 4. **Striatus.**

Phryganea striata. Aldovrand. Ins. p. 763.

» » Acta Ursalia. 1736. XXVII. 2.

» » Linn. S. N. II. 908. 5. (Teste jam Fabricio!)

» » F. Sv. 1483.

» » Geoffr. Ins. II. p. 246 n. 1. tab. 13. f. 5.

» » Frish. Ins. 13. tab. 3.

» » Valisnieri. Op. I. p. 37.

» » Reaum. Ins. 3. tab. 13. f. 8. 9. 11.

» » Raj. Ins. 274. 2.

» » Schaeffer. Ic. Tab. 168. fig. 2 et 3.

» » Fabr. Ent. S. II. p. 75 n. 2.

» » De Villers. Ent. T. III. p. 28 n. 9.

» » Fourcroy. Ent. pars II. p. 353.

» » Mus. Lesk. p. 51 n. 26.

Phryganea striata. Billbg. En. Ins. p. 94.

- » » Rossi Faun. Etr. n. 679.
- » » Oliv. Enc. Méth. p. 358. n. 3.
- » » Wilhelm Récréations. etc. T. III. f. 32.
- » » Latrcille. Illist. Nat. T. XIII. p. 87. n. 3.
- » » Pictet. p. 132. 1. pl. VI. f. 1.

Limnophilus striatus. Burm. II. 2. p. 933. n. 16.

Rufo-testaceus, mesonoto utrinque fusco, pedibus nigro-spinosis, tegminibus rufo-testaceis, sparse pilosis, obsolete fusco-conspersis, area costali et subcostali cum limbo suturali pallidis, alis testaceo-hyalinis, rufo-testaceo nervosis, areola apicali secunda in ala et tegmine ad fundum dilatata, tertia coarctata. —

Long. corp. 0,014—0,018.

Cum alis 0,015—0,025.

Alis exp. 0,031—0,047.

Var. α . *Totatestacea*. *Limnophilus flavescens*. H.-Schaeff. in lit. *Ratisbonae* (H.-Schaeff.!).

Var. β . *Tegminibus saturate et crebre fusco-conspersis, cubito postico fusco*, e *Carniola*. (Schmidt!).

Var. γ . *Minima, tegminibus crebre rufo-fusco conspersis*. Long. 0,011, alis exp. 0,031, e *Norwegia* (Schönherr!).

Larva flava, canalicula media longitudinali in dorso et lineola utrinque laterali subtilissime simbriata fusco-nigra, branchiis longissimis, albis, filosis, capite cum segmentis thoracis cornicis luteis, marginibus et punctis piecis pilisque longis nigris, pedibus luteis, articulationibus piecis. *Nympha* recens flava, laminis in dorso abdominis brunneis et serius in mesonoto impressione longitudinali. *Theca* in juventute e particulis vegetabilibus aut arena, serius semper majoribus lapillis usque ad magnitudinem duarum vel trium linearum. Ante metamorphosim theca cylindrico-conica et adunca abbreviatur et clauditur, hinc omnino cylindrica evadit. Gregatim scse limo sub lapidibus immittunt et affigunt.

Long. larvae 0,023; latit. 0,005.

Long. nymphae 0,017,

Long. thecae 0,035; clausae 0,028.

Latitudo thecae 0,008; diameter 0,005.

Habitat in *Scania* (*Junio*, Zett.), *Norwegia*, *Dowre* (Schönherr!), *Suecia* (Billb.), *Lüneburgi* (Heyer!), *Ratisbonae* (H. Schaeffer!) *Dresdae*, *Hosterwitz* (Reichb.), *Pillnitz* (Kolenati!), *Silesia* (Schneid.!), *Carniola* ad *Labacum*, *Veldes* (Schmidt!), *Bohemia*, ad *Pragam*, *Tresowitz*, *St. Procopium*, *St. Laurentium* (*Majo*, *Junio*, Kolenati!), *Závist* (Dormitzer!), *Leipa*, *Teplitz* (Fieber!), *Hungaria* (Friv.!), *Genevae* (Pict.), *Livorno* (Zeller.). —

Species 5. *Meridionalis*. *

Ferruginco-testaceus, capite, pronote, palpis pedibusque ferrugineo-testaceis, his testaceo-spinosis, antennis ferrugineis, abdome in dorso fusciscenti, in ventre rufo-testaceo,

mesonoto rufo, utrinque vitta nigra, *fronte* carinula media longitudinali, *tegminibus* fusco-testaceis, sparse in nervis fusco-pilosis, nervis alternatim fuscis et testaceis, areolis omnibus obsolete albido-conspersis, cubito postico intensius fusco, areola apicalis prima basi fere aequa lata ac secunda et biangula, tertia et quinta ad fundum angustioribus, thyridio et arcu distincte albo, *alis* viridi-hyalinis, valde et pulcherrime opalinis, testaceo-nervosis. —

Long. corp. 0,014.

Cum alis 0,02.

Alis exp. 0,035.

Larva ignota.

Habitat in insula *Kreta* (Friv.!) et *Pratovecchio* (Zeller.!). —

Species 6. *Alpestris.* *

Fusco-testaceus, capite et dorso fusco, *fronte* subplana, *pronoto* rufo, griseo-hirto, *antennis* fusco-annulatis, *palmis* pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, *tegminibus* fusco-testaceis, parastigmate obscuriori, macula ante et retro thyridium, hac majori alba, maculisque tribus aequalibus elliptico-ovalibus albis in fundo areolae apicalis tertiae, quartae et quintae minorique et obsoletiori nonnumquam ad anastomosin anticam, in fundo areolae subapicalis primae et in areulo, cubito postico fusco, *alis* fusco-hyalinis, apice fimbriisque infuscatis, testaceo-nervosis, areola apicali prima in alis acutiori reliquis, quarta et secunda latis, quinta basi coaretata, in *tegminibus* areolis apicalibus tertia, quarta et quinta longioribus quam reliquae.

Long. corp. 0,01.

Cum alis 0,017.

Alis exp. 0,032.

Larva ignota.

Habitat in *Carnicia* apud Stein (Schmidt!). —

Species 7. *Nigridorsus.*

Phryganea nigridorsa. Pictet. p. 158 n. 28 pl. X. f. 5.

Fuscus, capite, antennis, palmis et dorso nigro-fuscis, *tibiis tarsisque* fusco-testaceis, nigro-spinosis, *tegminibus* fusco-testaceis, marginibus fuscioribus, parastigmate fusco, macula ante et post thyridium alba, postica latiori et macula circa anastomosim anticam magna, per sectores partita, fundum areolarum apicalium omnium explens, areola apicali quarta basi ad angulum unum coaretata, *alis* albido-hyalinis, testaceo-nervosis, areola apicalis quarta anastomosim non attingit. —

Long. corp. 0,006.

Cum alis 0,01.

Alis exp. 0,009.

Larva secundum *Pictetium* *albida, branchiis brevissimis* trigeminis in quatuor abdominis segmentis, *capite* transverso, brunneo, *pronoto* quadrangulari, longo, *mesonoto* brunneo,

margine postico et laterali luteo, *metanoto* laminis quinque corneis fuscis, abdominis segmento primo torulo medio valido; *theca* e particulis foliorum omnino cylindrica.

Long. larvac 0,012, thecae 0,016; latitudo 0,002.

Habitat mense Majo et iterum Septembre in *Silesia* (Sehneider!), *Genevae* (Pictet). —

Species 8. **Pantherinus.**

Phryganea pantherina. Pictet. p. 137. n. 6. pl. VI. f. 1. d. e.

Limnophilus pantherinus. Burm. II. 2. p. 933. n. 15.

Phryganea guttifera. Zett. J. L. colum. 1067. n. 28.

Fusco-testaceus, infra rufo-testaceus, *frente* convexa, *mesonoto* utrinque et *abdominis dorso* fusco, *antennis* infuscatis, *palmis pedibusque* testaceis, his nigro-spinosis, *tegminibus* fuscis, nervis fusco-testaceis, nigro-pilosis, areis et areolis (excepta costali) nigro-pubescentibus cum lineis plus minusve distinctis pallidis, albo-pubescentibus, in thyridio et anastomosi antica macula gemina et in areolis apicalibus maculis digitatis, longis albis, cubito postice densius nigro-piloso, *alis* fusco-hyalinis, testaceo nervosis, areola apicali quinta in ala ad basin angustata, in tegmine ad basin acutissima et longiori quam prima. —

Long. corp. 0,013—0,017.

Cum alis 0,02 —0,025.

Alis exp. 0,034—0,046.

*Var. α. Unicolor** *tegminibus* fuscis, *macula* in *thyridio* albida. *Petropoli* (Kolenati!) *Dalmatia* (Stenz!).

*Var. β. Quadriguttata** *tegminibus* fuscis, *macula* *thyridio* bipartita, in fundo areolae apicalis tertiac et quintae et in area discoidali, alba. *Silesia* (Sehneider!).

*Var. γ. Geometrina** *tegminibus* intense fuscis, areis et areolis (excepta costali) omnibus maculis et vittis albidis, dense albido-luteo pubescentibus, scutello albo, vittis duabus subtilibus nigris. —

Puleherrima omnium. *Bonnae*, (Caspary!) *Dresdae*, *Pillnitz* (Kolenati!) *Silesia* (Schneider!). —

*Var. δ. Brittingeriana** *tegminibus* nigro-fuscis, *maculis* in *areis* et *areolis* albido-luteis, *area suturali* tota lutea.

Varietas hacce pecularis a Praenobili Brittinger ex *Austria* missa. (Steyer, mense Junio).

Exemplaria arctea maculis obsoletioribus et minoribus albidis, semper absque macula in anastomosi antica, meridionalia magis ad *geometrinam* et *Brittingerianam* vergunt. —

Larva fere omnium specierum, quae mihi notae sunt, crassior, flava aut albido-flava, omnino cylindrica, theeam omnino explet, capite cum thorace et segmento abdominalis primo brunneo, capite in medio et ad latera fusco, *mesonoto* marginibus inprimis externis piceis, angulis posticis luteis, *pedibus* luteis artieulationibus piceis, *metanoto* laminis duabus anticis et quatuor posticis corneis, *abdominis dorso* canalicula concolori et lateribus lineola nigra fimbriata, *branchiis* brevissimis, albis, simplicibus, adpressisis, in interstitiis segmentorum, utrinque una in quolibet segmento, in dorso usque ad penultimum, in

ventre ad ultimum segmentum, *segmento abdominis primo* torulis carnosis nullis, punctis autem multis corneis pilosis, *segmento anali* rotundato, pilis nigris et hamis brevibus validis corneis. *Nympha cylindrica* penicillo nullo sed setulis nonnullis retro vergentibus in ore, segmento quolibet abdominis in dorso macula quadrangulari fusca et in illa laminis antice duabus corneis, in segmento quarto etiam laminis majoribus posticis, fimbriis lateralibus nigris angustis. *Thecca cylindrica* e lapillis majoribus.

Long. larvae 0,027 ; latitudo 0,005.

Long. thecae 0,024 ; latitudo 0,005.

Amant aquas vivas, gregatim inveniuntur in rivo *Pillnitzensi* (22 Junio), in flamine *Newa Petropoli* et in flumine *Steyer*. —

Habitat in *Lapponia* (*Julio, Augusto*, Zett.), *Lapponia Tornensi* (Schönherr!), *Petropeli* (*Junio et Julio*, etiam *Augusto*, Gagarin pristje et in adminiculis fluminis Schdanka ad insulam Petrowskoi, inter pontem Tutschkowianum et Stari Petrowski, nimis frequens ad vesperas. Kolenati! Karpinski! Obert!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Silesia*, *Salzgrad* (*Augusto*, Schneider!), *Dresdae*, *Moritzburg*, *Pillnitz* (Reichb.! Kolenati! 22. Junie), *Bonnac* (Caspari!), *Austria* (Kollar!), *Steyer* (*Junio*, Britt.), *Ratisbonae* (H-Schaeff.), *Bohemia*, *Kitsch* (Nickerl! Septembris), *Braudeis*, *Reichenberg* (Fieber!), *Sudetae* (Fieber! Kablik!), *Genevae* (*Septembr.* Pictet.), *Carniola superiori*, *Obergorpach*, *Veldes*, *Wipbach* (*Septembre et Mayo* Schmidt!) ad *Labacum* (Schmidt!). *Dalmatia* (Stenz!), *Caucaso* (Kolenati!).

Genus 10. *Halesus*.

(ab ἀλλομαι, ησομαι, salio.)

Vide: Tab. I. fig. 10.

Phryganea. Schrank. Vill. Oliv. Piet. Zett. *Limnophilus*. Burm. *Halenus* Leach. *Halesus*. Stéph. Westw. —

Character essentialis: *Tibiae posticæ tricalcaratae, tegminum apex rotundus, rugulis in arculis incrinitibus, radio thyrifero cum cubito antico in anastomosi, antennarum articulo basali capite breviori; tibiae: 1. 3. 3.*

Caput transversum, antice angulo protracto, fronte plana, utrinque et antice tuberculosa, oculis validis, prominulis; pronotum transversum, capite multo angustius, breve, subquadrangulare, convexum, in medio sulcatum, utrinque torulo; mesonotum capite vix latius, convexum, medio antico canaliculatum; tegmina subnitida, apice fere orbiculari aut parabolico, ita, ut axis in sectorem quartum apicalem cadat, basi coartata, ad marginem principalem et apicalem dilatata, margine suturali ad arculum paululum et subducte exciso, nervis fori cubitalis valde elevatis, pilis mollibus, areis et areolis (excepta area cubitali et clavali) scabris aut granulatis, rugulis inermibus, plaga inferior nitida, serobiculata aut punctata, cellulis basalibus quatuor, radio thyrifero cum cubito antico in anastomosi; alae tegminibus fere duplo latores, hyalinae, margine integro, areolis apicalibus minus a reliquis distincte punctatis; tibiae = 1. 3. 3. quadriseriatim spinosae, tarsorum articuli duo basales in tibiis posticis

quadriseriatim, reliqui biseriatim spinulosi; *antennarum* articulus basalis capite brevior, in-crassatus, intus minus convexus, articulo secundo reliquis aequali, non distinctiori; *palporum maxillarium* in *mare* articulo secundo et tertio ejusdem longitudinis, cylindrico, *seminae* secundo oboconico, longitudine quarti, breviori tertio, qui iterum longitudine quinti, *palporum labialium* articulo ultimo compresso, fusiformi. — *Larva* cylindrica, *capite* ovali, antice truncato, *prenoto* fere quadrato, *mesonoto* transverso, quadrangulari *branchiis* in interstitiis segmentorum trium vel quatuor, utrinque antice et postice duabus, simplicibus, *pedibus* intermediis et posticis paulo longioribus, torulis carnosis in segmento abdominalis primo fere nullis. *Theca* e vegetabilium frustulis oblique et spiraliter dispositis aut e foliis integris tegulatim conjunctis.

Amant stagna. Species quinque innotescunt, quarum una totac fere Europae propria. —

Species 1. Digitatus.

Phryganea digitata. Schrank. En. J. Aust. n. 616.

- » » De Villers. Entom. T. III. p. 42 n. 52.
- » » Olivier. Enc. Méth. p. 556 n. 8.
- » » Pictet. p. 138 n. 7. pl. VII f. 2.

Phryganea interpunctata. Zett. J. L. col. 1067 n. 99.

Limnophilus digitatus. Burm. H. II. 2. p. 933 n. 14.

Halenus radiatus. Leach. MSS. Steph. Cat. 321 n. 3670.

Halesus digitatus. Stéph. Ill. of Brit. Ent. Mandib. vol. VI p. 208.

- » » Westw. II. Synops. generic. p. 49.

Fusco - testaceus, infra rufo - testaceus, *mesonoto* utrinque fuseo, *palpis pedibusque testaceis*, his nigro-spinosis, *tegminibus* rufo-fuscis, nervis testaceis, in areis et areolis (excepta costali et subcostali) vittis maculisque disformibus plerumque didymis albo-testaceis, thyridio et arcu albo, *alis* fusco- aut testaceo-hyalinis, testaceo-nervosis.

Long. corp. 0,015—0,018.

Cum alis 0,022—0,025

Alis exp. 0,045—0,05.

Var. a. Capite, thorace et antennis rufis, *tegminibus* rufo-testaceis cum maculis et vittis albis. Versus meridiem invenienda.

Var. β. Capite, thorace et antennis fuscis, *tegminibus* fuscis cum maculis et vittis albis. In regionibus arcticis frequens.

Var. γ. *Tegminibus* fuscis, maculis in areolis, in apice arcularum apicalium semilunibus albis, cellulis cubitalibus totis albis. (Steyer. Brittinger!).

Larva cylindrica, flava, sulco medio longitudinali et lineola utrinque laterali fimbriata fusca, *capite* et *thorace* brunneis, *capite* punctis radiatim dispositis fuscis, pro- et *mesonoto* marginibus et maculis piecis in pronoto postice fasciam flexam formantibus, *branchiis* in segmentis tribus utrinque duabus, brevibus, albis, *pedibus* luteis, articulationibus subtilissime

piceis. *Theca* e plantarum frustulis oblongis, oblique et spiraliter dispositis, nonnumquam caulinco gravata.

Long. larvae 0,02.

Long. thecae 0,027.

Habitat in *Anglia* (Leach. Steph.), *Lapponia* (Septemb. Zett.), *Ostrogothia* (5. Septemb. Dahlbom), *Petropoli* (Augusto, Sept. balneum Hirschel. Kolenati!), *Luneburgi* (Heyer!), *Silesia* (Schneid.!), *Dresdae* (Reichb.!), *Austria* (Zell.!), *Steyer* (Junio, Julio, Augusto. Britt.!), *Bohemia* (Fieber!), *Sudetae* (Koblik!), *Caucaso* (Octobr. Kolenati!) ad fluvium *Tanain* alas in araneo inventa mense Aprili (Kolenati!), insula *Rhodus* (Loew.!). Est species potius autumnalis.

Species 2. *Nigricornis.*

Phryganea nigricornis. Pictet. p. 136 n. 5. pl. VI. f. 4.

Fusco-testaceus, fronte subcarinata, pronoto et ano rufo, antennis et corpore reliquo fuscis, palpis pedibusque testaceis, tegminibus fusco-testaceis, nigro pubescentibus, thyridio, arcuulo et maculis in areolis obsoletissimis albis, areola quinta apicali ad basim coarctata, prima rotundata, alis albido-aut fuscescenti-hyalinis, testaceo-nervosis.

Long. corp. 0,012—0,014.

Cum alis 0,015—0,018.

Alis exp. 0,027—0,039.

Var. α. *Tegminibus fuscioribus, maculis in thyridio et arcuolis crebrioribus albis.* **Limnophilus lugubris.** Kollar. Mus. Vicennense.

Var. β. *Corpore fusco, tegminibus rufo-fuscis, thyridio et arcuolo obsolete albido.* —

Larva secundum Pictetum lutea, cylindrica, capite, pro- et mesonoto brunneo, omnibus margine postico piceo, pedibus luteis, articulationibus piceis, metanoto ad latera piceo, branchiis in segmentis quinque utrinque duabus. *Theca* cylindrica, e plantarum frustulis constructa.

Long. larvae 0,016; thecae 0,02.

Habitat in *Silesia* (Schneider!), *Bohemia* apud Brandeis (Fieber!), *Austria* (Kollar!), *Steyer* (Majo, Julio, Augusto. Brittinger!), *Genevae* (Junio. Pictet.).

Species 3. *Auricollis.*

Phryganea auricollis. Pictet. p. 141 n. 10 pl. VIII. fig. 1.

Fusco-testaceus, capite rufo-fusco, fronte carinata, pronoto rufo, dorso fusco, ventre rufo, antennis fuscis, articulo basali rufo, palpis pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus fusco-testaceis, nigro-pubescentibus, areis et areolis maculis punctisque crebris albidis, areola prima apicali ad basim acuta, tercia coarctata, alis fusco-hyalinis, testaceo-nervosis.

Long. corp. 0,008—0,01,

Cum alis 0,013—0,016.

Alis exp. 0,026—0,029.

Var. a. Antennis rufis.

Larva secundum Pictetium cylindrica, lurida, capite et pronoto fusco, mesonoto cinereo-fusco, maculis duabus piceis, metanoto cinereo, laminis quatuor mediis rotundis et lateralibus oblongis piceis, pedibus luteo-fuscis, branchiis in segmentis quinque utrinque duabus. Theca e frustulis plantarum cylindrica.

Long. larvae 0,012; thecae 0,016.

Habitat in *Silesia*, Reinerz (Julio. Schneider!), *Genevae* (Octobris. Pictet.).

Species 4. *Poecilus.* *

Niger, fronte carinata, corpore antennisque nigris, palpis pedibusque fuscis, his nigro-spinosis, tegminibus intense fuscis, nigro-pilosis, areis ac areolis omnibus maculis rotundis crebris albis, thyridio macula majori et arcuulo toto albo, areola secunda apicali omnium latissima, alis fusco-hyalinis, fusco-nervosis, areola secunda apicali quoque latissima.

Long. corp. 0,009.

Cum alis 0,016.

Alis exp. 0,029.

Larva ignota.

Habitat in *Carinthia* (Schneider!), *Austria*, Steyer (Majo. Brittinger!).

Species 5. *Flavipennis.*

Phryganea flavipennis. Pictet. p. 155 n. 23. pl. XI. f. 8.

Limnophilus autumnalis. Kollar. Mus. Viennense.

Rufo-fuscus, antennis rufis, palpis pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus rufo-testaceis, luteo-pilosis, thyridio et arcuulo obsolete albido, areola prima apicali longissima, alis fusco-hyalinis, fusco-testaceo-nervosis, subopalimis.

Long. corp. 0,007.

Cum alis 0,011.

Alis exp. 0,022.

Larva ignota.

Habitat in *Austria* (Kollar!), *Silesia*, Reinerz (Julio. Schneider!), *Genevae* (Julio. Pictet.). —

Genus 11. *Chaetopteryx.*

Westw. II. Synops. generic. p. 49.

(a χατη, ης, coma, juba et πτέρυξ, φύος, ala.)

Vide: Tab. I. fig. 11.

Phryganea Fabr. Pict. Zett. *Limnophilus* Billbg.

Character essentialis: *Tegminum apex rotundus, areae ac areolae tuberculosae, tuberculis pilis longis, erectis, rigidis armatis, area subcostali et suturali laevibus, tibiae: 1. 3. 3. —*

Caput transversum, subdepressum, subconvexum, oculis validis; pronotum transversum, capite angustius, breve, quadrangulare, torulis duobus hirtis; mesonotum latitudine capitis, convexum, in medio profunde sulcatum; tegmina nitida, brevia et lata, apice rotundo, fere orbiculari, ita, ut axis in sectorem apicalem cadat quartum, basi coarctata, ad marginem principalem et apicalem dilatata, margine suturali recto, nervis omnibus elevatis, areolis (excepta subcostali et suturali) tuberculosis, verrucis et nervis pilis erectis, longis, rigidis armatis, plaga inferior nitida, foveolata, cellulis basalibus tribus, areola quinta ad basim coarctata; alae tegminibus latores, subhyalinae, ad cubitum subducte sinuatae, postice dilatatae; tibiae = 1. 3. 3. i. e. intermediae et posticae tricarinate, posticae biseriatim, intermediae quadrigeratim spinosae, tarsorum articulo basali quadrigeratim, reliquis biseriatim spinosis; antennarum articulus basalis capitis longitudine, incrassatus, hirtus et intus convexus, secundus minus distinctus reliquis; palperum maxillarium maris articulo secundo longitudine tertii, obconico, feminae secundo et quarto obconico, quinto et tertio subcylindrico, omnibus aequalibus; palpis labialibus, articulo ultimo cylindrico-fusiformi; maris appendices corni simplices, subrotundi, ciliati. Larva cylindrica, capite ovali, antice truncato, pronoto fere quadrato, mesonote transverso, quadrangulari, branchiis in interstitiis segmentorum abdominalium tribus, et quidem utrinque duabus, pedibus intermediis et posticis multo longioribus, torulis in segmento abdominis primo tribus rotundis; theca cylindrica e plantarum frustulis et caulinis longitudinaliter dispositis.

Amant aquas puras et vivas. Species tres innotescunt, semper rarae et autumnales. —

Species 1. *Villosa.*

Phryganea villosa. Fabr. E. S. Suppl. p. 200. n. 6—7.

” ” Pictet. p. 139. n. 8. pl. VII. f. 3.

Limnophilus villosus. Billbg. En. Ins. p. 94.

Chaetopteryx villosa. Stéph. Ill. of. Brit. Ent. Mandib. Vol. VI.

” ” Westw. II. Synops. generic. p. 49.

Testaceo-ferruginea, oculis spinulisque in pedibus nigris, tegminibus nitidis, rufis, in nervis et verrucis pilis fuscis, verrucis biseriatis, thyridio et arcuolo albis, alis testaceo-hyalinis, in foro cubitali subopalinis, testaceo-nervosis. —

Long. corp. 0,01 — 0,011.

Cum alis 0,017.

Alis expans. 0,027—0,035.

Larva lurida, thecam explens, cylindrica, capite et thoracis segmentis corneis flavobrunneis, capite macula stellari picea, pronoto margine postico et fascia cruciformi piceis, mesonote margine postico et maculis nonnullis piceis, metanotum cinereum, duabus anticis transversis, duabus posticis rotundis et lateralibus oblongis laminis corneis et inter illas punctis adhuc quatuor corneis, segmento abdominis primo cinereo punctis pluribus corneis et pilosis, branchiis in segmentis tribus utrinque duabus brevibus, albis, ano piloso, pedibus

luteis, articulationibus piceis. Theca e vegetabilibus longitudinaliter dispositis, seminibus, cortice, ligno, cauliculis, foliis etc. interpositis lapillis.

Long. larvae 0,017; latitudo 0,003.

Habitat *Gencvae* (Septembr. Pictet), *Suecia* (Billbg.), *Hungaria* (Friv.!), *Austria* (Kollar!), *Carniola* (Schmidt!), *Saxonia*, *Pillnitz* (Kolenati!). —

Species 2. *Tuberculosa*.

Phryganca tuberculosa. Pict. p. 140. n. 9. pl. VII. f. 4.

» *villosa*. Zett. J. L. colum. 1068. n. 33.

Fusco-ferruginea, corpore griseo-fusco, antennis infuscatis, articulo basali rufo, capite carinato, palpis pedibusque ferrugincis, his nigro-spinosis, tegminibus nitidis, rufis, rufo-fusco-nervosis, in nervis et verrucis biseriatis pilis erectis nigricantibus, thyridio et arcuolo albido, alis fusco-testaceo hyalinis, testaceo-nervosis.

Long. corp. 0,005—0,011.

Cum alis 0,009—0,014.

Alis exp. 0,015—0,023.

Larva secundum Pictetium (si rite delineata est) capite et thoracis segmentis quadrangularibus, his picturis quadrangularibus piceis. Theca et reliqua ut in praecedenti.

Long. larvae 0,011—0,012.

Ovula lutea in gelatina semper qua filum ponuntur.

Habitat in *Lapponia* et *Suecia*, in alpibus *Dalecarlicis* (Initiante Octobr. Zett.), *Austria*, *Steyer* (Octob. usque ad 12. Novembr. Brittinger!), *Carniola* (Novembr. Schmidt!), *Luneburgi* (Heyer!), *Bohemia*, *Sudetis* (Fieber! Kablik!), *Silesia* (Schneider!).

Species 3. *Rugulosa*. *

Testacea, fronte carinata, pronoto aurantiaco, antennis fusco-annulatis, pedibus nigro-spinosis, tegminibus nitidissimis, rufo-testaceis, in nervis et rugulis pilis sparsis erectis, fuseis, rugulis uniseriatim dispositis, thyridio et arcuolo vix albidis, alis hyalinis, testaceo-nervosis.

Long. corp. 0,005.

Cum alis 0,009.

Alis exp. 0,015.

Larva ignota.

Habitat in *Dalmatia* (Stenz.). —

Genus 12. *Ptyopteryx*. *

(a πτυϊον, ov, ventilabrum.)

Vide: Tab. II. f. 12.

Character essentialis: Tibiae intermediae et posticae bicalcaratae, tegminum apex rotundus, alarum foro cubitali angustato, areola apicali quinta in ala anastomosim non attingit, radic subcostali incrassato; tibiae: 1. 2. 2.

Caput transversum, depresso, subconvexum, angulo inter antennas protracto, postice bituberculatum, oculis validis, prominulis; pronotum capite dimidio angustius, transversum, breve, quadrangulare, antice angustius, torulis duobus pilosis; mesonotum latitudine capitatis, convexum; tegmina nitida, apice rotundo, ita, ut axis inter sectorem apicalem quartum et quintum cadat, basi valde sed sensim coartata, ad apicem utrinque dilatata, ita, ut margo suturalis ad basim sensim sinuatus evadat, nervis omnibus elevatis, parce pilosis, areolis aciculatis, parce pilosis, pilis suberectis, marginibus omnibus breviter fimbriatis, radio subcostali incrassato, plaga inscripiori nitida et aciculata, cellulis basalibus tribus, areola prima apicalis tertiae, secunda quartae omnino aequalis, quinta anastomosim non attingit; alae latitudine tegminum, margine integro, anastomosi basali nulla, cubito non flexo; tibiae = 1. 2. 2. cum tarsis spinulis paucis, biseriatis, in tarsis tantum ad articulationem distinctioribus; antennarum articulo basali longitudine capitatis, hirto, incrassato, intus valde convexo; palporum maxillarium maris articulus secundus ubique aequalis, longior quam tertius; labialium tertius apice crassior; maris appendices cornue simplices, superiores acuti, inferiores obtusi, triangulares.

Amat aquas vivas, puras, frigidas.

Metamorphosis ignota. Species adhuc una innotescit, in *Saxonia* anno 1846 mense Septembris a me detecta.

Species 1. Reichenbachii. *

Subhyalina, corpore et antennis fuscis, capite, pro- et mesonoto in medio piceis, palpis pedibusque testaceis, tarsis fuscis, nigro-spinosis, tegminibus diaphanis, nitidis, fusco-nervosis, paululum in nervis nigro-pilosis, areolis omnibus vix pilosis sed distincte rugolosis, thyridio vix pallidiori, alis hyalinis, opalinis, fusco-nervosis.

Long. corp. 0,004.

Cum alis 0,008.

Alis expans. 0,016.

Habitat in *Saxonia*, mense Septembris ad rivulum a mola sic dicta Maiksmühle provenientem, prope Pillnitz (Kolenati!).

Genus 13. Ecclisopteryx. *

(ab ἐκκλισίς, εως, deflexio.)

Vide: Tab. II. fig. 13.

Character essentialis: *Tibiae intermediae bi-, posticae tricalcaratae, tegminum apex parabolicus, alarum forum cubitale modice dilatum, radio subcostali paulo crassiori; tibiae: 1. 2. 3.*

Caput transversum, subconvexum, postice rugulosum; oculis validis prominulis; pronotum capite dimidio angustius, transversum, breve, subquadrangulare, torulis duobus pilosis; mesonotum latitudine capitatis, convexum; tegmina subnitida, apice parabolice rotundato, ita,

ut axis ab apice sectoris apicalis quarti in basim sectoris quinti cadat, basis valde sed sensim coarctata, margine suturali omnino recto, cum margine apicali angulum obtusum formante, cubito cum *ramo clavali* elevato, piloso, pilis mollibus, margine tantum apicali brevissime fimbriato, areolis aciculatis, plaga inferiori nitida, punctulata, cellulis basalibus tribus, radio subcostali paulo incrassato, areola secunda apicali usque ad quintam basi obliquis; *alae* tegminibus paulo latiores, ad apicem angustatae, margine integro, cum anastomosi basali, areolis apicalibus ad basim obliquis; *tibiae* = 1. 2. 3. posticae parce biseriatim, intermediae quadriseriatim spinosae; *tarsorum* posticorum articulo basali quadriseriatim, reliquis biseriatim spinosis; *antennarum* articulo basali capite paulo breviori, incrassato, subhирto, intus convexo; *palporum maxillarium maris* articulo secundo obconico, aequali tertio, *feminae* a secundo magnitudine decrescentibus, secundo, tertio et quarto obconico, quinto cylindrico, apice incrassato; *palporum labialium* tertio cylindrico; *maris appendices cornici* triangulares, angulo protracto, subacuminato, horizontali, nudo. —

Metamorphosis ignota. Una species arctica.

Species 4. Dalecarlica. *

Fusco-testacea, corpore fusco, pronoto rufo, antennis fusco-annulatis, femoribus griseis, palpis tibiisque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus fusco-testaceis, brunneo-nervosis, thyridio, arcuolo et punctis obsoletis in areolis apicalibus pallidis, alis fusco-hyalinis, testaceo-nervosis, anastomosi in alis et tegminibus antica nimis obliqua.

Long. corp. 0,009.

Cum alis 0,014.

Alis exp. 0,025.

Larva ignota.

Habitat in *Dalecarlia* (Schönherr!).

Genus 14. Apatania. *

(ab ἀπατᾶν, ἀπατάω, decipio, fallo.)

Vide Tab. II. fig. 14.

Phryganea. Pictet. Zett. *Limnophilus?* Burm.

Character essentialis: Tibiae intermediae bi-, posticae quadri-calcaratae, tegminum apex parabolice rotundatus, radio subcostali valde incrassato ad parastigma non flexo *), cubito antico cum ramo clavali per anastomosim juncto, in ala non dilatato, anastomosi postica non obliqua, sed ramo subdiscoidali cum cubito in sectoribus sese cruciante; *tibiae*: 1. 2. 4.

Caput transversum, convexum, sulco lato frontali et fronte angulo modico, *oculis*

*) Est anomalia, quae identitatem nonnullam cum *Sericostomoideis* praesertim fert. —

validis; *pronotum* transversum, capite duplo brevius, latitudine capitis absque oculis, torulis duobus hirtis; *mesonotum* capite vix latius, convexum, medio antico sulcatum; *tegmina* opaca, apice parabolice rotundato, ita, ut axis in sectorem apicalem quartum cadat, basi sensini et valde coarctata, margine suturali fere recto, nervis (excepto radio subcostali in-crassato) non elevatis, cum interstitiis brevissime, dense, adpresso-pilosis, margine apicali longe fimbriato, areolis vix aciculatis, plaga inferior subnitida, subtilissime aciculata, cellulis basalibus quinque, una longa per anastomosim rami clavalis cum cubito antico formata, areola apicalis quinta anastomosim vix attingit, ad marginem dilatata; *alae* latitudine tegminum, foro cubitali non dilatato, apice rotundato, margine antico recto, postico integro et longe fimbriato, anastomosi antica tantum inter arcolam apicalem tertiam, quartam et quintam, ita, ut areola apicalis secunda desit aut potius cum cella discoidal coalescat, areola apicalis prima brevis, quinta anastomosim non attingit, anastomosis postica non obliqua, sed ut in *Phryganeoidea* cum margine magis parallela, per rami subdiscoidalis dichotomi cum cubito dichotomo sectorem sese crucantem formata, ita, ut areolae subapicales retrorsum magnitudine non decrescant, sed aequales et ad anastomosim acuminatae apparent (transgressum indicat ad *Phryganeoidea*), anastomosis basalis distincta; *tibiae* = 1. 2. 4. posticae uniseriatim spinosae, reliquae parce spinosae, *tarsis* biseriatim dense spinulosis; *antennarum* articulus basalis capite brevior, hirtus, incrassatus, subrectus; *palporum maxillarium maris* articulo secundo longitudine tertii, *feminae* secundo et tertio crassiori et longiori, obconico, quarto brevissimo, quinto cylindrico; *palporum labialium* articulo tertio apice incrassato; *maris appendices cornue* (etiam ut in *Phryganeoidea*), oblongi, simplices, horizontales, pilosi, superiores tenuissimi, inferiores biarticulati, crassi, apice deorsum flexo, rotundato.

Metamorphosis ignota. Species adhuc una innotescit.

Nota. Ob alarum anastomosim posticam ad *Phryganeoidea* transgressum format; tamen secundum tegminum nervaturam et anastomosim basalem distinctam in ala et calcaria in tibiis omni jure *Limnophiloideis* adnumeranda.

Species 1. *Vestita.*

Phryganea vestita. Zett. J. L. col. 1071 n. 45.

» *fimbriata?* Pictet. p. 159 n. 30. pl. XI. f. 11.

(*et diagnosis et figura vix certo dignoscenda.*)

Limnophilus pusillus? Burm. II. 2. p. 931 n. 1.

Nigricans, capite pallide piloso, antennis palpisque fuscis, femoribus supra dimidium fuscis, tibiis tarsisque testaceis, fusco-spinulosis, tegminibus fuscis, subopalinis, pube brevi, densa, depressa, aurea tectis, fusco-ciliatis, alis fusco-hyalinis, opalinis, fusco-nervosis et fimbriatis.

Long. corp. 0,003—0,006.

Cum alis 0,007—0,01.

Alis exp. 0,016—0,019.

Larva ignota.

Habitatin *Lapponia* (Julio. Zett.), *Lapponia meridionali* Schönherr!), *Silesia* (Schneider!), *Halac* (Burni,?), *Gencvac* (Pictet,?). —

Nota: Limnophiloidea mihi hucusque quatuordecim offerunt Genera et 53 species. *Leachii* genus **Neuronia** accipere non potui, quia praeter characterem insufficientem etiam species typica adhuc dubia cum signo interrogationis citatur. **Phryganea testacea** Gmelini mihi etiam adeo dubia est, ut vos certiores reddere non possim, an genus *Stephensii* **Drusus** firmitate gaudet. —

Tribus secunda.

Phryganeoidea. *

(a φούγανος, virgultorum aridorum frustuli; φούγανιζομαι, conquiro virgulta arida; φούγανος, folliculus e virgultis aridis.)

(Genus *Phryganea*. Auctorum.)

Character imaginis: *Palpi maxillares marum articulis quatuor.*

Tibiae anticae bicalcaratae, calcaribus acutis et immobilebus.

Alarum costa cum subcosta in anastomosi; radio subcostali sub parastigmate fleso.

Tegminum anastomosi postica cum margine postico parallela, areolis subapicalibus longitudine acqualibus, anastomosi basali nulla, costula gemina inferius bipartita et foro cubitali modico, areolis apicalibus in sculptura a reliquis non differentibus.

Palpis maxillaribus tantum tenuissime pubescentibus.

Forma latior, brevior, minus compressa, antice magis depressa, ob corpus magis depresso et forum in alis cubitale latius; tegmina minus plicata ac subdiaphana; basis alarum cellulis quinque, ramo clavali cum cubito antico in anastomosi, anastomosi alarum antica seu discoidali magis flexa, cum margine alae apicali numquam parallela, areola apicali prima in basi angulo uno, tertiae numquam aequali, subcosta cum radio subcostali aut hoc cum sectore apicali primo saepius in anastomosi, basi alae minus coaretata, apice semper rotundato, margine suturali convexo, dilatato, tegminum margine postico numquam sinuato, semper convexo. Caput absque oculis mesonoto latius, antennarum articulus basalis magis fronti superae insertus, omnino cylindricus, modice crassus; capite brevior; maris appendices anales cornei tenues.

Character larvae et nymphae: *Corpus depresso, utrinque angustius, capite oblongo-ovali.*

Pronoto solo corneo, semilunari, transverso.

Pedibus brevibus ad posticos paulo longitudine incrementibus.

Abdominis segmentis solutis, distincte insulatis.

Appendicibus analibus carnosis longioribus, concis.

Branchiis simplicibus, longis et patentibus.

Theca semper cylindrica, e plantarum frustulis.

*Nympha depressa, recens viridis, abdomine fimbriis lateralibus longis, nigris, cre
absque penicillo, ano appendicibus brevibus, triangularibus.*

Genus 15. **Agrypnia.** Curtis.

Westw. II. Synops. generic. p. 49.

(ab ἄγρυπνια, vigilia.)

Vide: Tab. II. fig. 15.

Phryganea. Roesel. Burni. *Limnophilus.* Kollar. Pictet. in litt.

Character essentialis: *Tegminum apice antice parabolico, oblique rotundato, postice subangulato, radio subcostali cum sectore apicali in ala et tegmine in anastomosi, tegminibus pube tenui tectis, alis hyalinis, palporum labialium articulo tertio vix crassiori et ovali.*
Tibiae: 2. 4. 4.

Caput rotundatum, transversum, *oculis* validis, prominentibus, depresso, subconvensum, torulis posticis transversis hirtis; *pronotum* transversum, breve, capite angustius, supra torulis duobus magnis hirtis; *mesonotum* capite paulo latius, convexum, antice sulcatum; *tegmina* nitida, apice oblique rotundato, subtruncato, basi paulo angustiori, in margine suturali modice dilatata, nervis omnibus elevatis, intersticiis laevibus et pubescentibus, radio subcostali cum sectore apicali primo in anastomosi, radio discoidali cum thyrifero, et hoc cum cubito antico ad basim alae in anastomosi, arcola prima apicali multo longiori quinta, secunda, tercia et quarta ad basim aequa latis, plaga inferior nitidissima, aciculata; *ala* tegminibus paululum latiores, hyalinac, glabrae, radio subcostali cum sectore primo apicali in anastomosi, areola prima apicali ad basim omnium latiori; *tibiae* = 2. 4. 4. triseriatim, sparse spinosae, *tarsis* biseriatim dense spinulosis; antennarum articulo basali capite breviori, incrassato, conico-cylindrico; *palpis maxillaribus maris* articulo basali brevi, reliquis fere longitudine aequalibus, secundo et tertio obconico, quarto cylindrico, ante apicem paululum incrassato, *feminac* basali brevi cum secundo crassiori reliquis, tertio longitudine secundi, quarto breviori quam articulus quintus, qui iterum brevior tertio; *palporum labialium* articulo basali crasso, secundo brevissimo, tertio cylindrico-ovali, longitudine primi; *maris appendices* tenues, cornei, bicorniculati, corniculis superis ad inferos conniventibus; omnibus intus fimbriatis et fimbriis supra tectis, *seminae* simplices, subtriangularis, tenues. —

Metamorphosis adhuc ignota. Species duae innotescunt, semper rarae et singulatim occurunt. —

Nota. Quoad habitum inter *Limnophilum* et *Seriscostomoidea*.

Species 1. **Pagetana.**

Phryganca pagetana. Roesel. II. Aquat. II. Tab. 14.

Agrypnia pagetana. Curtis. Brit. Ent. Westw. II. Synops. generic. p. 49.

Phryganea aegrota. Burni. II. d. E. II. 2. p. 935 n. 5.

* *testacea?* Reaum. Ins. 3. t. 18 f. 11? — Zett. J. L. col. 1065 n. 23?

Limnophilus arundinaceus. Kollar. Mus. Viennense. Pictet. in lit. ad Dm. Kollar.

Tota pallida, nitida, abdominalis dorso fusco, tegminibus albido-testaceis, sectoribus apicalibus infuscatis, luteo-pubescentibus, thyridio et arcuulo obsolete albido, alis albo-hyalinis, testaceo-nervosis, apice sectorum ad marginem obsolete infuscatis, tibiis testaceo-spinosis, hypopygio capite et thorace hirsutic aurea tectis. —

Long. corp. 0,009—0,011.

Cum alis 0,016.

Alis exp. 0,026—0,032.

Var. a. In areolis apicalibus obsolete fusco reticulata.

Larva ignota. Ova viridia.

Habitat Petropoli (Junio et Augusto in insula Chrestowski. Kolenati!), Berolini (Erichs.!), Luneburgi (Heyer!), Saxonia (Burmeister), Austria (Kollar!), Sudetis (Kablik!), Bohemia (8. Majo. Kolenati!).

Nota. Exemplaria borealia alis magis pubescentibus et unicoloribus. —

Nota. In collectione Dris. Schneider Vratislaviac unum specimen *Agrypniae*, ni fallor, ex America boreali existit, quod huic similis sed species esse videtur peculiaris.

Species 2. *Picta.* *

Fusca, nitida, capite fusco, torulis posticis rufis, antennis rufis, piceo-annulatis, pronoto et mesonoto rufo, luteo hirto, abdomine fusco, palpis pedibusque testaceis, his nigro-spinosis, tegminibus testaceis, nervis (excepta subcosta et radio subcostali) fuscis, maculis duabus in parastigmate, fascia obliqua semilunari interrupta ad apicem alae per areolas apicales quatuor et subapicalem primam percurrente, maculaque minori in fundo cellulae cubitalis fusco-piceis, margine suturali obsolete fusco-maculato, thyridio obsolete albido, nervis fusco-, interstitiis luteo-pilosus, alis hyalinis usque ad costulam geminam testaceo-, hac cum reliquis fusco-nervosis, fimbriis apicalibus fuscis. —

Long. corp. 0,01.

Cum alis 0,016.

Alis exps. 0,03.

Larva ignota. Ovula viridia.

Habitat in Silesia, Reinerz (mense Julio. Schneider!). —

Genus 16. *Anabolia.* Stephens.

Westw. II. Generic. Synopsis. p. 49.

(ab ἀναβολη, ης, dilatatio, ab ἀναβάλλω.)

Vide Tab. II. fig. 16.

Phryganea. Auctorum.

Character essentialis: Tegminibus cum alis concoloribus, apice rotundato, interstitiis glabris, radio subcostali cum sectore apicali primo solum in alis per anastomosim juncto, in

tegminibus radio subcostali cum subcosta ad basim in anastomosi, palporum labialium articulo apicali crassiori, ovali, lato et compresso; tibiae: 2. 4. 4.

Caput transverse-rotundatum, depresso, subplanum, oculis validis prominentibus; pronotum transversum breve, capite angustius, medio sulcatum; mesonotum capite multo latius, convexum, antice late sulcatum; tegmina apice omnino rotundato, nitida, basi paulo angustata, medio valde dilatata, margine suturali cum apicali in arcum confluente, nervis omnibus elevatis, brevissime et parce pilosis, interstitiis fere glabris, radio subcostali cum subcosta ad basin in anastomosi, radio thyrifero cum cubito antico et hoc cum cubito postico in anastomosi, areola prima apicalis fere quoad longitudinem areolae subapicali primae aequalis, secunda, tertia et quarta inter se ad basim inaequalibus, plaga inferior nitidissima, punctulata; alae latitudine tegminum, subhyalinae, glabrae, radio subcostali cum sectore primo in anastomosi; tibiae = 2. 4. 4. posticae uniseriatim, intermediae triseriatim parce et adpresso-spinosae, tarsis biseriatim dense spinulosis; antennarum articulo basali capite multo breviori, modice incrassato, omnino cylindrico; palpis maxillaribus maris, articulo basali brevissimo ast crassiori reliquis, secundo longitudine quinti, tertio vix longiori primo, quinto cylindrico, seminae basali valde brevi, tertio longissimo, reliquis quoad longitudinem aequalibus; palpis labialibus articulo basali brevi, secundo obtuseformi, tertio lato, ovali, compresso; maris appendices tenues, cornei, bicorniculati, corniculis superioribus longioribus, infra conniventibus, inferis sursum flexis, intus fimbriatis et fimbriis supra tectis, seminae simplices, subtriangulares, tenues. —

Metamorphosis unius speciei nota, in subgenere *Oligostomis* describenda. Species quinque innescunt, quarum tres aut quatuor magis boreales, etsi vagae, quinta totae Europae propria.

Amant aquas profundas aut paludes, fundo uliginoso.

Subgenus *Oligostomis*. *

(ab ὄλιγος, η, ον. parum et σόμις, δος.)

Oligotricha. Pictet Rambur. (jam 1842 a Decandollio sub *Oligotrichum* in *Hyphomyctes* et in *Synpetalis* sub *Oligothrix* usitatum).

Character. Tibiae calcaribus longis, et spinosae, tegminum interstitiis pilis brevissimis, paucis tectis, tegminibus cum alis concoloribus, cellula quinta in ala anastomosin aut attingit angustata, aut non attingit.

Larva deppressa, torulis in segmento abdominalis primo tribus carnosis, validis, conicis, pedibus omnibus aequalibus, capite cum thorace bivittato. Nympha in juventute viridis, serius nigra. Theca omnino cylindrica, ex arundinis frustulis quadratis, spiraliter dispositis.

Species 1. *Analisis.*

Phryganea analis. Fabr. Ent. S. II. p. 75. n. 3.

- » *rufigrus* Scopoli Faun. Carn.
- » *rufescens*. Schranck. En. J. A.
- » *striata*. Burm. H. II. 2. p. 935. n. 6. (emisso citato Fabricii.)

Genera et species Trichopterorum.

81

Anabolia nervosa. Leach. Steph. Samou. pl. 7. f. 3.

" " Westw. II. Generic Synops. p. 49.

Nigra, *pronoto aurantiaco-hirsuto*, *genibus coxarumque apicibus flavis*, *tibiis posticis testaceis*, *tegminibus cum alis subhyalinis fusco-piceis*, *piceo-nervosis*, *thyridio albido*.

Long. corp. 0,011—0,015.

Cum alis 0,017—0,021.

Alis expans. 0,031—0,041.

Var. a. Femoribus omnibus, tibiis posticis testaccis.

Larva viridescenti-lurida, paululum punicea, ventre viridi-luteo, capite cum thorace vitta utrinque lata brunnea, quae usque ad segmentum abdominis tertium sensim pallidior evadit, capite oblongo-ovali, lutescenti, oculis nigris, pronoto semilunari, transverso, corneo, luteo, vittis quoque in medio capite percurrentibus, latis, brunneis, branchiis usque ad penultimum abdominis segmentum longis, albis, basi crassioribus, coxis luteis, postice macula triangulari brunnea, quae antice in lineam protenditur. *Nympha* recens viridescenti-pallida, serius viridior, ante prorruptionem viridi-nigra, in theca cylindrica, plus quam duplo longiori, locum mutandi prona. *Theca* e corticis arundinis frustulis quadratis, paulo oblique ita positis constructa, ut spiralis appareat dispositio. *Ovula* viridia, in gelatina viridescenti. —

Larva mense Aprili et Majo, Majo et Junio imago. Innumeris educavi hujus speciei et 17 Majo prima mihi prorupit imago.

Long. larvae 0,024; latitudo 0,005.

Long. Nymphae 0,016—0,018.

Long. thecae 0,04—0,055.

Habitat in *Scania* (Zett.), *Suecia* (Fabr.), *Petropoli* (*Junio*, rara. Kolenati!), *Gedani* (Hagen!), *Berolinii* (Erichs.), *Charlottenburg* (Stein!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Halae* (Germar. Hübner.), *Rheingau*, *Siegen* (Suffrian!), *Dresdae*, *Morizburg* (Reichb.), *Carniolia*, ad *Labacum* (Schmidt!), *Bohemia*, ad *Pragam*, in balneo sic dicto *Libussae* (Kolenati!), *Sudetis* (Kablik!), —

Nota. Haec species etiam fons erat multorum errorum. Sic Cel. Burmeister illam quidem optime descripsit, ast erronee ad Fabricii *striatam* reduxit; cui enim breves ac strictae *Fabricii* diagnoses notae sunt, ille mox cognoscere posset Fabricianam speciem esse testaceam. Ceterum Fabricius in sua *Phryganea striata Reaumuri* tabulam 19 induxit, quae cuiilibet experto formam *Stenophylacis striati* offert. —

Species 2. *Reticulata*.*Phryganea reticulata*. Linn. S. N. I. 2. 908. 4. — Faun. Sv. 1482.

" " Fabr. E. S. II. 75. 1.

" " Billbg. En. Ins. p. 94.

" " Panz. Faun. 71. 5.

" " Zett. J. L. colum. 1061. 2.

" " Burm. II. 2. p. 935 n. 7.

Nigra, *capite subconvexo*, in medio carinula longitudinali, *tibiis posticis flavis*, *tegminibus virescenti-flavis*, *nitudis*, *crebre fusco-reticulatim maculatis*, *margine apicali den-*

tato nigro, *alis* viridi-flavis, fascia discoidali, maculis duabus costalibus limboque apicali dentato-nigris. — Long. corp. 0,009—0,011.

Cum *alis* 0,014—0,16.

Alis exp. 0,026—0,034.

Larva ignota. Amat aquas profundas, imagini betulis insidere lubet.

Habitat in *Lapponia* (Junio. Zett.), *Suecia* (Billbg.), *Berolini* (Erichs.!), *Charlottenburg* (Stein!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Silesia* (Schneider!), *Dresdae*, *Moritzburg*, *Pillnitz* (Reichb.!) *Kolenati!* *Julio*, *Bohemia*, *Leipa* (Fieber!), *Hala* (Burm.). —

Species 3. *Clathrata.*

Phryganea clathrata. Hoffmannsegg. Museum Berolinense.

Nigra, capite plano et occipite torulo utrinque transverso, *palmis*, apice femorum, tibiis tarsisque testaceis, *alis* virescenti-aurantiacis, nitidis, *anticis* crebre reticulatim nigromaculatis, margine apicali undulato-nigro, *posticis* umbra basali, fascia discoidali lata marginaque apicali dentato, nigris. —

Magnitudo praecedentis.

Larva ignota.

Habitat in *Succia* (secundum Zett. var. prioris. Schönherr!), *Russia septemtrionali* ad *Nowgorod* (Julio. Obert!), *Berolini* (Erichs.!), *Ratisbonae* (H.-Schaeff.!), *Carniola*, ad *Labaeum* (Schmidt!), *Petropoli* (ad lacus prope Pargola. Julio. Kolenati!). —

Subgenus *Holostomis*. *Percheron et Mannerheim.*

Gen. des Ins. 4. livr. 9. Neur. pl. 3.

(ab ὁλος, ον, solus et σόμις, δος.)

Phryganea. Uddman. Linn. Zett. Fischer. Burm. *Semblis*. Fabr. *Simblis*. Billbg. *Olostomis*. Perch. *Holostomis*. Mannerh. Rev. Critique. p. 21.

Character: Tibiae calcaribus brevibus et spinis brevissimis, parcis, adpressis; tegminum interstitiis rugulosis, vix pilosis, tegminibus cum *alis* concoloribus, cellula quinta in tegmine anastomosim non attingit, brevis.

Larva ignota.

Amant aquas puras et profundas, fundo uliginoso. Migratoriae.

Species 4. *Phalaenoides.*

Phryganea phalaenoides. Uddman. Isaacus. Novae insectorum species. Dissert. Acad.

Aboae. 1753. p. 26. 53. tab. 2. fig. 16.

» » Linn. Syst. Nat. I. 2. 908. 3. — Faun. Sv. 1481.

» » Zett. J. L. colum. 1060. gen. 14 n. 1. "

» *phalaenoides*. Burm. H. II. 2. p. 935 n. 8.

Semblis phalaenoides. Fabr. Ent. Syst. II. p. 73 n. 6.

Simblis phalaenoides. Billbg. Enum. Ins. p. 94.

Phryganea Daurica. Fisch. Entom. Ruth. I. 52. 1 Neur. tab. 2. f. 1.

" " Hummel Ess. Ent. III. p. 31.

Olostomis phalaenoides. Guér. et Perch. Gen. des Ins. 4 livr. 9. Neur. pl. 3.

Holostomis phalaenoides. Mannerheim. Revue Critique. p. 21.

Phryganea pantherina. Dalman. in litt. —

Nigra, tibiis tarsisque posticis flavis, alis albido-testaceis, subnitidis, anticis callo axillari nigro et maculis majoribus minoribusque nonnumquam confluentibus brunneis aut atro-violaceis, posticis maculis quatuor costalibus et limbo externo brunneis. —

Long. corp. 0,020.

Cum alis 0,032.

Alis expans. 0,065.

Larva ignota.

Hacce cum *Phryganea* mihi mirabilis fuit sors: Mense Julio prope Petropolim in pago Fennico *Pargola* die sereno ac quieto, hora pomeridiana quinta, illam alte volantem et migrantem cognovi. In *Caucaso* (potius *Armenia*) ad pagum *Tschakent* et lacum sic dictum *Sullü-ghöll* mense Junio mane plura exemplaria deploravi, alarum rudera ab ave quadam aut Vespertilione praemorsa conspiciens.

Habitat ergo: *Petropeli*, *Fennia* (Kolenati! *Julio*), *Caucaso* (*Junio*. Kolenati!), *Sibiria*, ad *Barnaul* (Gebler!), *Italia* (Mus. Berol.), *Suecia*, *Lapponia*, *Botnia* (Zett. Dahlbom.), *Åboae* in *Fennia* (Elfendahl! Uddman. Fallén), *Davuria* (Fischer a Waldheim! Gebler!), *Kazani* (Eversmann!). —

Species 5. Altaica.

Phryganea altaica. Fisch. de Waldh. Ent. ruth. I. 2. Neur. tab. 2. fig. 2.

" *phalaenoides*. var. Zeit. J. L. col. 1061. Nota.

" *pantherina*. Dalman. in litt.

Nigra, palpis, tibiis tarsisque flavis, tegminibus flavescenti-albidis, nitidissimis, anticis callo axillari macula basali nigra maculisque majoribus et minoribus, plurimis, confluentibus, brunneis, alis maculis tribus aut duabus costalibus et decem vel undecim in limbo externo brunneis. — Long. corp. 0,015.

Cum alis 0,027.

Alis exp. 0,052.

Larva ignota.

Habitat in montibus *Altaicis* (Fischer!), *Lapponia meridionali*, *Umensi* (Zett. *Junio*. Dahlbom. Dalman. Schönlerr!). —

Nota: Zetterstedtus in suis Insectis laponicis. col. 1060. Nota. mentionem fecit, exemplaria Umensis differe a Fennicis. In Fennia specimina esse majora, maculis, tegminum et limbo alarum magis determinatis pedibusque nigris, specimina Laponica esse minora, maculis minoribus et limbo in alis subinterrupto, tibiisque omnibus testaceis. Ipse jam dicit, vix vero species distinctae. *Dalmannius* hasce species sub nomine *Phryganeae pantherinae* conjungere videtur. Quum vero metamorphosis adhuc non innotescat et exemplaria transgressum formantia desint, practerea etiam maculae in *Altaica Fischeri* ad forum cubitale et apicem alae frequentiores et magis brunneae apparent atque nomen *Phryganeae pantherinae* a *Pictetio Stenophylacis* specie tributum sit: species adhuc maneant distinctae et *Dalmanni* mutatum nomen *collectivum* hac de causa nullatenus accipendum. —

Genus 17. **Trichostegia.** *

(a θριξ, τριχος pilus et σεγος, εος tectum.)

Vide: Tab. II. fig. 17.

Phryganea. Auctorum.

Character essentialis: *Tegminibus cum alis discoloribus, apice parabolice rotundato, interstitiis pilis densis et adpressis tectis, radio subcostali cum sectore apicali primo solum in ala per anastomosim juncto, ramo thyrifero cum cubito in tegminibus per anastomosim ad basim juncto, palporum labialium articulo apicali elliptico et compresso; tibiae: 2. 4. 4.*

Caput transversum, ovale, subconvexum, oculis validis; pronotum capite dimidio angustius, transversum, breve; mesonotum capite paulo latius, convexum, in medio antico sulcatum; tegmina opaca, apice oblique parabolice rotundato, basi paulo angustiori, margine suturali vix dilatato, nervis modice elevatis, his cum interstitiis pilis densis et adpressis tectis, plaga inferior subnitida, aciculata, cellulis basalibus quinque, areola apicali prima omnium longissima, basi acuta, quinta ad basim coarctata, fimbriis in marginibus densis, brevibus, patentibus; alae tegminibus paulo latiores, apice rotundato, pilosae aut dense pubescentes, subdiaphanae, areola prima apicali ad fundum lata, quinta coarctata; tibiae = 2. 4. 4., anticae et intermediae quadriseriatim et crebre, posticae biseriatim et parce spinosae, tarsis posticis articulo basali quadriseriatim, reliquis biseriatim dense et adpresso spinulosis; palpis maxillaribus maris articulo basali brevissimo, secundo et tertio obconico, quarto compresso subcylindrico, feminae articulo primo et secundo brevissimis, tertio et quarto longissimis, quinto compresso, oblongo-ovali; palpi labiales articulo secundo obconico, tertio elliptico et compresso; antennarum articulo basali capite multo breviori, modice incrassato, cylindrico; maris appendices cornici tenues, bicorniculati, corniculis superioribus duplo longioribus, intus et infra conniventibus, inferis sursum flexis, omnibus fimbriatis et fimbriis tectis, feminae simplices, subtriangulares, tenues. Larva depresso, utrinque augustior, capite oblongo, pronoto corneo, angusto, semilunari, in medio angustiori, reliquis non corneis et non coloratis, segmento abdominis primo torulis longis conicis et patentibus, branchiis usque ad ultimum segmentum longis, simplicibus, filiformibus, patentibus, pedibus fere aequalibus, brevibus, appendicibus analibus carnosis, coalescentibus et brevibus; nympha viridis; theca cylindrica e plantarum aquaticarum frustulis quadratis spiraliter dispositis. —

Amant aquas puras, profundas. Species tres notae.

Species 1. **Grandis.***Phryganea grandis*. Linn. S. N. I. 2. 909. 7. — Faun. Sv. ed. 2 n. 1485.

- a » Reaum. Ins. 3. tab. 14 f. 4.
- » » Sulzer. Hist. Ins. tab. 24 f. 4.
- » » Roesel. Insect. Bel. II. Aquat. 2. tab. 17.
- » » De Géer. Mém. Tom. II. pars I. pag. 507. pl. 13 f. 1. (Frigane à deux points blancs.)

- Phryganca grandis.* Billbg. En. Ins. p. 94.
 " " Schaeff. Icon. tab. 180 f. 1. 2. ♂, — tab. 109 f. 3. 4. ♀.
 " " Fabr. Fnt. Syst. II. 76. 9.
 " Panz. F. 94. f. 18.
 " " Schranck. Enum. 310. 618.
 " " Steph. Illustr. of Brit. Ent. Mandib. Vol. VI. p. 205.
 " " Steph. Catal. 321 n. 3678. ♀. 3677. ♂.
 " " Curtis. Brit. Ent. vol. XIII. p. 592 n. 1.
 " " Burm. H. E. II. 2. p. 934 n. 3.
 " " Zetterst. J. L. colum. 1061 n. 3.
 " " Westwood. Introd. Vol. II. pl. 48. Generic. Synops. p. 49.

Fusco-testacea, griseo-pilosa, *antennis*, *pedibus*, in primis *tarsis* annulatis, *tegminibus* griscis, fusco-variegatis, punctis tribus albis, *alis* fuscedine apicali et nervis testaceis.

Mas. *Tegminibus* griseis, fusco-variegatis, maculis parvis numerosis et ad limbum reticulatis albis, punctis duobus magis albis, uno in cella thyridii, altero majori in medio areola subapicalis primae.

Femina. *Tegminibus* albido-griseis, fusco-nebulosis et ad limbum reticulatis, in disco vitta lata, interrupta, nigra aut nigro-fusca, et in areolis apicalibus *secunda*, *tertia* et *quarta* striolis brevioribus nigris, punctis tribus albis, uno in cella thyridii in medio vittae, altero majori et oblongo in areola subapicali prima ad finem vittac, tertio in fundo areolae apicalis tertiac, rotundo.

Mas: Long. corp. 0,015—0,018.

Cum alis 0,022—0,028.

Alis exp. 0,04 —0,05.

Femina: Long. corp. 0,016—0,022.

Cum alis 0,025—0,033.

Alis exp. 0,051—0,059.

Var. α. ♀ *Vittae tegminum nigrae*, fuscedine triangulari dupla versus forum cubitale adnexa.

Var. β. ♀ *Tegminibus* albido-griseis, linea una, interrupta, discoidali nigra, striolis nullis.

Var. γ. ♀ *Tegminibus* totis albido-griseis, vitta nulla.

Larva capite duobus circulis brunneis et in centro macula fusca, ceterum lurido-punicea, in medio et lateribus vitta brunnea; *theca* e plantarum frustulis spiraliter dispositis, cylindrica et longitudine 0,055.

Habitat in *Suecia* (Fabr. Billbg. Zett.), *Lapponia* (Julio. Zett.), *Dalecarlia* (Schönh.!), *Anglia* (Steph. Curt. Westw.), *Petropoli* (Junio. Kolenati!), *Fennia* (Sahlbg.! Kolenati!), *Regionum montium* (Hagen!), *Berolini* (Erichs.!), *Charlottenburg* (Stein!), *Lüneburgi* (Heyer!), *Halae* (Burm.), *Dresdae*, *Hosterwitz*, *Pillnitz* (Reichb.! Kolenati!), *Bohemiam*, ad *Pragam* in balneo *Libussae* (*Majo.* Kolenati!), *Krtsch* (Nickerl!), *Sudetis* (Kablik!), *Caucaso* et *Armenia* (Kolenati!), *Turco-*

mania (Lehmann!), *Austria* (Kollar! Parreyss!), prope *Steyer* (*Junio.* Brittinger!), *Carniola* inferior, *Reifnitz* (Schmidt!), *Gmunden* (Schneider!). —

Solum in flumine unico Newa inventa, caeterum in piscinis et lacubus frequens. In regionibus septentrionalibus frequentior. Insidet arborum truncis ab his quoad colorem vix distinguenda. Valde olet, odorem fumi columbarum fermentantis mentiens.

Species 2. *Varia*.

Phryganea varia. Fabr. Ent. S. II. p. 77 n. 10.

- » » Reaum. III. pl. 14. f. 9.
- » » Fourcroy. Ent. Par. II. p. 357 n. 13.
- » » Pictet. p. 160 n. 31. pl. XI. f. 1.
- » » Burm. II. 2. p. 934 n. 2.
- » » Zetterst. J. L. colum. 1061 n. 4.
- » » Westw. Introd. II. p. 63. f. 68 n. 9.
- » *variegata*. De Villers. Entom. III. p. 44 n. 60.
- » » Hummel Ess. Ent. II. p. 23.
- » *annularis*. Oliv. Enc. Méth. p. 558 n. 16.

Fusca, griseo-pilosa, subtus testacea, *pedibus* testaceis, *antennis*, *tibiis* *tarsisque* fusco-annulatis, *tegminibus* fusco-variegatis, punctis tribus albis, puncto tertio apicali triangulare, majori, *alis* ad marginem posticum apicemque fuscis. —

Long. corp. 0,011 — 0,016.

Cum alis 0,015 — 0,021.

Alis exp. 0,03 — 0,043.

Var. a. Tegminibus fuseo-brunneo variegatis, abdomine testaceo.

Var. β. Tegminibus nigro-variegatis et tibiis anticus nigro-annulatis.

Larva capite, pronoto *pedibusque luteis*, *capite* oblongo ovali, vittis quinque brunneis, media et lateralibus externis brevibus, lateralibus internis longis et ad occiput conniventibus, pronoto marginibus late fusco-brunneis, corpore reliquo lurido-puniceo, *meso-* et *metanoto* fascia transversa et vittis duabus subtilissimis luteo-albidis, retro fasciam duabus lineolis semi-orbicularibus albidis, *branchiis* usque ad segmentum ultimum albido-roseis, coxis lineola fusca, *abdominis* segmento primo torulis patentibus conicis, longis. — *Theca* cylindrica e juncorum frustulis quadratis, spiraliter dispositis.

Long. larvae 0,025, thecae 0,03.

Larvam inveni Petropoli 20. Augusto.

Habitat rario in *Lapponia*, *Suecia* (*Julio*, *Augusto*, *Zett.*), *Dalecarlia* (Schönh.!), *Dania* (Schiestedt), *Fennia* (Sahlbg. Kolenati!), *Petropoli* (*Julio*, *Augusto*, in insula Chrestowski. Kolenati!), *Regiomontii* (Hagen!), *Luneburgi* (Heyer!), *Berolini* (Erichs.!), *Halaë* (Burm.), *Dresdae*, *Moritzburg* (*Junio*, *Julio*, *Reichb.*! Kolenati!), *Austria* (Kollar!), *Gmunden* (Schneider!), *Steyer* (*Junio.* *Britt.*!), *Carniola*, *Labaci* (Schmidt!), *Silesia* (Schneider!), *Caucaso* (Kolenati!), *Sudetis* (Kablik!), *Parisiis* (Fourcroy.). —

Species 3. Minor.

Phryganea minor. Curtis. Brit. Ent. Vol. XIII. anno 1836.

" *mixta*. Burm. II. II. 2. p. 934. n. 1. anno 1839.

Hydropsyche fasciata. Knoch. Manusc. Museum Berolinense.

Griseo-testacea, pedibus testaceis, tibiis anticis cum tarsis et antennis fusco-annulatis, tegminibus fusco-alboque et in disco nigro-variegatis, fascia alba ad marginem apicalem, similiis apicalibus alternatim albo-nigroque maculatis, alis ad marginem fuscioribus.

Long. corp. 0,007.

Cum alis 0,011—0,013.

Alis exp. 0,022—0,024.

Larva viridescenti-alba, capite cum pronoto flavo, capite macula media postice latiori, vittis duabus ad occiput conniventibus brunneis et lateribus brunneo-punctatis, pronoti margine antico brunneo, coxis cruce et margine piceo. *Theca* e juncorum frustulis oblongis, spiraliter dispositis, cylindrica.

Long. larvae 0,015; thecae 0,017.

Habitat in *Anglia* (Curtis), *Lipsiae* (Burm.), *Petropoli* (Julio. Kolenati!), *Regiomontii* (20. Junie. Hagen!), *Silesia* (Schneider!), *Berolini* (Erichs!). Semper rara.

Nota. Burmeisterii nomen *Phryganeae mixtae*, etsi etiam prioritate gauderet, tamen mutandum esset, quia jam Pictetius *Limnophiloideum* ita denominavit. — Verosimiliter etiam *Pictetii* foret mutandum. —

Nota. *Phryganeoidea* mihi hucusque tria offerunt genera et decem species. Genus *Phryganea* proprium in *Trichostegiam* mutavi, quia Auctores diversi quoad *Phryganeam* differunt, nonnulli omnia *Trichoptera*, nonnulli *Limnophiloidea* et *Phryganeoidea*, nonnulli sola *Phryganeoidea* agnoscentes. —

Tribus tertia.

Sericostomoidea. *

(a σηρικὸς, ἡ, ὁ, sericus et σόμα, ατος, os; sericeum os habens.)

Sericostomides. Westw. *Sericostomidae*. Stéphens.

Character imaginis: *Palpi maxillares marum articulis quatuor**), *seminae quinque, pilis simplicibus, densis et longis obtecti.*

Calcaribus tibiarum obtusis et mobilibus.

Tegminibus longe fimbriatis, radio subcostali recto, facie inferiori etiam pilosa.

Alarum foro cubitali numquam dilatato, potius angustato, alis quoad colorem tegminibus magis aequalibus, pilosis.

Antennae in frontis medio inter oculos insertae.

Forma brevis, rarius longa, compressa aut depressa, sutura a marginibus suturalibus tegminum formata, numquam adeo clausa ut in praecedentibus, ob alas non plicatas, opacas, alarum margine semper integro, tegminum anastomosis antica magis recta et transversa, basis semper coarctata, apex aut rotundatus aut acuminatus, margine suturali et principali semper convexo, antennarum articulo basali aut longitudine capitum aut breviora, capite cum oculis latitudine mesonoti, maris appendices anales cornei, spathulati et lati. —

Character larvae et nymphae: *Corpus cylindricum, infra sensim angustius aut oblongo-ovale, capite orbiculari aut transverso.*

Pronotum solum corneum, semilunare, transversum, antice caput amplectens.

Pedes fere aequales, breves.

Abdominis segmentis minus solutis, appendicibus analibus brevibus, hamis bidentatis.

Branchiae simplices, brevissimae, basi inter se connatae, radiatae, aut nullae.

Theca fere semper ex arena aut lapillis, intus neto subsuta, depressa aut conica.

Nympha cylindrica, reeens flava, serius rufa, ore cucullato, appendicibus aut nullis, eorum loco setulis accumulatis, aut appendicibus tribus.

Genus 18. *Prosoponia*. Leach.

(a πρόσωπον, οὐρα vultus, facies personata.)

Vide: Tab. II. fig. 18.

Phryganea. De Geer. De Villers. Oliv. Schranck. Zetter. *Sericostoma*. Latr. Pict. Curt. Westw. Schneider. *Sericostomum*. Burm. —

*) *Pictetius* et *Burmeisterius* bi- aut tri-articulatos assumebant, articulo basali brevi non viso, *Curtius* et *Percheronius* articulos quatuor depinxerunt, quod *Westwoodius* in opere suo: Introd. to the mod. Class. II. p. 61. Nota. dicit et ego experientia (in omnibus ibi locorum generibus inductis) edoctus omni jure conprobare possum. —

Character essentialis: *Palpis maxillaribus maris latis, crassis, hirsutissimis, sursum flexis et fronti adpressis, personatis, tegminibus, radio subcostali cum sectore apicali primo in anastomosi, cellula basali una, areola apiealis prima cellae discoidalis basim non attingit, in ala anastomosi antica inter sectorem apicalem secundum et tertium interrupta, exinde cella discoidali nulla, anastomosis postica distincta, tibiae: 2. 2. 4.*

Caput globosum, oculis prominulis, fronte convexa; antennarum articulo basali capite breviori, cylindrico; palpis maxillaribus maris nimis crassis, articulo basali subtriangulari, secundo semilunari, galeato, tertio et quarto tenuioribus, feminae basali brevi et crasso, secundo longissimo, tertio breviori, quarto breviori tertio, quinto longitudine tertii, tenuissimo; palpis labialibus in mare duplo longioribus, articulo basali crassiori et longissimo, paulo sursum flexo, secundo valde flexo, tertio compresso et tenui; pronoto brevi, transverso; mesonoto convexo, capite vix latiori; tegminibus elongatis, apice rotundatis, margine suturali fere recto, ante apicem paulo dilatatis, ad basim coarctatis, marginibus longe fimbriatis, facies inferior pilosa; alae tegminibus multo breviores, apice rotundatae, basi coaretatae, longe fimbriatae, infra etiam pilosae; maris appendices longi, superiores crassi et spatulati, paulo excisi, verticales, inferiores tenuissimi, paulo sursum flexi, omnes fimbriati, feminae breves, horizontales, superiores subtriangulares, intus vergentes, inferiores horizontales, lati, triangulares, extus convexi, intus concavi. —

Larva cylindrica, ad anum sensim latitudine decrescens, capite transverse-ovali, pronoto transverso, quadrangulari, antice latiori, mesonoto laminulis nonnullis corneis, metanoto cum pedibus dense piloso, torulis in abdominis segmento primo modicis, globosis, branchiis bi- aut trigeminis, brevibus, basi connatis, in medio segmenti insidentibus; theca semper conica et flexa, ex arena; nympha fronte acute cucullata. —

Amant aquas vivas et stagnantes. Species tres notae, quarum omnes rariores, una mere meridionalis. —

Species 1. Schneiderii. *

Scrieostoma flavicerne. Schneider. Entom. Zeitung von Stettin. 1845. 6. Jahrgang. Nr. 5. p. 155.

Nigra, vertice et pronoto cum reliquo corpore nigro-hirsuto, antennis crassis, flavidobasis, basi obscurioribus, subannulatis, pedibus flavidobasis, femoribus infuscatis, in tibiis intermediis et posticis serie spinularum nigrarum adpressarum, palpis maris maxillaribus intus luteo-, extus nigro-fusco-hirsutis, feminae nigro-fuscis, tegminibus dense nigro-subcupreis pilosis, nigro-fimbriatis, fimbriis ad angulum ani, i. e. in arcu semper et nonnumquam ad sectorem subapicalem ultimum, albis, alis nigris, nigro-pilosis et fimbriatis, ano rufo, maris appendice superiori alto, rufo, galeaeformi, infra galeam sinuato. —

Long. corp. 0,01 — 0,012.

Cum alis 0,015 — 0,016.

Alis exp. 0,025 — 0,032.

Larva ignota.

Habitat in Dalmatia (Stenz.!), apud Kellermiseh (Loew!). —

Nota. Nomen mutavi, quia jam *Phryganea flavicornis* sub Genere *Chaeotauli* existit.

Species 2. **Multiguttata.**

Sericostoma multiguttata. Pictet. p. 178 n. 2. pl. XIV. f. 2.

Aureo-fusca, pilosa, *vertice et pronoto pallidius hirtis*, *antennis luteis*, *subannulatis*, *pedibus flavis*, *ano rufo*, *tegminibus dense luteo pilosis*, *macula ad parastigma et pone hanc ad apicem obliqua duabusque minoribus ad angulum ani albido-luteis*, *fimbriis inter maculas posticas longioribus*, *alis nigro-fuscis*, *fusco-pilosis et fimbriatis*, *appendicibus maris superiorebus galeatis*, *non sinuatis*, *rufis*.

Long. corp. 0,008—0,01.

Cum alis 0,014—0,016.

Alis exp. 0,025—0,033.

Larva secundum Pictetium lutea, *capite et pronoto piceo*, *mesonoto flavo*, *laminulis sex corneis*, *branchiis in segmento abdominis secundo et quarto geminis*, *in tertio trigeminis*. *Theca ex arena conica et adunca*.

Long. larvae 0,015, thecae 0,018.

Habitat in *Saxonia* (Reichb.!), *Silesia*, *Reinerz* (Julio. Schneider!), *Genevae* (Pictet.).

Species 3. **Collaris.**

Phryganea collaris. Schrank. En. Ins. Austr. n. 615.

» » ? De Géer. tab. 15. f. 19.

» » De Villers. Entom. III. p. 42 n. 51.

» » Oliv. Enc. Méth. p. 556 n. 7.

Sericostoma collare. Pictet. p. 176 n. 1. pl. XIV. f. 1.

Sericostomum collare. Burm. II. 2. p. 928 n. 2.

» *Spencii?* Steph. 6. 33. f. 2. Westw. II. Synops. p. 50.

Phryganea personata. ♂ Spence. Introd. to Ent. Vol. III. p. 409.

» *chrysoccephala*. Zett. Iter. Lapp. 1832. p. 103.

» » Ins. Lapp. col. 1070 n. 42.

Fusco-nigra, *luteo-fusco-pilosa*, *subaenea*, *vertice et pronoto flavo-hirto*, *macula inter antennas aureo-hirta*, *antennis luteis*, *tenuissime fusco-annulatis*, *pedibus flavis*, *ano rufo*, *tegminibus dense fusco-luteo-pilosis*, *marginibus obscurioribus*, *fimbriis fuscis*, *alis nigro-fuscis*, *fusco-pilosis et fimbriatis*, *maris appendices superiores galeati*, *sinuati*, *rufi*. —

Long. corp. 0,008—0,01.

Cum alis 0,014—0,016.

Alis exp. 0,025—0,033.

Larva secundum Pictetium lutea, *capite et pronoto fusco*, *mesonoto absque laminis corneis?*, *branchiis brevissimis*, *trinis*. *Theca conica*, *paululum adunca*, *ex arena constructa*.

Long. larvae 0,019, thecae 0,02.

Habitat in *Lapponia* (Julio), *Suecia meridionali* (Zett.), *Silesia*, *Reinerz* (Julio, Augusto. Schneider!), *Lüneburgi* (Hagen!), *Saxonia* (Reichb.!), *Halae* (Burm.), *Bohemia* (Kolenati!), *Austria*, *Mannhard*, *Weitra* (Kollar!), *Carniola*, *Labaci* (Schmidt!), *Genevae* (Pictet.) —

Genus 19. *Notidobia*. Stephens.(a *rōros*, dorsum, *rōtīzō* in dorso tectum et *bla*, *as*, robur.)

Vide: Tab. II. fig. 19.

Phryganea. Linn. Billbg. Fabr. Latr. Zett. *Sericostoma*. Latr. Pictet. *Sericostomum*. Burm.

Character essentialis: *Palpis maxillaribus maris non incrassatis, non personatis, tegminibus radio subcostali cum sectore apicali primo in anastomosi, cellula basali una, areola apicalis prima cellae discoidalis basim attingit, in ala cella discoidali clausa, distincta, anastomosis postica adest; tibiae: 2. 2. 4.*

Caput transversum, fronte convexa, ad latera postica torulis obliquis, oculis modicis; antenuarum articulo basali capite breviori, subcylindrico, in medio magis incrassato; palpis maxillaribus maris articulo basali brevi, secundo longissimo, extus rugoso, tertio et quarto aequalibus, tenuioribus, feminae secundo longissimo, reliquis longitudine aequalibus, quinto tenuissimo; palpis labialibus feminae dimidio brevioribus, articulis quoad longitudinem aequalibus, subconicis, crassitie ad apicalem articulum decrescentibus; pronoto brevi, mesonoto capite vix latiori, convexo, antice sulcato; tegminibus elongatis, apice rotundatis, basi coarcatis, longe fimbriatis, facie inferiori pilosa, subnitida; alae paulo breviores, rotundatae, longe fimbriatae, infra pubescentes; maris appendices superiores lati, spathulati, verticales, longe fimbriati, inferiores filiformes, feminae breves, triangulares, extus convexi, horizontales.

Larva ignota.

Amat aquas vivas et stagnantes. Species una Europaea.

Species 1. *Ciliaris*.*Phryganea ciliaris*. Linn. F. Sv. 1497. ♀

" " Billbg. En. p. 94.

" " Zetterst. J. L. colum. 1070 n. 41.

" *atrata*. Fabr. E. S. II. p. 78 n. 17. ♂.

" " Coquebert. Illust. Icon. Déc. I. i. tab. f. 6.

Sericostoma atratum. Latr. Hist. Nat. XIII. p. 89 n. 12.

" " Pictet. p. 178 n. 3. pl. XIV. f. 5.

Sericostomum atratum. Burm. II. 2. p. 927 n. 1.

Atra, atro-pilosa, *tegminibus* subnitidis, longe atro-pilosis et pubescentibus, *tibiis* quatuor posticis *tarsisque* subtestaceis vel albicantibus, *alis* atro-fuscis, subopalinis, fusco-pubescentibus et fimbriatis.

Long. corp. 0,004—0,0083.

Cum alis 0,0095—0,013.

Alis exp. 0,021—0,022.

Theca secundum *Pictetium* subcylindrica, paulo adunca, supra et infra substantiis variis clausa. —

Habitat in *Suecia* (Gyllh. Fallén. Billbg.), *Lappenia*, *Scania* (Augusto. Zett.), *Petropclia* (Julio. Kolenati!), *Caucaeo* ad fluvium Kubanium, in *Circassia* ad fluvium Urup (Junio. Kolenati!), *Regiomontii* (Hagen!), *Halae* (Burm.), *Lüneburgi* (Heyer!), *Gallia* (Bose. Fabr. Coqueb.), *Bohemia* ad Pragam, Třešowitz, Cibulka, Libussabad (*Majo* et *Augusto.* Kolenati!), *Krtsch* (Nickerl!), *Austria*, Mödling (Kollar!), *Steyer* (*Aprili*, *Majo.* Britt.!), *Carnicia*, *Labaci* (Schmidt!), *Balkan* (Friv.!). —

Noia. Mares frequentiores, ita ut proportio sit ♂:♀ = 3:1.

Genus 20. *Hydronautia.* *

(a νδωρ, aqua et ναυτια, ας, nautae incommodum.)

Vide: Tab. II. fig. 20.

Phryganca. Geoff. Fourer. Oliv. *Sericostoma.* Latr. Pictet. *Trichostomum.* Burm. *Mornonia.* Curtis. (jam 1816 a Hübnerio in *Lepidopteris usitatum.*) Westw.

Character essentialis: *Alae absque anastomosi postica, cubito bipartito, arcolis apicalibus tribus, cella discoidali nulla, tegminum ramo subcostali prope parastigma flexo* *), *radio thyrifero cum cubito antico in anastomosi, arcola apicali prima reliquis non longiori, palpis maxillaribus maris hirsutissimis et fronti adpressis, minus incrassatis. Tibiac = 2. 3. 3.*

Caput breve, transversum, antice subconvexum; *oculis* magnis; *antennarum* articulus basalis valde incrassatus, capite vix brevior, hirtus, subcylindricus, intus paulo convexus; *palpi maxillares feminae* articulo basali brevissimo, reliquis fere aequalibus quoad longitudinem, quoad crassitatem decrescentibus, quinto filiformi; *palpi labiales* maris duplo longiores; *pronotum* brevissimum, hirtum; *mesonotum* latitudine capitis, convexum, antice sulcatum; *tegmina* brevia, apice oblique rotundata, basi coaretata, cellulis basalibus quatuor, dense pubescentia, infra subpubescentia, subnitida; *alae* *tegminibus* breviore, latitudine *tegminum*, anastomosi antica aut inter sectorem apicalem quartum et tertium, aut nulla, postica nulla, pubescentes et cum *tegminibus* longe fimbriatae; *maris appendices* spathulati, lati, subverticales, spathula subacuminata, inferiores filiformes, omnes parce pilosi, *feminae* horizontales, subtriangulares, angusti, extus subconvexi; *larva* cylindrica, deorsum decrescens, *capite* magno, antice truncato, *pronoto* corneo, capite angustiori, quadrangulari, antice latori, *branchiis* brevibus in dorso segmentorum usque ad segmentum penultimum binis aut trinis *thea* conica, non flexa. —

Amant aquas vivas et lacustres, imo marinas nondum salsas pone fluminum ostia. Immensa, sed praecipue in regionibus septentrionalibus prodeunt copia, ut nautis sint incommodo.

Species duae tantum notae, quarum una mere borealis.

*) Genus *Hydronautia* summam similitudinem quidem habet cum genere *Apatania* et multis characteres cum *Limnophiloideis* congruos offert, ut antennarum basim, radium subcostale flexum et totam *tegminum* nervaturam; ast alac nervatura et palpi eas *Sericostomoideis* adnumerari jubent.

Species 1. **Maculata.**

Phryganca maculata. Oliv. Enc. Méth. p. 543 n. 17.

» » ? Reaum. Mem. tom. III. pl. XIII. f. 13.

» » Geogr. Hist. II. p. 248 n. 6.

» » Fourcroy. Ent. Par. II. p. 355 n. 6.

Sericostoma maculatum. Latr. Hist. Nat. tom. XIII. p. 89 n. 13.

» » Pictet. p. 180 n. 5. pl. XIV. f. 4.

Trichostomum maculatum. Burm. H. II. 2. p. 925 n. 1.

Phryganca tincta. Zett. J. L. col. 1071 n. 44.

Grisea, capite, vertice, thorace palpisque longius pilosis, tibiis tarsisque testaceis, tegminibus fuscis, luteo-pubescentibus, maculis pallide flavescentibus, quarum duae in margine principali, septem vel octo ad marginem apicalem et in arcolis reliquis complures, alis fuscis, fusco-pilosus et fimbriatis. —

Long. corp. 0,005—0,007.

Cum alis 0,007—0,0124.

Alis exp. 0,012—0,021.

Mas. Tegminibus brevioribus maculisque minus confluentibus.

Femina. Tegminibus longioribus maculisque magis confluentibus, undulatis.

Var. a. Phryganea undata. Gyslin. *Maculis omnibus luteis adeo magnis ut tegmina potius lutea et fusco-undulata apparent.*

*Var. β. concolor.** *Tegminibus absque maculis, luteo pilosis.* —

Var. γ. Fusca, macula stigmatical magna et fascia ab illa partita obliqua, albido-lutea. (Steyer. Brittinger!).

Larva secundum Pictetum viridis, capite et pronoto luteo, hoc fascia transversa, illo praeter fasciam etiam marginibus late fuscis, pedibus luteis, mesonoto cinereo, branchiis binis, in medio trinis, brevibus usque ad segmentum penultimum. Theca ex arena et limo, conica, recta. Ovula viridia, circiter 200.

Long. larvae 0,007; thecae 0,012.

Habitat in *Lapponia* (Julio. Zett.), *Petropoli* (*Majo*, *Augusto*), *Fennia*, lacu *Ladoga*, in sinu *Fennico*, prope *Peterhof* et *Oranienbaum* (*Kolenati!*), *Luneburgi* (*Heyer!*), *Silesia* (24. April. Schneider!), *Ratisbonae* (*H-Schaeff.!*), *Hala* (*Burm.*), *Dresdae* (*Reichb.!*), *Austria* (*Kollar!*), *Steyer* (*Aprili. Brittinger!*), *Carniola*, *Labaci* (*Schmidt!*), *Genevae* (*Pictet.*), *Rhodano* (*Fourcroy. Junio.*), *Caucaso* in lacu alpino *Ballochghöll* prope *Elisabethopolim* (*Majo*, *Junio. Kolenati!*).

Nota. *Petropoli* et in lacu *Ladoga* sinuque *Fennico* exeunte *Majo* cum specie sequenti adeo frequens, ut omnia adminicula et naves omnino obtegant et nautas praecipue inter coenam molestent. Generatio altera minus copiosa mense Julio, Augusto.

Species 2. **Albicans.**

Phryganea albicans. Zett. J. L. col. 1071. n. 46.

Nigro-fusca, tibiis tarsisque albido-testaceis, antennis albidis, capite et thorace albo-hirsutis, tegminibus et alis fusco-testaceis, pube densa albido-flava, depressa tectis, fimbriis albidis. —

Long. corp. 0,004—0,006.

Cum alis 0,007—0,011.

Alis exp. 0,012—0,021.

Larva ignota. Ovula viridia, circa 200.

Habitat in *Lapponia, Ostrogothia* ad lacum *Wettern* (Augusto. Zett.!). *Petropoli, Fennia* ad lacum *Ladoga*, in sinu *Fennico* prope *Peterhof* et *Oranienbaum* (Majo. Augusto. Kolenati!). —

Genus 21. *Plectrotarsus*. *

(a πλῆντρον, ov, calcar et ταρσός, ov, tarsus.)

Vide: Tab. II. fig. 22.

Character essentialis: *Tibiae = 2. 4. 4, calcaribus omnium tibiarum aequalibus, tibiis et tarsis valde spinesis, tegminum anastomosi antica et postica in una fere linea, alarum anastomosi antica completa, cella discoidali clausa, pentagona, anastomosi postica nulla, cubito bipartito, reliquis costulis simplicibus.*

Caput ovale, fronte convexa, oculis magnis, rufis; antennarum crassarum articulo basali capite dimidio breviore, vix incrassato, cylindrico; palpis maxillaribus modice crassis, hirtis, in parte fronti adpressis, non personatis; palpis labialibus maris duplo longioribus; pronoto brevissimo, hirto; mesonoto capite paulo latiori, convexo; tegminibus et alis aequae longis, oblique rotundatis, hirtis, longe fimbriatis; maris appendices lati, triangulares, verticiales, inferi filiformes, feminae horizontales; femora antica incrassata. —

Metamorphosis ignota. Species una ex Australia.

Species 1. *Gravenhorstii*. *

Rufus, croceus, capite et antennis nigris, nigro-pilosus, thorace croceo-piloso, palpis pedibusque testaceis, aureo-pilosus, tarsis apice fuscis, tegminibus fusco-testaceis, dense et longe nigro-coeruleo-pilosus et fimbriatus, basi et margine principali pilis densis croceis tectis, alis fuscis, nigro-coeruleo-pilosus et fimbriatus, margine antico croceo. —

Long. corp. 0,008.

Cum alis 0,01.

Alis exp. 0,018.

Larva ignota.

Habitat in *Australia occidentali*.

Genus 22. **Spathidopteryx.** *

(a σπαθίς, ἰδος, spathula, etiam vestis dense texta, et πτερόν, ala.)

Vide: Tab. II. fig. 23.

Trichostoma. Pictet. *Trichostomum*. Burm. (jam a celeberrimo Corda in Pyrenomyces usitatum). *Meroe*. Stéphens. 1833 (jam 1817. a clarissimo Schummelio in Molluscis usitata). *Brachycentrus?* Curtis. Westw.

Character essentialis: Tibiae = 2. 4. 4, calcaribus aequalibus, tibiis et tarsis spinosis, tegminum anastomosi antica et postica valde flexa, a se non remctis, areola apicalis quinta anastomosim non attingit, area interclavali ad anastomosim dilatata, spathulae formi; alarum anastomosi antica incomplete, cella discoidali non clausa, areola apicalis quinta anastomosim non attingit, cubito et costula sequenti bipartitis, ad basim inter se anastomosi junctis. —

Caput absque oculis fere quadrangulare, paulo subtransversum, oculis magnis; antennarum articulo basali longitudine capitis, vix longiori, incrassato, obconico, valde hirto; palpis maxillaribus maris fronti adpressis et inter antennas prominentibus, hirtis, feminae pendulis, pubescentibus, longis; palpis labialibus longis in mare et femina; pronoto brevi, mesonoto capite vix latiori, convexo, hirto; tegminibus brevibus, oblique rotundatis, supra et infra hirsutis; alis brevioribus, supra et infra pubescentibus longe fimbriatis; maris appendices superi et inferi aequales, ad apicem paulo incrassati, feminae oblongo-triangulares, acuti, subverticales. Larva cylindrica, deorsum paulo decrescens, capite ovali, antice truncato, pronoto antice semilunariter exciso, caput amplectente, corneo; mesonoto scutis corneis sex, lato, semilunari, pronotum amplectente, metanoto laminulis anticis duabus transversis, posticis quatuor longitudinalibus; pedibus fere aequalibus, brevibus; abdominis segmento primo torulis carnosis semiglobosis; branchiis usque ad segmentem penultimum, brevibus, bi- aut trinis, basi connatis, in segmentorum fine antico et postico, in dorso et ventre; nympha abdominis lateribus breviter nigro-ciliatis, ore protracto, penicillo horizontali, segmento primo lamina cornea una antica, duabus posticis latis, piceis, segmento secundo nullis, segmento quinto etiam praeter anticas duabus posticis transversis rufis, reliquis duabus anticis rotundis, ano setulis duabus longis et crassis; nympha recens flava, serius rufa aut rufo-picea, praecipue circa alas et thoracem; thcca ex arena subtilissime confecta cylindrico-conica, paulo flexa, lapillis utrinque pluribus adfixis et ante metamorphosim quoque orificeis clausis, hinc cum lapillis formae depressae, latae ac alatae. —

Amat aquas vivas. Species una nota. —

Species 1. **Capillata.***Trichostoma capillatum*. Pictet. p. 173 n. 1. pl. XIII. f. 8.*Trichostomum capillatum*. Burm. II. 2. p. 926 n. 3.» *auratum*. Burm. II. 2. 926 a. 4.

Fusco-rufa, corpore fusco aut rufo, femoribus basi griseis, tibiis tarsisque ferrugi-

neis, capite, dorso tegminibusque fulvo-hirtis et pilosis, pilis ctiam auratis, alis fuscis, fusco-aut rufo-fusco-pilosis et fimbriatis.

Mas. Antennis, cervice femoribusque fuscioribus, pilis in tegminibus fusco-aureis brevioribus.

Femina. Antennis, cervice femoribusque rufis, pilis in tegminibus aureis longioribus.
Trichostomum auratum. Burm.

Nota. Sed inveniuntur etiam mares quoad colorem feminis aequales, rarius feminae. Magis rufae apparent ex aquis ferreis. Ipse innumera exemplaria e larvis educavi.

Long. corp. 0,007—0,009.

Cum alis 0,01 —0,014.

Alis exp. 0,021—0,026.

Larva luteo-albida, capite, pro- et mesonoto luteo, punctis crebris fuscis, mesonoto brevi, semilunari, corniculis pronotum amplectentibus. *Theca* lata e lapillis minoribus constructa et lapillis utrinque duobus vel quatuor gravata.

Long. larvae 0,013; nymphae 0,011; thecae 0,015.

Latitudo thecae in lumine 0,0022, externa 0,01.

Habitat in *Lapponia* (*Julio. Zett.!*), *Petropoli* (*Junio et Julio. Kolenati!*), *Berolini* (*Erichs.!*), *Regiomontii* (*Hagen!*), *Lüneburgi* (*Heycr!*), *Silesia* (*Schneider!*), montibus *Karpathicis* (*Augusto. Schneider!*), *Rheingau* (*Suffrian!*), *Halae* (*Burm.!*), *Ratisbonae* (*H.-Schaeffcr!*), *Dresdae* (*Reichb.!*), *Pillnitz* (*Kolenati!*), *Bohemia*, *Krtsch* (*16. Julio. Kolenati!*), *Reichenberg* (*Fieber!*), *Carnicia*, *Labaci* (*Schmidt!*), *Balkan* (*Friv.!*), *Genevae* (*Pictet.*), *Caucaso occidentali et orientali* (*Junie, Julio. Kolenati!*). —

Nota. Invenitur larva Dipteris? alicujus semper in thecis illis parasitica, quae appendice fasciolari, solido gaudent. —

Genus 23. *Aspatherium.* *

(ab α privativo et σπάθη, ης, spathula.)

Vide Tab. II. fig. 24.

Trichostoma. Pictet. *Meroe.* Steph. *Brachycentrus?* Curtis.

Character essentialis: *Tibiæ = 2. 4. 4. calcaribus aequalibus, tibiis et tarsis parce spinulosis, tegminum anastomosi antica a postica valde remota, area interclavali ad apicem alae biangula, non spathulaeformi, alarum anastomosi antica completa, cella discidiали clausa, triangulari, anastomosi postica nulla, cubito et costulis duabus bipartitis, reliquis simplicibus.*

Caput latum, convexum; *antennarum* articulo basali incrassato, obconico in medio coarctato, capite longiori, hirto; *palpis maxillaribus* maris fronti adpressis, hirtis, *feminae* pubescentibus, pendulis; *palpis labialibus* in mare et *femina* aequalibus; *pronoto* brevi; *mesonoto* capite latiore; *tegminibus* brevibus, apice oblique rotundatis, basi coartatis, infra et supra pilosis; *alis* brevioribus quam *tegmina*, supra et infra pubescentibus, areola api-

calis quinta in ala et tegmine anastomosim attingit, sed coaretatur; *maris appendices* superi et inferi aequales, ad apicem paulo incrassati, *feminae* oblongo-triangulares, acuti. *Larva* et *theea* ut in priori genere, sed angustior.

Amant aquas vivas. Species mihi duas notae.

Species 1. Fuscicorne.

Trichostoma fuscicorne. Pictet. p. 174 n. 3. pl. XIII. f. 10.

Fuscum, corpore fusco, *femoribus* basi fuscis, *tibiis* tarsisque testaceis, *capite*, *antennis*, *dorsce* *tegminibusque* brunneo-ochraceo-hirtis et pilosis, *antennis* apice infuscatis, *alnis* brunneo-pilosus.

Long. corp. 0,006.

Cum alis 0,009—0,01.

Alis exp. 0,018.

Larva albida, *capite* et *pronoto* piceo, *mesonoti* scutis antennis brevioribus sed tamen pronotum amplectentibus. *Theea* jam descripta. —

Long. larvae 0,01; thecae 0,012.

Habitat: *Berolini* (Erichs.!), *Silesia* (Schneider!), *Bohemia*, Krtsch (Kolenati!), *Austria* Steyer (*Majo.* Britt.!), *Genevae* (Pictet.) —

Species 2. Picicorne.

Trichostoma picicorne. Pictet. p. 174 n. 2. pl. XIII. fig. 9.

Fuscum, corpore nigro-fusco, *capite* cum *therace* et articulo antennarum basali griseo-hirtis, *femoribus* griseo-fuscis, *tibiis* tarsisque testaceis, *antennis* nigro-fuscis, *tegminibus* fuscis, fuso-luteo pilosis, apice fuso-fimbriatis, *alis* fuscis, fusco-pilosis et fimbriatis. —

Long. corp. 0,0055.

Cum alis 0,0095.

Alis exp. 0,016.

Var. a. Pedibus nigris.

Larva alba, *capite*, *pronoto* et *scutis mesonoti* omnino piceis aut capitis dimidio postico, *pronoti* maeulis tribus et *scutis mesonoti* in medio luteis, corniculis *mesonoti* *pronotum* omnino amplectantibus, reliqua ut in prioribus. *Nympha* recens alba, serius fusca. *Theea* ut in praecedenti sed lapillis minoribus ad latera et plerumque tribus gravata.

Long. larvae 0,008, latitudo 0,0016.

Long. thecae 0,01, latitudo in lumine 0,017, in toto 0,005.

Habitat in *Silesia*, Reinerz (Junio. Schneider!), *Carinthia* (Schneider!), *Austria*, Steyer (*Martio*, *Majo.* Brittinger!), *Saxenia*, Pillnitz (Junio. Julio. Kolenati!), *Bohemia*, ad Pragam, Zawist (Junio. Julie. Kolenati!), *Genevae* (Julio. Pictet.). -

Genus 24. **G o ë r a.** Hoffmannsegg.

Stéph. Curtis. Burm. Westw.

(a γοερὸς, ἀ, ὁρ, gemens, deplorans.*)

Vide Tab. II. fig. 21.

Phryganea. Fabr. Oliv. De Villers. Hummel. *Sericostoma.* Pictet.

Character essentialis: Tibiae = 2. 4. 4. *calcaribus aequalibus*, *tibiis absque spinis*, *tarsis spinulis minimis*, *adpressis*, *tegminum anastomosi antica a postica valde remota*, *arca interclavali ad apicem triangula*, *subcosta cum radio subcostali in anastomosi, alarum anastomosi antica completa*, *cella discoidali clausa*, *anastomosi postica nulla*, *cubito bipartito*, *costulis simplicibus tantum duabus.* —

Caput modicum, transversum, *oculis validis*; *antennarum articulo basali capite fere duplo longiori, incrassato*, fere cylindrico, valde hirsuto; *palmis maxillaribus maris crassis*, valde hirsutis, fronti adpressis, *seminae pendulis*; *palmis labialibus maris et seminae aequo longis*; *pronoto brevi*, capite dimidio angustiori; *mesonoto capite vix latiori*, convexo, hirto, in medio antico canaliculato; *tegminibus* in medio valde dilatatis, apice rotundato, radio discoidali cum radio thyrifero ad basim per anastomosim juncto, cellulis basalibus tribus, cellulis in foro cubitali ad basim alae nullis, *alis longitudine fere tegminum*, ubique aequo latis, omnibus supra et infra pilosis et longe fimbriatis; *maris appendices superiores brevisimi*, inferi longi, crassi, forcipis instar conniventes, horizontales, paulo sursum flexi, pilosi; *seminae subtriangulares*, acuti; *larva cylindrica*, *capite orbiculari*, *pronoto et mesonoto corneo*, quadrangulari, capite vix latius, *pedibus fere aequalibus*, *branchiis* in segmentis tribus, brevibus, utrinque duabus, ano pilis longissimis armato, *theca conica*, subadunca, ex arena aut limo confecta. —

Inhabitant aquas puras vivas. Species mihi tres notae.

Species 1. **Basalis.** *

Griseo-fusca, antennis luteis, rufo-annulatis, infra a basi usque ad apicem pilis longis sensimque brevioribus seriatim dispositis patentibus armatis, articulo basali extus nigro-fusco, pedibus griseo-testaceis, tegminibus fuscescenti-cinereis, margine suturali et apicali longe fusco-fimbriato, costa postice pilis densis et rigidis fuscis, ad parastigma albis obsita, alis fusco-cinereis, subopalinis, fusco-pilosis et fimbriatis. —

Long. corp. 0,0075.

Cum alis 0,012.

Alis exps. 0,025.

Larva ignota.

Habitat *Luneburgi* (Heyer!). —

*) Verosimiliter, quia acu perforata aut ubicumque laesa nimium gemit.

Species 2. **Dalmatina.** *

Fusca, corpore et antennis fuscis, capite et pronoto fusco-griseo-hirto, tibiis tarsisque testaceis, tegminibus fuscis, fusco-hirtis et fimbriatis, alis opalinis, fuscis, fusco-pilosus et fimbriatis, cubito et costula adhuc una bipartitis. —

Long. corp. 0,007.

Cum alis 0,012.

Alis exp. 0,024.

Larva ignota.

Habitat in *Dalmatia*. (Stenz!). —

Species 3. **Hirta.**

Phryganca hirta. Fabr. E. S. II. p. 80. n. 26.

» » De Villers. Enc. III. p. 40. n. 47.

» » Oliv. Enc. Méth. p. 547. n. 31.

» » Hummel Ess. Ent. N. IV. p. 16.

Sericostoma hirtum. Pictet. p. 179. n. 4. pl. XIV. f. 3.

Gcera hirta. Burm. H. II. 2. p. 924. n. 1.

Griseo-fusca, antennis albidis, tenuissime fusco-annulatis, pedibus griseo-testaceis, tegminibus fuscescenti-cinereis, marginibus fusco-ciliatis, fimbria ad costam fusca, recurva, alis subopalinis, fusco-pilosus et fimbriatis.

Long. corp. 0,004—0,006.

Cum alis 0,008—0,011.

Alis exp. 0,017—0,02.

Larva luteo-albida, capite, pro- et mesonoto fusco, metanoto luteo-fusco, antice fusciiori, abdmine, canalicula dorsali et pilis longis analibus nigris. Theca ex arena, conica, subadunca. — Long. larvae 0,006, thecae 0,009.

Latitudo thecae 0,002. —

Habitat in *Suecia meridionali*, *Westro- et Ostrogothia* (Dalm.), *Scania*, *Laponia* (Julie. Augusto. Zeit.), *Oxoniae* (Fabr.), *Petropoli* in flumine Newa, ad palatum Imperiale hibernum et Gogarim pristje (Junio, Julie. Kolenati!), *Anglia* (Curtis. Steph.), *Luneburgi* (Heyer!), *Ratisbonae* (H. Schaeffer!), *Silesia*, *Reinerz* (Julie. Schneid.!), *Austria*, *Salisburgi* (Kollar!), *Livorno* (Loew!), *Genevae* (Auguste. Pictet!). —

Genus 25. **Potamaria.** Leach. *Westw.*

(a ποταμὸς, ov, aqua fluviatilis.)

Vide Tab. II. fig. 25.

Trichostoma? Pictet. *Phryganæa?* Fabr.

Character essentialis: *Tibiae = 2. 4. 4. calcaribus tibiarum anticarum brevissimis, tibiis non pinnatis, tegminibus et alis cella discoidali clausa, anastomosis tegminum et ala-*

rum antica completa, postica nulla, areola in alis quarta apicalis et secunda subapicalis anastomosim non attingit, antennae ubique aequales, cylindricae.

Caput globosum, fronte comata; antennarum articulo basali paululum incrassato, cylindrico; palpis maxillaribus maris et seminae pendulis, longis, labialibus brevibus, pronoto brevi et angusto, mesonoto capite latiori et convexo; tegminibus brevibus, apice rotundis, basi coarctatis, margine suturali paulo sinuato, supra et infra pilosis, longe fimbriatis, subcosta cum ramo subcostali in anastomosi, cellula basali tantum una, antica; alis paulo brevioribus quam tegmina, sectore apicali primo cum ramo subcostali in anastomosi, cubito et costula altera bipartitis; maris appendices superi forcipati, convergentes, pilosi, seminae subtriangulares. Metamorphosis ignota.

Inhabitant aquas vivas, puras. Species duae mihi notae.

Species 1. *Pictetii.* *

Trichostoma nigricorne? Pictet. p. 175. n. 4. pl. XIII. f. 11.

Fusco-nigra, corpore nigro, antennis nigro-fuscis, articulo basali, capite et thorace ochraceo-pilosis, tibiis femoribusque fusco-griseis, genibus et tarsis testaceis, tegminibus fuscis, subopalinis, fusco-ochraceo pilosis, fusco-fimbriatis, alis fuscis, subopalinis, fusco-pilosis et fimbriatis, tibiarum anticarum calcaribus brevissimis.

Long. corp. 0,004.

Cum alis 0,006.

Alis exp. 0,01.

Larva ignota.

Habitat *Luneburgi* (Heyer!), *Genavae* (Julio. Pictet.). —

Species 2. *Schmidtii.* *

(In honorem Ferdinandi Schmidt, Entomologi strenui Carnioliae, ad Labacum, in Schischka, denominata.)

Fusca, pubescens, capite et pronoto aureo-hirto, ventre albido-griseo, femoribus griseis, tibiis testaceis, basi et tarsis fuscis, tegminibus fuscis, pilosis, fusco-fimbriatis, macula discoidali magna et sutura aureo-pilosa, alis fuscis, fusco-pilosis et fimbriatis, pulcherrime iridicoloribus, tibiarum anticarum calcaribus brevibus.

Long. corp. 0,004.

Cum alis 0,007.

Alis exp. 0,012.

Larva ignota.

Habitat in *Carniola*, ad Labacum, in monte sic dicto *Nanos* prope Wipbach (Majo. Schmidt!). —

Genus 26. *Silo.* Curtis.

(Nomen proprium.)

Vide Tab. II. fig. 26.

Phryganea. Linn. Fabr. Zett. *Trichostomum.* Burm. *Sericostomum?* Pict. *Hoffmanseggia.* Leach. Mus. Berol. *Athriipsodes.* Billberg. *)

Character essentialis: *Tibiae* = 2. 4. 4. *ealcaribus tibiarum anticarum brevioribus, tibiis nen pinnatis, tegminibus et alis absque cella diseoidalali, anastomosibus in tegmine ac ala omnibus inempletis, subcosta nulla, antennae setaceae.*

Caput magnum, oecipite utrinque foveolato, antennarum articulo basali capite paulo breviori, incrassato, cylindrico; antennis setaceis; pronoto brevi, mesonoto capite paulo angustiori, convexo, antice eanaliculato; palpis maxillaribus maris hirsutis et longis, patentibus, seminae pilosis et pendulis, labialibus in mare et femina aequalibus; tegminibus brevibus, latis, apice rotundis, margine suturali fimbriis longis, tegminum latitudinem basalem superantibus, radio subcostali apice bipartito, basi radium discoidalem et radium thyriferum emittens, radius discoidalis et thyrifer ad apicem discedunt, radius thyrifer eum cubito antico in anastomosi; alas tegminibus paulo breviores, radio discoidali cum ramo subdiscoidali in anastomosi, cubito bipartito et costulis adhuc duabus simplicibus, margine fimbriis aequae longis; maris appendiees superi erassi et spathulati, inseri filiformes, pilosi, seminae subtrigoni, horizontales, extus convexi. Metamorphosis ignota.

Amant aquas vivas. Species una nota.

Species 1. **Minutus.**

Phryganea minuta. Linn. F. Sv. 1591.

» » Fabr. E. S. II. p. 81. n. 32.

» » Zetterst. J. L. col. 1070. n. 43.

Phryganea pallipes? Fabr. E. S. II. p. 76. n. 7.

Sericostoma minutum? Pictet. p. 181. n. 6. pl. XIV. f. 5. d. e.

Trihestemum pallipes. Burm. II. 2. p. 926. n. 2.

Athriipsodes minuta. Billbg. Enum. p. 94.

Ater, dense pilosus, *pedibus* griseo-flavis, *tegminibus* nigris, nigro-pilosus et obsolete ochraceo-fuseo pubescentibus, nigro-fimbriatis, fimbriis apicibus obsolete albidis, *alis* nigris, nigro-pilosus et fimbriatis, subopalinis. —

Long. corp. 0,003.

Cum alis 0,006.

Alis exp. 0,01.

Var. a. Tegminibus einereo- vel eupreo-irroratis.

*) Genus *Athriipsodes* in Billbergii enumeratione tres continent species, unam Generis *Silo*, alteram generis *Hydropsyche* et tertiam generis *Mystacides* seu *Leptocerus*. Quapropter ibi locorum nullatenus assumendum.

Habitat in *Norwegia*, *Scania*, *Lapponia* (*Junio*, *Julio*, *Augusto*, *Zett.*!), *Lunchurgi* (*Heyer!*), *Silesia*, *Reinerz* (16. *Majo*, *Julio et Augusto*, *Schneider!*), *Ratisbonae* (*H-Schaeffer!*), *Hercynia* (*Saxesen. Burm.*), *Italia* (*Fabr.?*), *Bohemia*, ad *Pragam*, *Třešowitz aquaeductus* et in flumine *Moldau* (die 19. usque ad 22. *Maji* et mense *Augusto*, *Kolenati!*), *Saxonia*, *Pillnitz*, *Maiksmühle* (24. *Junio*, *Kolenati!*), *Carniola*, *Veldes* ad *Labacum* (*Schmidt!*), *Caucasus*, *Armenia* *Karabagh*, in lacubus *Sullü-* et *Balloch-ghöll* (*Junio*, *Kolenati!*). —

Genus 27. **Ptilocolepus.** *

(a πτιλον, ov, *plumula* et ωληψ, ηπος, *sura*.)

Vide Tab. III. fig. 27 β.

An *Narycia*. Steph.? (jam 1835 a Dupontio Coleopterorum generi nomen tributum).

Character essentialis: *Tibiae* = 2. 4. 4, *calcaribus tibiarum anticarum brevibus*, *tibiis utrinque pinnatis*, *tegminibus cum cella discoidali clausa et anastomosi antica completa*, *postica incompleta*; *alis anastomosi antica et postica semicompleta*. —

Caput magnum, *antennarum articulo basali capite breviori*, *incrassato*, *antennae* (in meo exemplari desunt), *pronoto brevi*, *mesonoto capite vix latiori*, *convexo*; *palmis maxillaribus maris hirsutis et longis*, *sursum flexis* (femina mibi ignota), *palmis labialibus articulo basali brevissimo*, *secundo obconico*, *tertio longissimo*, *cylindrico-conico*; *maris appendiccs superi apice incrassati et rotundati*, *pilosí*, *inferi sulcati et filiformes*, *tegmina brevia*, *dense pilosa*, *fimbriis valde longis*, *apice rotunda*, *areola apicalis prima et quinta et subapicalis secunda anastomosim non attingit*, *in areola apicali tertia anastomosis etiam apicalis*, *celulæ cubitales nullæ*, *alac tegminibus paulo breviores*, *areola apicalis tertia anastomosim non attingit*.

Metamorphosis ignota. Species una nota.

Species 1. **Turbidus.** *

Ater, *atro-pilosus*, *pedibus griseis*, *femoribus et tibiis posticis longe-fimbriatis*, *tegminibus nigro-fuscis*, *atro-pilosis et fimbriatis*, *fimbriis crassis*, *pilis in nervis densissimis erectis* et in costa recurvis, *scopaceis*, *margine principali pilis densis et antice vergentibus*, *alis nigro-fuscis*, *nigro-pubescentibus et fimbriatis*.

Long. corp. 0,003.

Cum alis 0,005.

Alis exp. 0,009.

Larva ignota.

Habitat in *Saxonia*, *Pillnitz* (*Junio*, *Kolenati!*). —

Genus 28. **Hydrochrestria.** *

(a νδωρ, ατος, aqua et ορχηστραι, ας, saltatrix.)

Vide Tab. III. fig. 28 γ.

Agraylea. Curtis. (Potius *Agraules*. Sed a Boiduvalio 1836 Lepidopterorum generi jam tributum.)

Character essentialis: Tibiae = 0. 3. 4. ealcaribus externis brevioribus, tibiis posticis unilaterali pinnatis, tegminum anastomosi antica incompleta, nervis omnibus representatis, anastomosi in ala nulla, fimbriis longissimis, tegminibus et alis apice acuminatis, antennae ubique aequales, artieulis insibulatis.

Caput magnum, oculis validis, antennarum articulo basali paulo incrassato, cylindrico, palpis maxillaribus maris et feminae pilosis, maris articulo basali brevi et incrassato, secundo quarto quoad longitudinem aequali, tertio longissimo, feminae basali crasso et brevi, secundo, tertio et quinto aequalibus, quarto breviori; palpi labiales maris ac feminae aequae longi, articulo basali subovali, secundo omnium crassiori, magis transverso, tertio longissimo, subconico; pronotum angustissimum, capite dimidio angustius; mesonotum capite vix angustius, modice convexum, antice declinatum, in radio planum, scutello transverso; tegmina brevia, angusta, apice acuminata, margine principali ante medium subducte sinuata, suturali convexo, ramo subcostali ad medium alae percurrente, subcosta cum sectore apicali in anastomosi, cellulae: apicalis tercia et quinta et subapicalis secunda, breves, anastomosim non attingentes, anastomosis antica tantum in cella discoidalii; alae tegminibus paulo breviores, angustae, apice acuminatae longius fimbriatae, radio discoidalii bis-dichotomo. —

Metamorphosis ignota. Amant aquas puras et Potamogetone divites. — Species duae notae.

Species 1. **Sexmaculata.**

Agraylea sexmaculata. Curtis. Brit. Ent.

Fusca, femoribus fusco-griseis, pedibus griseo-testaceis, vertice et pronoto griseo-hirto, tegminibus fuscis, pilosis, maculis in margine principali et suturali utrinque sex albido-luteis, in margine principali duabus oblongis, margine suturali et apice fusco-fimbriato, alis fuscis fuso-pilosis et fimbriatis.

Long. corp. 0,035.

Cum alis 0,005.

Alis exp. 0,009—0,01.

Var. ♂. Corpore fuso-testaceo, tegminibus obsoletius maculatis, pallidioribus.

Larva ignota.

Habitat in *Anglia* (Curtis.), *Petropoli* in ostio fluminis Newa inter Potamogetones (*Augusto. Chrestowski*, *Tatarskoi Ostrow*, quadraginta circiter passus a littore, *Kolenati!*), *Silesia* (*Schneider!*), *Bchemia*, *Pragae* (*Augusto. Fieber!*). —

Species 2. *Argyricola.*

Hydroptila argyricola. ♂ Dalm. }
 " longula. ♀ Dalm. } in litt.

Fusca, *antennis* post medium albicantibus, apice iterum fuscis, *femoribus* et *tibiis* fusco-griseis, *vertice* et *pronoto* albicanti hirtō, *tegminibus* fuscis, pilosis, maculis in margine principali quinque et suturali quatuor albido-luteis, margine suturali et apice albido-fusco fimbriato, *alis* fuscis, fusco-pilosis, fusco-albido fimbriatis.

Magnitudo praecedentis.

Var. a. Corpore fuso-testaceo, *tegminibus* pallidioribus, obsoletius maculatis.

Larva ignota.

Habitat in *Suecia meridionali* ad *Helmiam*, in *Dalecarlia* (Schönherr! Dalman!?).

Genus 29. *Hydroptila.* *Dalman.*

Zett. Pictet. Burm. Westwood.

(a νδωρ, ατος, aqua, et πτιλον, ov, ala.)

Vide Tab. III. fig. 29 ♂.

Character essentialis: *Tibiae* = 0. 2. 4. *calcariis* externis brevioribus, *tibiis* posticis unilaterali fimbriatis, *tegminum* anastomosi nulla, *alarum* anastomosi antica incomplete, postica nulla, fimbriis longissimis, in apice fasciculatis, *tegminibus* et *alis* apice acuminatis, antennae ubique aequales, ante apicem nonnumquam paulo crassiores, articulis modice insibulatis. —

Caput magnum, *oculis* magnis, *antennarum* articulo basali incrassato, cylindrico, *palpis maxillaribus* maris et feminae hirtis, maris articulo basali brevissimo, obtuseiformi, crassiori omnium, secundo longitudine tertii, subconico, tertio obtuso, quarto cylindrico, fusiformi, longissimo, feminae articulo basali crasso, secundo, tertio et quinto aequalibus, quarto breviori; *palpi labiales* maris ac feminae aequae longi, articulo basali subovali, secundo omnium crassiori, transverso, tertio longissimo, subcylindrico; *pronotum* angustissimum, capite dimidio angustius; *mesonotum* capite paulo latius, modice convexum, supra depresso, scutello transverso; *tegmina* brevia, angusta, apice valde acuminata, margine principali et suturali convexo, subcosta cum radio discoidali per ramum (radium subcostalem mentientem) in anastomosi obliqua, radio discoidali in medio bipartito, ramo interno ad apicem ramulos (sectores apicales) duos ad marginem principalem emitente, radio thyridero in medio alae simplici, ad apicem ramos (sectores subapicales) duos ad marginem suturalem emitente, cubitus anticus ubique simplex, in medio interruptus (thyridum mentiens), cubitus posticus brevis; *alae* *tegminibus* vix breviores, angustae, apice acutae, marginibus convexis, antico ad basim paulo dilatato, subcosta cum radio discoidali ante medium tegminis per ramulum (ramum subcostalem mentientem) in anastomosi obliqua, radio discoidali ante medium tres ramos ad mar-

ginem posticum emittente, primo cubito, qui simplex usque ad medium marginis postiei decurrit, secundo rano subdiscoidalii, qui supra dimidium tegminis bipartitus ad marginem posticum decurrit et ad basim alae cum cubito in anastomosi cellulam format rhombam, ante partitionem cum radio discoidalii in anastomosi transversa cellam claudit discoidalii longam et triangularem, radius denique discoidalis ramos duos emitit ad marginem anticum (sectores apicales mentientes), denique adhuc costula una simplex ad medium marginis postiei decurrit; fimbriae in tegminibus et alis longissimae, in alae margine postico longiores, ubi nervi finiuntur, subfasciculatae, in apice fasciculatae. —

Larva secundum *Pictetium* utrinque crassitie deerescens, capite parvo, ovali, thoracis segmentis vix crassioribus, quadrangularibus (an omnibus corneis?), branchiis nullis?; uno appendieibus duobus cum hamis corneis et medio lamina cornea hirta?; theca reniformis e limo et neto subsuta, utrinque rima transversa; *nympha* appendicibus tribus analibus.

Amant aquas vivas. Turbatim in navibus et adminiculis cursitantes eas plures conspexi, in primis in navibus impicatis. Species quatuor notae. —

Species 1. *Tineoides.*

Dalman. Aeta. Holm. 1819. I. p. 125. tab. 1. f. 4.

» Analecta. Ent. p. 26. tab. 3.

» Zett. J. L. colum. 1074. n. 1.

H. tineodes. Burm. II. 2. p. 906. n. 1. (emiso citato.)

H. flavicornis. Pictet. p. 225. n. 2. pl. XX. f. 11.

H. hirsutula. Kollar. Mus. Viennense.

Fusco-grisea, vertice, medio mesonoti et ventre argenteo-albis, antennis pedibusque pallidis, tegminibus nigro- et fusco-pilosis, fasciis duabus transversis, basali et discoidalii, singula e maculis tribus composita, punctisque duabus apicalibus albis, alis fuscis, fusco-pilosis, apicibus tegminis et alae fimbriis infuscatis, reliquis griseo-fimbriatis. —

Long. corp. 0,003.

Cum alis 0,004.

Alis exp. 0,0055.

Ovula lutea cum gelatina.

Larva secundum *Pictetium* viridis, capite et thoracis segmentis pedibusque luteis, theca pyriformis. Long. larvae et thecae 0,004.

Lat. thecae 0,0015.

Habitat in *Europa septentrionali* et *intermedia* (Burm.), in *Gothlandia*, *Ostrogothia*, (*Julie.* Zett.), *Lapponia* (17. Augusto. Zett.), *Succia* (Dalman!), *Holmiae* (Schönherr!), *Petrepoli* (*Junio*, *Julie.* Kolenati!), ad *Peterhof* (Augusto, Kolenati!), *Silesia* (Majo. Schneid.!), *Austria* (Kollar!), *Ratisbonae* (H-Schaeffer! *Junio*), *Genevae* (Pictet.). —

Species 2. *Pulchricornis.*

Pictet. p. 224. n. 1. pl. XX. f. 10.

H. Calocera. Dalman. in litt. teste Schönherr.

Fusca, vertice, mesonoti medio ventre que argenteo-albis, antennis pallidis, medio et ante

apicem late nigro-fuscis, *palpis pedibusque* griseo-pallidis, *tarsis* tenuissime fusco-annulatis, *tegminibus* nigro-fuscis, pilosis, fascia discoidali transversa punctisque utrinque apicalibus duobus et uno basali albis, apice nigro, *alis* nigro-fuscis, pilosis. —

Long. corp. 0,002.

Cum alis 0,003.

Alis exp. 0,005.

Larva secundum *Pictetium viridis*, capite et thoracis segmentis cum pedibus fuscis, abdominis segmento primo et ultimo luteis; *theea* reniformis.

Long. larvae 0,003; thecae 0,006.

Habitat in *Succia*, ad *Holmiam* (Schönherr!), *Petropoli* apud *Peterhof* et *Oranienbaum* (*Julio*, *Augusto*, *Kolenati!*) et in flumine *Schdanka* insulae *Petrowski* (*Kolenati!*), *Silesia* (Schneider!), *Genevae* (*Pictet.*).

Species 3. **Brunneicornis.**

Pictet. p. 226 n. 3. pl. XX. f. 12.

H. recurva. Dalman. in litt. Teste Schönherr.

Fusca, *vertice* et *mesonoto* griseo, *ventre* testaceo-griseo, *antennis* griseo-albidis, annulis latis tribus brunneis, annulo apicali nigro-fusco, *palpis pedibusque* pallidis, *tegminibus* brunneis, pilosis, marginibus fimbriisque albidis, apice fusco, incurvato, *alis* albido-fuscis, apice fuscioribus.

Long. corp. 0,002.

Cum alis 0,003.

Alis exp. 0,0055.

Larva ignota.

Habitat in *Succia meridionali* (Dalm. Schönherr!), *Genevae* (Pictet.).

Species 4. **Obscura.** *

H. fusicornis. Schneider. Stettin. Entom. Zeitung. 1844. N. 11. p. 346 n. 46. (In genere *Aspatherium* species a *Pictetio fusicornis* jam denominata.)

Nigro-fusca, *vertice* argenteo, *antennis* fuscis, apice brunneis, *pedibus* fusco-griseis, *tarsis* brunneis, *tegminibus* nigro-fusco-pilosus, maculis duabus argenteis in margine principal et alia in suturali minuta, apice nigro, incurvato, *alis* fuscis.

Long. corp. 0,002.

Cum alis 0,003.

Alis exp. 0,005.

Theea longitudine 0,003, utrinque aperta, formae et coloris lutei seminis *Oryzae*.

Habitat in *Messina* (*Marto*, *Zeller!* Schneider!).

Nota: **Scricostomoidea** in duodecim genera naturali modo discesserunt, paucas autem obtulerunt species, quia semper minora ubique neigebantur, species hucusque innotescunt 23. —

Explicatio tabularum.**Tabula I.**Fig. 1. *Glyphidetaulius umbraculum. Kolenati.***A. Tegmen.**

- a. Basis radii et subcostac.
- b. Basis cubiti.
- c. Subcosta.
- d. Radii ramus subcostalis.
- e. Radii ramus discoidalis.
- f. Radii ramus thyrisfer.
- g. Radii ramus clavalis.
- h. Cubitus anticus.
- i. Cubitus posticus.
- k. Cubitus suturalis.
- l. Cellula costalis.
- m. Cellula cubitalis antica.
- n. Cellula cubitalis postica.
- o. Cellula cubitalis externa.
- p. Parastigma.
- q. Anastomosis antica seu discoidalis.
- r. Anastomosis postica seu cubitalis.
- s. Arculus.
- t. Thyridium.
- u. Area costalis.
- v. Area subcostalis.
- w. Area discoidalis.
- x. Cella discoidalis.
- y. Arca thyridii.
- z. Cella thyridii.
- α . Area interclavalis.
- β . Area cubitalis.
- γ . Area clavalis.
- δ . Area suturalis.
- ε . Areola apicalis prima.
- ζ . Areola apicalis secunda.

- η . Areola apicalis tertia.
- ϑ . Areola apicalis quarta.
- ι . Areola apicalis quinta.
- κ . Areola subapicalis prima.
- λ . Areola subapicalis secunda.
- μ . Arcula subapicalis tertia.
- ν . Areola subapicalis quarta.
- ξ . Musculus attractor tegminis.
- π . Costa. $\pi\mu$. Margo principalis.
- ϱ . Apex. $\varrho\sigma$. Margo apicalis.
- σ et $\sigma\sigma$. Margo suturalis.
- $\xi, \sigma\sigma, *$. Frenulum.

B. Ala.

- τ . Musculus plicator alae.
- φ . Musculus extensor alae.
- χ . Trochlea.
- ψ . Tendo.
- ω . Frenulum.
- a. Subcosta.
- b. Radii ramus subcostalis.
- c. Radii ramus principalis s. discoidalis.
- d. Radii ramus subdiscoidalis.
- e. Cubitus.
- f. Costula trochlearis.
- g. Costula gemina antica.
- h. Costula gemina postica.
- i. Costula tendinis antica.
- f. Costula tendinis media.
- l. Costula tendinis postica.
- m. Costula accessoria.
- n. Cella discoidalis.
- o. Areola apicalis prima.
- p. Areola apicalis secunda.
- q. Areola apicalis tertia.

- r. Areola apicalis quarta.
- s. Areola apicalis quinta.
- t. Areola subapicalis prima.
- u. Areola subapicalis secunda.
- v. Areola subapicalis tertia.
- w. Anastomosis antica.
- x. Anastomosis postica.
- y. Anastomosis basalis,
- z. Apex.
- $\chi\delta$. Margo anticus.
- $\chi\omega$. Margo posticus.

- Fig. 2. *Grammotaulius lineola*. *Kolenati*.
- Fig. 3. *Chaetotaulius rhombicus*. *Kolenati*.
- Fig. 4. *Colpotaulius excisus*. *Kolenati*.
- Fig. 5. *Goniotaulius vittatus*. *Kolenati*.
- Fig. 6. *Desmotaulius sumigatus*. *Kolenati*.
- Fig. 7. *Stathmopherus fuscus*. *Kolenati*.
- Fig. 8. *Phaeopteryx granulata*. *Kolenati*.
- Fig. 9. *Stenophylax striatus*. *Kolenati*.
- Fig. 10. *Halesus digitatus*. *Stéphens*.
- Fig. 11. *Chaetopteryx villosa*. *Stéphens*.

Tabula II.

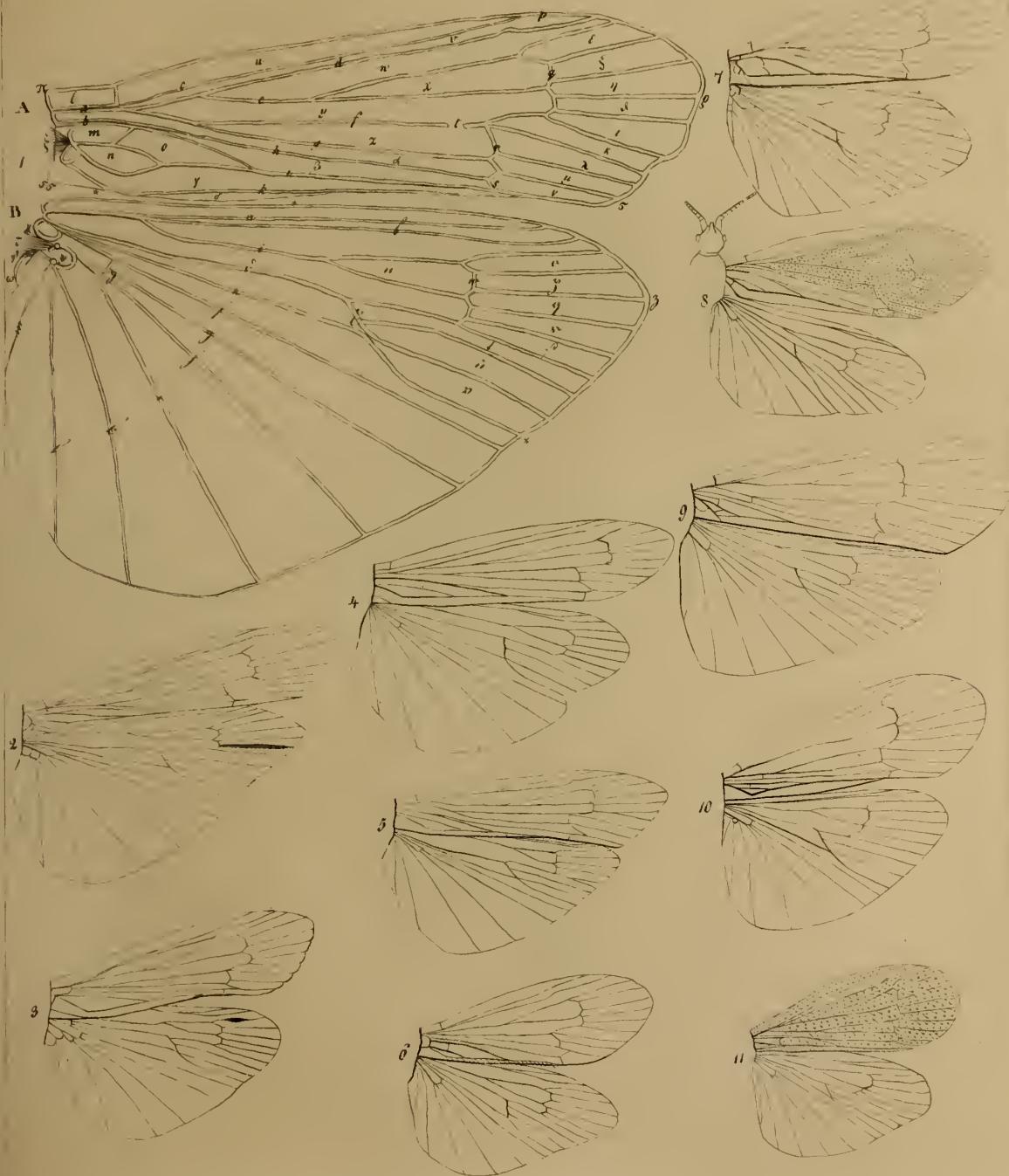
- Fig. 12. *Ptyopteryx Reichenbachii*. *Kolenati*.
- Fig. 13. *Eclisopteryx Dalecarlica*. *Kolenati*.
- Fig. 14. *Apatania vestita*. *Kolenati*.
- Fig. 15. *Agrypnia pagetana*. *Curtis*.
- Fig. 16. *Anabolia nervosa*. *Leach*. *Stéphens*.
- Fig. 17. *Trichostegia grandis*. *Kolenati*.

- Fig. 18. *Proscopenia collaris*. *Kolenati*. *Leach*.
- Fig. 19. *Notidobia ciliaris*. *Kolenati*. *Stéph*.
- Fig. 20. *Hydrenautia maculata*. *Kolenati*.
- Fig. 21. *Goëra hirta*. *Burmeister*.
- Fig. 22. *Plectretarsus Gravenhorstii*. *Kolenati*.
- Fig. 23. *Spathidopteryx capillata*. *Kolenati*.
- Fig. 24. *Aspatherium picorne*. *Kolenati*.
- Fig. 25. *Petanaria Schmidtii*. *Kolenati*.
- Fig. 26. *Silo minutus*, *Curtis*.

Tabula III.

- Fig. 27. *Ptilocolepus turbidus*. *Kolenati*.
- β . Pes posticus *Ptilocolepi turbidi*.
- Fig. 28. *Hydrorchestria sexmaculata*. *Kolenati*.
- γ . Palpus labialis *Hydrorchestriæ*.
- Fig. 29. *Hydroptila pulchricornis*. *Pictet*.
- δ . Palpus maxillaris maris *Hydroptilæ*.
- Fig. 30. *Hydropsyche*. *Pictet*.
- Fig. 31. *Rhyacophila*. *Pictet*.
- Fig. 32. *Ceralea*. *Leach*. (*Leptoceroidea*.)
- Fig. 33. Pilus Trichopteri e nucha.
- Fig. 34. Pilus Trichopteri e nervis cubitalibus tegminis.
- Fig. 35. Pilus Trichopteri ex areolis tegminis.
- Fig. 36. Pilus Trichopteri e simbriis tegminis et alae.
- Fig. 37. Pilus e palpis maxillaribus *Leptoceroidei*.

Tab. I.

Autor d.

W. Zeliske sc.

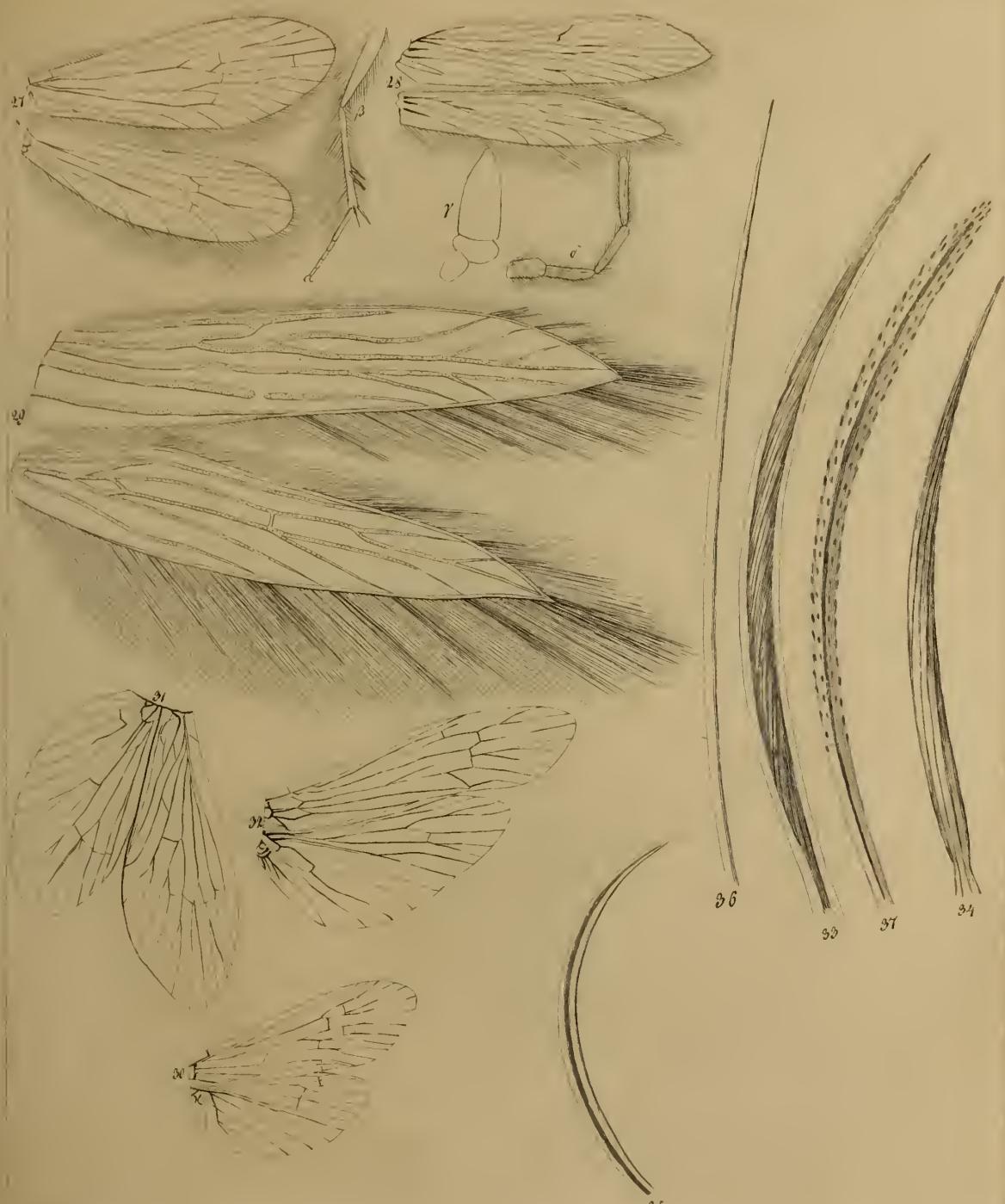
1. *Glyphidotaulius* Klti. 2. *Ornauetaulius* Klti. 3. *Chactotaulius* Klti. 4. *Celptotaulius* Klti. 5. *Bonietaulius* Klti.
6. *Nemotaulius* Klti. 7. *Stathmophorus* Klti. 8. *Phaeopteryx* Klti. 9. *Stenophylax* Klti. 10. *Halesus* Steph. 11. *Charopteryx* Steph.

Autor del.

W. Zadusko Jr.

12. *Ptyopteryx Klti.* 13. *Eccisopteryx Klti.* 14. *Apatania Klti.* 15. *Agrypnia Curt.* 16. *Anabolia Stéph.*
 17. *Trichostigia Klti.* 18. *Preseponia Leach.* 19. *Notidobia Steph.* 20. *Hydroneuria Klti.* 21. *Ocera Hoffmqq.*
 22. *Plectrotarsus Klti.* 23. *Spathidopteryx Klti.* 24. *Aspatherium Klti.* 25. *Potamaria Leach.* 26. *Sile Curtis.*

Autor del.

95

M. Želavský sc.

27. 3. *Ptilocolepus Klti.* ♂ pes posterior. 28. *Hydrochastria Klti.* ♀ palp. labial. 29. *Hydroptila.* Palm. ♂ palp. maxill. 30. *Hydropsyche.* Pict. 31. *Rhyacophila.* Pict. 32. *Ceradea.* Leach. 33. *Pilus e nucha.* 34. *e nervis.* 35. *e areolis.* 36. *e fimbria.* 37. *e palpis maxillaribus (Leptocuroidei).*